

קסנש גברו Kasanesh Gebru

00:00:03:14 00:00:00:20
קוראים לי קסנש גברו.

00:00:08:02 00:00:05:10
אין לי שמות נוספים,
זהו השם היחיד שלי.

00:00:14:15 00:00:09:02
איך קוראים לאביך ולאמך?
- לאבי קוראים גברו עלמאייהו,

00:00:18:02 00:00:15:02
ולאמי קוראים טרוגש גלדו.

00:00:21:24 00:00:18:21
את יודעת למנות את הדורות
שלך מצד אביך ואמך?

00:00:24:21 00:00:22:00
אני יודעת למנות 2-3 דורות.

00:00:32:22 00:00:25:09
מצד אבי, אבי שמו גברו עלמאייהו
עלמאייהו וולדה, עלמאייהו פרדה.

00:00:41:00 00:00:33:13
מצד אמי, לאמי קוראים טרוגש
גלדו, גלדו אספה.

00:00:43:10 00:00:41:07
זה מה שאני יודעת
למנות מצד אמי.

00:00:52:07 00:00:45:01
למה הורייך העניקו לך את השם קסנש?
- הוריי העניקו לי את השם קסנש

00:01:00:05 00:00:52:23
מכיוון שהם לא הצליחו לגדל בנות,
שלוש בנות שנולדו לפניי מתו לאמי.

00:01:06:19 00:01:00:20
לאחר ששלוש הבנות מתו,
אמי ילדה אותי.

00:01:12:19 00:01:07:00
לכן היא קראה לי קסנש, כדי להתגבר
על האובדן ולהשכיח את הכאב על מותן.

00:01:15:14 00:01:13:17
לכן קיבלתי את השם שלי.

00:01:18:23 00:01:16:16
ממה הילדות מתו?

00:01:26:15 00:01:19:01
הן מתו ממחלות, הן חלו במחלה שנקראת אנקליס ומתו מהמחלה.

00:01:31:09 00:01:27:01
הן לא שרדו את המחלה שבוע, הן מתו מייד מהמחלה.

00:01:40:21 00:01:31:11
ואז אמי ילדה אותי, אך שתי הבנות שנולדו לפניי, נפטרו בגיל 8 ימים.

00:01:49:08 00:01:41:15
הבת השלישית עזרה לאמי בעבודות הבית, אך מתה מהמחלה בגיל 10.

00:01:54:04 00:01:50:12
גם היא מתה מהמחלה?
- כן, כולן מתו מהמחלה.

00:01:58:22 00:01:54:21
אחריהן אני נולדתי.
לכן אמי קראה לי בשם קסנש.

00:02:03:01 00:01:59:07
אחרי שנולדתי, עזבנו את הכפר וגידלו אותי במקום אחר.

00:02:06:14 00:02:03:09
איך נקרא המקום שנולדת בו?

00:02:12:19 00:02:06:18
המקום שנולדתי בו נקרא סמיין מנטה, טמאדו.

00:02:19:09 00:02:13:19
לאזור עצמו קראו טמאדו, אבל למחוז הכללי קראו סמיין מנטה.

00:02:21:17 00:02:20:14
אני נולדתי שם.

00:02:29:20 00:02:22:09

באיזו שנה נולדת?
- נולדתי בשנת 1942.

00:02:36:05 00:02:29:22
אמרו לך באיזה יום נולדת?
- אמי אמרה לי שביום שני.

00:02:42:12 00:02:36:08
והחודש שנולדתי בו הוא נובמבר,
זה מה שאמי סיפרה לי.

00:02:46:16 00:02:43:06
סיפרת שעזבתם את הכפר
שנולדת בו, למה עזבתם?

00:02:54:06 00:02:46:18
באותה התקופה לאמי היו שלושה
ילדים, אחי הקטן חלה שוב שוב.

00:03:02:02 00:02:54:17
כשלא התאושש מהמחלה, היא החליטה
לעזוב את הכפר ולעבור לכפר של אמה.

00:03:07:08 00:03:02:15
אחרי שהיא עזבה לכפר של אמה,
היא גידלה שם שלושה ילדים.

00:03:13:20 00:03:07:16
בת כמה היית כשעזבתם?
- כשעזבנו הייתי בת 9.

00:03:17:19 00:03:14:00
את זוכרת את זה?
- אני זוכרת קצת,

00:03:20:15 00:03:17:21
הדרך לכפר של אמה הייתה
ארוכה, הלכנו עד לשם ברגל.

00:03:26:24 00:03:20:18
אני זוכרת שהתעייפתי בדרך,
ישבתי וביקשתי שיסחבו אותי.

00:03:31:11 00:03:27:12
כשנשארתי מאחור, כל פעם אמרו לי
שתקף מגיעים ולקחו אותי עד לשם.

00:03:34:22 00:03:31:24
ואז הגענו למקום, באותו
זמן אבי סחב איתו אוכל לדרך.

00:03:37:13 00:03:34:24
אני זוכרת שאבי אמר, אסחב
אותך או את שק האוכל.

00:03:39:16 00:03:38:00
וככה הגענו לכפר של סבתי.

00:03:44:18 00:03:39:20
כמה ימי הליכה לקח לכם עד לשם?
- הליכה של יומיים, זה רחוק.

00:03:51:00 00:03:46:00
אמך מכרה את הבית
לפני שעזבתם?

00:03:57:21 00:03:51:02
מכיוון שבנינו את הבתים מקרשים,
לא מכרנו את הבית, נטשנו והלכנו.

00:04:02:16 00:03:57:24
אם היה בקר, היו לוקחים איתם,
ואת התבואה העמיסו על חמורים.

00:04:05:19 00:04:02:18
מה שניתן היה למכור מכרנו
ורק אז עזבנו את ביתנו.

00:04:07:13 00:04:05:22
חוץ מזה, לא היה
נהוג למכור בית!

00:04:13:01 00:04:08:00
גם אביך עזב איתכם יחד?
- כן, הוא בא איתנו יחד.

00:04:16:17 00:04:13:06
הם עזבו יחד, וגידלו אותנו
שם, את שלושת ילדיהם.

00:04:19:14 00:04:16:21
איך נקרא המקום החדש?
- המקום שעזבנו?

00:04:24:01 00:04:19:22
המקום החדש שהגעתם אליו?
- המקום החדש נקרא סילאזהיי.

00:04:25:13 00:04:24:10
סילאזהיי?

- כן.

00:04:28:01 00:04:25:15
הבית של ההורים של אמך נמצא שם?
- כן, הוריה של אמי חיו שם.

00:04:32:03 00:04:28:05
הכפר שלהם נקרא
סילאזהיי, קידנה-מהרט.

00:04:38:01 00:04:32:09
מה את זוכרת מהמקום החדש?
- אני זוכרת היטב, הרי חייתי שם.

00:04:40:07 00:04:38:10
ספרי לי את מה
שאת זוכרת משם.

00:04:47:07 00:04:40:10
אני זוכרת כשהיינו ילדים,
ששיחקנו עם ילדים אחרים.

00:04:51:18 00:04:47:12
למעשה הכפר החדש שהגענו אליו,
הם לא דיברו בשפה האמהרית.

00:04:59:23 00:04:52:13
הם דיברו בשפת אגוהנית,
ואנחנו דיברנו רק אמהרית.

00:05:03:13 00:05:00:15
הוריי ידעו לדבר את שתי השפות,
גם אמהרית וגם אגוהנית.

00:05:11:06 00:05:03:24
למשפחתי היו הרבה בקר ועגלים,
הורינו שלחו אותנו להחזיר אותם.

00:05:17:13 00:05:11:15
המקומיים התלחשו ביניהם
וצחקו עלינו שדיברנו אמהרית,

00:05:22:03 00:05:17:16
כשהם צחקו, חשבנו שקיללו אותנו
והלכנו לאמנו לספר לה על זה.

00:05:27:18 00:05:22:16
הלכנו לספר לאמי שהאגוהנים קיללו
אותנו, היא שאלה מה הם אמרו לנו.

00:05:30:20 00:05:27:21
השבתי לה שאיני יודעת מה אמרו,
אבל הם קיללו אותנו.

00:05:40:06 00:05:31:18
ואז אמי הלכה ואמרה להם, שאנחנו
אחים שלהם, למה הם קיללו אותנו.

00:05:44:20 00:05:40:18
הם השיבו לה שהם לא צחקו עלינו,
אלא השמות שלנו הצחיקו אותם.

00:05:50:22 00:05:44:24
איזה מן שמות אלו באמהרית,
קסגש, מסרשה, אלנה.

00:05:56:13 00:05:51:07
הם גם לא הבינו את השפה שלנו,
לכן הם צחקו עלינו מתוך קנאה.

00:05:58:19 00:05:56:15
ולא קיללו אותנו,
כך הם השיבו לאמי.

00:06:08:12 00:05:59:07
ואז אמי לקחה את ידי יחד
עם אחיי והסבירה לנו מה אמרו.

00:06:17:04 00:06:09:10
היא הסבירה לנו שיש לנו שמות
מיוחדים ושפה אחרת משל המקומיים.

00:06:19:21 00:06:17:16
אבל אחרי זה גם אנחנו למדנו
את השפה האגוהנית.

00:06:23:02 00:06:20:02
אילו שמות יש
בשפה אגוהנית?

00:06:31:03 00:06:23:09
בשפה אגוהנית יש כל המילים
והשמות שיש בשפה האמהרית.

00:06:37:12 00:06:31:06
אבל איזה שמות היו לאגוהנים,
למה השם קסגש היה מוזר בעבורם?

00:06:38:14 00:06:37:15
כן, השם קסגש היה מיוחד עבורם.

00:06:41:16 00:06:38:16
אבל אילו שמות היו להם?
- היו להם הרבה שמות.

00:06:48:02 00:06:41:22
תגידי לי את השמות של חברייך.
- היו להם שמות כמו ייזב, קידן.

00:06:51:12 00:06:48:06
היו להם שמות מסתוריים.

00:06:55:13 00:06:52:03
כששאלתי אותם מה
המשמעות של השם קידן,

00:07:03:04 00:06:56:05
הם אמרו שהפירוש של השם קידן הוא,
שכל דבריו יעבור אלייך בין לילה.

00:07:06:01 00:07:03:15
ככה הילדים היו מסבירים לי
את הפירושים של השמות שלהם.

00:07:07:20 00:07:06:05
גם אמי הייתה מסבירה לנו
את הפירושים של השמות שלהם.

00:07:14:23 00:07:08:09
לכן השמות שלנו היו
משונים בעיניהם, אני זוכרת.

00:07:21:15 00:07:17:24
במה הורייך היו עובדים שם,
ממה הם היו מתפרנסים?

00:07:31:00 00:07:21:17
אבי עבד בחקלאות, ואמי הייתה
עקרת בית, היא הכינה אוכל בבית.

00:07:35:10 00:07:31:03
היא גם הייתה מכינה חוטי צמר
וסורגת, היא הייתה עקרת בית.

00:07:37:11 00:07:35:22
מזה הם היו מתפרנסים.

00:07:40:21 00:07:37:20
אילו משחקים היית
משחקת בילדותך?

00:07:43:01 00:07:41:04

ההורים שלי...
- מה את זוכרת?

00:07:44:09 00:07:43:04

מה אני זוכרת בעצמי?
- כן.

00:07:51:19 00:07:44:11

אני זוכרת שפעם אחת הלכתי
לשמור על העגלים יחד עם אחי.

00:07:57:22 00:07:52:07

אמי שלחה אותנו לשמור על העגלים,
ואנחנו הלכנו לשמור עליהם,

00:08:03:13 00:07:58:00

כדי שעגלים לא ינקו מאימם,
ואז בערב לא יהיה מה לחלוב.

00:08:08:00 00:08:03:23

לכן אחי שמר על הפרות,
ואני שמרתי על העגלים.

00:08:11:04 00:08:08:10

באותו זמן החזרנו אותם
אחרי שהם שתו מים בנהר.

00:08:15:09 00:08:12:10

אני הייתי ילדה
מאוד פיקחת.

00:08:19:19 00:08:15:15

ואז אחי קרא בשמי קסנש,
קסנש, עניתי לו...

00:08:24:22 00:08:20:03

הוא אמר לי שהפרות ישנות
והציע לי שנלך לשחק.

00:08:29:20 00:08:25:09

השבתי לו שהעגלים שלי לא ישנים,
ושהוא יבוא אליי ונשחק,

00:08:32:20 00:08:30:02

כדי שהעגלים לא יברחו
לאמם וינקו ממנה חלב.

00:08:38:18 00:08:33:07

אחרי שאמרתי לו ככה, אחי השאיר את הפרות ישנות, ובא אליי לשחק.

00:08:46:16 00:08:39:05
כשהוא בא אליי, פרה אחת השקיפה על העגל שלה וגעתה בקול חזק.

00:08:52:02 00:08:47:01
כשהעגלים שמעו את הפרה גועה, הם ברחו ממקומם והלכו לפגוש את אמם.

00:08:58:21 00:08:52:13
ניסינו להפריד ולא הצלחנו, לכן העגלים ינקו חלב מהפרות.

00:09:04:03 00:08:59:01
היות שהייתי עקשנית, אמרתי לאחי שאם הוא לא היה מציע שנשחק,

00:09:09:02 00:09:04:06
כל זה לא היה קורה, והרבצתי לו, הוא היה אחי הגדול.

00:09:13:00 00:09:09:06
כשהרבצתי לו, במקום להחזיר לי, הוא ברח משם.

00:09:20:20 00:09:13:20
אחרי שהעגלים ינקו מהפרות חלב, הפרדנו אותן בחזרה.

00:09:25:23 00:09:21:00
אחי החזיר את הפרות בערב, וגם אני החזרתי כאילו לא קרה כלום.

00:09:30:21 00:09:27:14
ואז אמי ביקשה לשחרר את העגלים ולחלוב את הפרות.

00:09:34:17 00:09:30:24
אף אחד מאיתנו לא רצה לספר לאמי שהעגלים ינקו את החלב מהפרות.

00:09:39:08 00:09:35:05
אחרי שהשתקנו ולא צייצנו מילה.

00:09:41:23 00:09:39:11
ואז מישהו שראה אותנו סיפר לאנשים,

00:09:48:04 00:09:42:01
שילדיו של עלמאיהו גברו שיחררו
את העגלים והם ינקו חלב מהפרות.

00:09:51:17 00:09:48:09
כמו כן הוא סיפר לאנשים,
שההורים שלנו לא יודעים מה קרה.

00:09:56:21 00:09:52:12
ואז השמועה הזאת
הגיעה לסבתי.

00:10:01:15 00:09:57:14
סבתי אמרה שהיא תספר בעצמה
להוריני, כדי שלא ירביצו לנו.

00:10:06:22 00:10:01:22
סבתי פנתה לאמי ואמרה לה,
שהעגלים ינקו חלב ושלא תרביץ לנו.

00:10:10:08 00:10:07:18
אמי שאלה אותה, מה עשינו בזמן
שהעגלים הלכו לינוק חלב.

00:10:15:13 00:10:10:10
סבתי השיבה לה שהיא לא יודעת, ושלא
תרביץ לנו אחרת היא תטיל עליה קללה.

00:10:19:21 00:10:15:20
סבתי אמרה לאמי, אם היום לא יהיה
חלב, מחר היא תוכל לחלוב את הפרות.

00:10:22:24 00:10:20:00
ככה סבתי טענה בפני אמי,
ומנעה מהם להעניש אותנו.

00:10:25:22 00:10:23:23
אני זוכרת
את כל המקרה הזה.

00:10:34:01 00:10:26:14
כשגדלנו ככה, בהתחלה קראתי
לאחי בשם "אָבְבֶה",

00:10:38:03 00:10:34:23
והוא היה קורא לי
בשם "מאמיי",

00:10:44:05 00:10:38:07

האגוהנים שאלו מה זה השמות האלו,
שקראנו זה לזה "מאמיי" ו "אָבבה".

00:10:48:21 00:10:44:16
ואז אחי אמר לי לא לקרוא לו יותר
בשם אָבבה, כי הם צוחקים עלינו.

00:10:52:07 00:10:48:24
הוא ביקש לא לקרוא לו
אָבבה כאילו הוא זקן.

00:10:56:24 00:10:52:11
אני ביקשתי שלא יקרא יותר בשם
מאמיי, כאילו אני ילדה קטנה.

00:11:01:23 00:10:57:08
ואז סיכמנו שנבלע חצץ
כדי לשכוח את הכינויים האלו.

00:11:05:20 00:11:02:12
אז טענו שחצץ משכיח דברים!

00:11:10:05 00:11:06:00
מה שמעתם?
- שמענו שלבלוע חצץ משכיח דברים!

00:11:15:08 00:11:10:08
הלכנו לבלוע אבנים קטנות (חצץ)
כדי לשכוח את הכינויים שלנו.

00:11:21:15 00:11:15:17
סיכמנו שמאותו רגע הוא יקרא לי
קסֶנְש, ואני אקרא לו אחי הגדול.

00:11:32:01 00:11:21:19
ספרתי 7 אבנים, ואמרתי לו שיבלע
אותם, וגם לי הוא אמר לבלוע אותם.

00:11:34:22 00:11:32:08
בסוף אני לא בלעתי את החצץ,
אבל גרמתי לו לבלוע את החצץ.

00:11:41:17 00:11:35:12
גרמתי לו לבלוע 7 אבנים,
זה אחר זה, עם מים.

00:11:44:22 00:11:42:03
מאז עד היום הוא מספר
את הסיפור הזה!

00:11:49:04 00:11:45:00
מה עשית כשהגיע תורך?
- אני סירבתי לבלוע את החצץ.

00:11:53:11 00:11:49:24
הוא טען שגרמתי לו לבלוע לבד ורדף
אחרי להרביץ לי, ואני התחמקתי.

00:11:56:20 00:11:54:10
ככה הייתה ילדותנו,
אני זוכרת את הסיפורים האלו.

00:12:04:00 00:11:58:13
במקרה אחר, גזמתי זרדים
והרבצתי לאחי הקטן.

00:12:06:19 00:12:04:08
בזמן שהרבצתי לו, לא היה
מישהו שיפריד או יעזור לו,

00:12:11:13 00:12:07:00
הוא רץ לאבן וביקש שתעזור לו
שאני אפסיק להרביץ לו.

00:12:17:14 00:12:11:18
הוא ביקש מהאבן שהשדים יהיו ערבים
עבורו ויעזרו לו, ונצמד לאבן.

00:12:23:13 00:12:18:07
אחרי שהוא נצמד לאבן,
בשלב הזה הרבצתי לו כבר פעם אחת,

00:12:29:08 00:12:23:24
ואז נזכרתי ואמרתי לעצמי, אם הוא
מבקש מאבן שתעזור לו כמו בן אדם,

00:12:34:05 00:12:29:17
האשמתי את עצמי על כך, והפסקתי
והפסקתי להרביץ אחרי הפעם השנייה.

00:12:39:19 00:12:34:23
וככה המשכנו לחיות, ואז כשחזרתי
לבקר שם, אחרי שחייתי בישראל,

00:12:46:13 00:12:39:24
ראיתי שם את האבן שאחי נצמד אליה.
זה קרה אחרי שחזרתי לבקר שם.

00:12:52:02 00:12:46:22
אחרי שחזרתי לשם, אחי שהרבצתי

לו, נפטר באדיס אבבה.

00:12:57:22 00:12:52:21
ואז כשראיתי את האבן בכיתי המון,
כי נזכרתי שהרבצתי לו ליד האבן.

00:13:03:14 00:12:58:01
אותה האבן הייתה במקומה,
האבן לא נשברה או זזה ממקומה.

00:13:05:24 00:13:03:18
כיום כשחזרתי לבקר שם,
נזכרתי באותה אבן!

00:13:09:04 00:13:06:03
אותה האבן שאחי נצמד אליה,
כדי שאני לא ארביץ לו.

00:13:12:00 00:13:09:23
לכן אי אפשר לשכוח
את כל חוויות הילדות!

00:13:14:16 00:13:13:13
ככה הייתה ילדותנו.

00:13:25:05 00:13:20:24
ישנם סיפורים
נוספים שאת זוכרת?

00:13:31:05 00:13:25:07
היו עוד סיפורים, כשהיינו משחקים
הבנים והבנות ביחד בתור ילדים.

00:13:34:15 00:13:31:07
אנחנו הבנות היינו קוטפות
עלים ועושות מזה אינג'רה,

00:13:38:09 00:13:35:07
ואז היינו מזמינות את הבנים
לאכול ארוחת צהריים.

00:13:41:14 00:13:38:11
טחנו אפר כאילו זה קמח,
וככה כולנו גדלנו.

00:13:49:24 00:13:42:01
מי לימד אותך את השפה האגוהנית?
- למדתי את השפה מהילדים המקומיים.

00:13:56:13 00:13:50:11

אחרי שעברנו לאגוהה, בילינו כל היום
יחד עם הילדים והקשבנו הרבה לשפתם.

00:14:06:15 00:13:56:23
כשחזרנו לביתנו, אמי הסבירה לנו
ותרגמה את המילים מאגוהנית לאמהרית.

00:14:08:19 00:14:06:20
גם אבי וגם אמי ידעו
את השפה האגוהנית!

00:14:15:20 00:14:09:12
אנחנו ידענו רק אמהרית אף שנולדנו
במקום אחר, אבל הוריי ידעו גם וגם.

00:14:19:13 00:14:16:11
ואז למדנו את השפה ונהיינו יותר
טובים, גם עכשיו אני דוברת אגוהנית.

00:14:22:01 00:14:20:06
גם כיום אני לא שוכחת את השפה.

00:14:27:13 00:14:22:10
לפעמים כשאני מדברת עם אחיי בטלפון,
אנחנו מדברים בינינו בשפה האגוהנית.

00:14:31:18 00:14:28:12
והם אומרים לי כל הכבוד על כך
שאני לא שוכחת את השפה.

00:14:34:24 00:14:31:21
גם כשביקרתי שם לאחרונה, דיברתי
את השפה כמו המקומיים בלי לטעות.

00:14:39:12 00:14:35:22
הם אמרו שהם חשבו שאשכח את השפה
כיוון שעזבתי למקום מרוחק.

00:14:41:22 00:14:39:14
אבל איני שוכחת כלום,
אי אפשר לשכוח שפה!

00:14:51:10 00:14:43:01
מה הייתה הדת של התושבים באגוהה?
- הם היו סוג של נוצרים.

00:15:01:02 00:14:51:23
הם כונו אגוהנים בגלל שם המקום,
אבל הדת שלהם הייתה נצרות.

00:15:11:22 00:15:04:21
האם היה מקום מיוחד באזור,
האם היה סימן היכר לכפר?

00:15:18:09 00:15:12:05
היו שם כנסיות, ומקום
שהיו קוברים בו את המתים.

00:15:25:20 00:15:18:22
כמו שיש פה בתי כנסת, אבל זה משמש
רק לתפילות ולא קוברים לידו מתים.

00:15:33:01 00:15:26:01
אבל שם, קוברים את המתים במרחק
של 100 מטר ממקום התפילה.

00:15:36:02 00:15:33:10
זה מה שייחד את הכנסייה?
- כן, כן.

00:15:40:22 00:15:36:10
מה היה השם של הכנסייה?
- הכנסייה נקראה קידנה-מהרט,

00:15:46:18 00:15:41:17
אבל הכנסייה שהייתה בכפר סמאין
שחיינו בו לפני כן נקראה מיכאל.

00:15:51:21 00:15:46:24
כמו כן ליהודים היו בתי כנסת,
ולנוצרים היו הכנסיות שלהם.

00:15:58:02 00:15:52:01
האם בכפר סלייז'ה היו הרבה יהודים?
- לא, לא היו שם יהודים.

00:15:59:21 00:15:58:05
האם את מכירה
את הסיפור של היהודים?

00:16:08:17 00:15:59:23
הם היו נודדים לכפרים והיו עובדים
בנפחות ובקדרות וחוזרים לבתיהם.

00:16:14:03 00:16:08:21
החברים של הוריי ושל הסבים שלי
היו מגיעים לכפר שלנו.

00:16:16:24 00:16:14:05
אחרי שהם עבדו והרוויחו כסף,

הם היו חוזרים לכפר סמאיין מנטה.

00:16:19:06 00:16:17:03

את זוכרת מקרים כאלו?
- בוודאי, אני זוכרת היטב.

00:16:23:06 00:16:19:08

אני לא ידעתי מתי הם הגיעו,
אבל שמעתי שאמי מספרת עליהם.

00:16:29:06 00:16:23:08

היא סיפרה לי היכן היהודים
היו עובדים בכפר שלנו.

00:16:32:13 00:16:29:21

אפילו הראו לי את המקום
שהם היו עובדים בו!

00:16:40:23 00:16:32:16

באיזה שם היו קוראים ליהודים?
- קראו להם ביתא ישראל.

00:16:49:07 00:16:41:03

לא קראו להם בגינויים כמו קניבל,
הם קראו להם רק ביתא ישראל.

00:16:52:06 00:16:49:19

אנשים מבוגרים היו הולכים
לעבוד בכפר שחיינו בו.

00:16:56:02 00:16:52:09

אחרי שהם סיימו לעבוד, חזרו לכפר
שלהם עם התבואה שהרוויחו מעבודתם.

00:16:59:06 00:16:56:11

מעבר לזה, לא היו יהודים
שנולדו וגדלו בכפר שחיינו בו.

00:17:05:07 00:17:00:10

היה להם מקום מוכר
שהם חיו בו בנפרד.

00:17:12:11 00:17:05:19

באיזה גיל התחתנת?
- התחתנתי בגיל 13.

00:17:15:09 00:17:12:20

את זוכרת מזה משהו?
- כשהייתי בת 13 ...

00:17:19:11 00:17:15:10
ספרי לנו, איך עשו לך
את האירוסין והחתונה שלך.

00:17:24:02 00:17:19:14
כשהתארסתי, אנשים מבוגרים
הגיעו לביתנו וביקשו את ידי.

00:17:27:06 00:17:24:06
ההורים של החתן וההורים שלי
הסכימו ביניהם לחתן אותנו.

00:17:31:02 00:17:27:23
ואז הם הביאו איתם שמלה
מקושטת ונתנו אותה לנו.

00:17:34:20 00:17:31:16
את מדברת על מה שעשו עבורך?
- כן, אני מדברת על עצמי.

00:17:40:17 00:17:34:23
אחרי שלבשתי את השמלה, אמי אמרה לי
להיכנס למטבח, כי הורי החתן באו.

00:17:46:08 00:17:40:23
אבל מרגע שחיתנו אותי,
הלכתי וישבתי איתם יחד.

00:17:51:10 00:17:46:22
הם סיפרו לי שהם נתנו את ידי
בילדותי, כשהייתי רק בת 4.

00:17:53:17 00:17:51:20
הם נתנו את ידך כשהיית בת 4?
- כן.

00:17:57:02 00:17:53:22
לפי המנהג של הכפר שלנו,
ברגע שאישה ילדה בת,

00:18:00:22 00:17:57:05
היו מבקשים ממנה את ידה של בתה,
וסיכמו ביניהם בעל פה את ההבטחה.

00:18:03:01 00:18:01:13
אם הם אוהבים זה את זה.

00:18:08:13 00:18:03:10
לכן לפי המנהג, אמי הבטיחה להם
שאם תלד בת, היא תיתן להם את ידה.

00:18:10:09 00:18:09:06

מי?

- אימא שלי.

00:18:16:02 00:18:11:02

אחרי שאמי הבטיחה להם, הם נתנו להם את ידי ברגע שנולדתי.

00:18:22:07 00:18:16:12

ואז אותם אנשים שקיבלו את ידי, הביאו שמלה מקושטת עם שרוול ארוך.

00:18:24:11 00:18:22:14

בנוסף הם הביאו לי שרשראות מקושטות.

00:18:27:03 00:18:24:13

וכשאמי ביקשה ממני להיכנס למטבח, כי ההורים של החתן הגיעו לביתנו,

00:18:31:23 00:18:27:16

אני לא הבנתי ממה צריך להתבייש, לכן הייתי יושבת איתם יחד.

00:18:35:14 00:18:32:14

מה חשבת, כשהיו אומרים לך שהחמים שלך מגיעים?

00:18:41:10 00:18:35:16

חשבתי שמדובר בדודים, קרובי משפחה, ולא ידעתי מה זה אומר חמותי וחמי.

00:18:44:23 00:18:41:23

ואז כשהייתי יושבת איתם, אמי רמזה לי להיכנס למטבח.

00:18:52:17 00:18:45:09

חמי אמר לאמי, שתיתן לי לשבת איתם, ושאני לא מבינה את המעמד.

00:19:02:04 00:18:53:05

ואז אחרי שהם הלכו, שאלתי את אמי למה אסרה עליי לשבת עם דודים שלי.

00:19:10:02 00:19:02:16

היא השיבה שאחרי שאגדל ויחתנו אותי, הוא יהיה חמי, האבא של בעלי.

00:19:12:13 00:19:10:04

כשהיא אמרה לי את זה,
זה לא היה נראה דבר גדול.

00:19:18:21 00:19:12:16
אבל כשעמדו לחתן אותי, לקראת
גיל 10, התחלתי להסתתר מהם.

00:19:22:07 00:19:19:13
כשהיו אומרים שחמי הגיע לביתנו,
הייתי מתחבאת במטבח.

00:19:24:14 00:19:22:11
או שהייתי הולכת
לבית של סבתי.

00:19:28:06 00:19:24:19
האם היית משוחחת עם חברותיך
על כך שמחתנים אותך?

00:19:32:00 00:19:28:08
חבריי היו גדולים ממני, דיברו
על הנושא של החתונה והייתי שומעת.

00:19:33:14 00:19:32:01
מה היית שומעת
כשהם דיברו על זה?

00:19:38:15 00:19:33:17
הייתי שומעת שאמרו שהחם שלהן
לא הביא להן בגדים וכדומה...

00:19:41:09 00:19:39:00
ואז דרך השיחות שלהן,
התחלתי להבין על מה מדובר.

00:19:45:17 00:19:41:20
אמרתי לעצמי שחמי הביא לי
דברים מאותן הנסיבות.

00:19:51:22 00:19:46:07
ואז התבגרתי וחיתנו אותי בגיל 13,
ואז לקחו אותי לביתם.

00:19:58:18 00:19:52:03
תסבירי לי איך טקס החתונה היה
נערך לפי המנהגים של הנוצרים.

00:20:04:24 00:19:59:05
בחתונה שלהם עושים סעודה,
לפני כן מכינים את התבואה,

00:20:09:08 00:20:05:12
ואז מבקשים מהתושבים ומהשכנים
לטחון את התבואה, והם עזרו לטחון.

00:20:16:07 00:20:09:18
בזמן שהתושבים עזרו לטחון
את התבואה, ערכו סעודה גדולה.

00:20:22:15 00:20:16:11
בזמן הסעודה, התושבים באו לעזור
והביאו איתם יחד קמח, תירס.

00:20:28:03 00:20:22:24
כמו כן הביאו קרשים וגם מים,
לא עושים את כל העבודה לבד.

00:20:33:01 00:20:28:09
ואז כשמגיע מועד החתונה, עורכים
סעודה עם כל המזון שהוכן מראש.

00:20:35:04 00:20:33:05
בזמן הזה משפחתו של החתן
היו נשארים בכפר שלהם.

00:20:42:11 00:20:35:08
ואז עורכים את הסעודה, אם המשפחה
עשירה, היו מכינים טאג' (ליקר דבש).

00:20:47:22 00:20:42:22
אם המשפחה לא הייתה עשירה,
היו מכינים משקה "טלה".

00:20:51:17 00:20:47:24
כמו כן היו מכינים
אינג'רה, ושוחטים פרה.

00:20:53:21 00:20:51:20
ואז החתן מגיע,
כדי לקחת את אשתו.

00:20:56:07 00:20:54:01
כשהתחתנת היית עוד ילדה קטנה.
- כן.

00:21:02:24 00:20:56:09
מה עשית באותו זמן, ומה עשו
עבורך, האם הרגשת פחד או שמחה?

00:21:03:19 00:21:03:02

אז לא הבנתי כלום!

00:21:06:14 00:21:03:21
האם היה מנהג שהתאספת עם חברותיך
ועשיתן משהו ביחד?

00:21:13:23 00:21:06:17
לא הבנתי שום דבר, למעט זה ששמעתי
שמחתנים אותי ושמועד החתונה מתקרב.

00:21:20:21 00:21:14:21
באותו הזמן קראו לי לעזור בהכנת
הבצקים ובהכנת משקה ה"טלה".

00:21:24:16 00:21:21:00
ואז אמרו לי שהם עושים את כל
העבודה הזאת למעני, בשביל החתונה.

00:21:29:01 00:21:25:00
כשאמרו לי את זה, השבתי להם שהם
אוכלים את זה בעצמם וזה לא בשבילי.

00:21:35:19 00:21:31:05
בימים שהכנו את כל האוכל והמשקאות,
התחלתי להתרגל למצב החדש.

00:21:39:10 00:21:35:24
רגע, קנייתם בגדים לחתונה?
- הצד של החתן הביאו לנו את הבגדים.

00:21:43:18 00:21:39:13
האם בתור כלה נתנו לך יחס מיוחד?
- הצד של החתן הביאו את הבגדים.

00:21:48:11 00:21:44:04
הם הביאו את זה בשבילך?
- הוריי ארגנו לי את הבגדים.

00:21:54:13 00:21:48:24
בהתחלה הוריי ארגנו לי את הבגדים
עוד בזמן שהייתי בביתי.

00:21:58:16 00:21:54:16
ואז כשהחתן לקח אותי,
לבשתי את הבגדים שהוא הביא לי.

00:22:01:22 00:21:59:11
אחרי שהלכתי עם החתן
לבושה בבגדים שהוא הביא לי.

00:22:08:21 00:22:01:24
האם התאפרת?
- כן, אחרים איפרו אותי.

00:22:11:01 00:22:08:24
מי איפר אותך?
תסבירי לנו על זה.

00:22:16:23 00:22:11:04
מי שאיפרה אותי וקילחה אותי,
זו אישה שנשואה בפעם הראשונה.

00:22:27:24 00:22:17:10
אישה שהתחתנה בפעם הראשונה
ולא התגרשה נחשבת לאישה בתולה.

00:22:32:21 00:22:28:16
אישה שלא הייתה עם כמה גברים,
זו אישה שנשואה בפעם הראשונה.

00:22:36:09 00:22:33:01
הם בחרו אישה כזאת,
והיא הגיעה אלינו לקלח אותי.

00:22:42:18 00:22:36:11
מי בחר באישה הזאת?
- הוריי הזמינו אותה.

00:22:45:11 00:22:42:24
הוריי הזמינו אותה,
ואז היא הגיעה לקלח אותי.

00:22:48:06 00:22:45:18
היא קילחה אותך ביום החתונה?
- כן.

00:22:50:10 00:22:48:08
מתי היא קילחה אותך?
- כשהחתן בא לקחת אותי.

00:22:57:22 00:22:50:22
הם הגיעו אלינו בערב,
ואז ערכו סעודה ומשתה עד הבוקר.

00:23:04:03 00:22:58:10
אחרי שערכו את הסעודה והמשתה,
הם מוסרים אותי לחתן במהלך הלילה.

00:23:08:18 00:23:04:12
אבל באותו לילה לא ישנתי

עם החתן, הייתי עוד קטנה.

00:23:14:15 00:23:09:06

לפני שמסרו אותי לחתן,
אותה האישה קילחה אותי.

00:23:15:24 00:23:14:17

איך היא קילחה אותך?
- מה?

00:23:18:19 00:23:16:00

האם היא קילחה אותך
עם משהו מיוחד?

00:23:27:23 00:23:18:21

האישה שמה מים ושמרים של בצק
ואז היא קילחה אותי עם זה.

00:23:35:13 00:23:28:13

היא קילחה אותי במים נקיים
אחרי שקילחה אותי עם השמרים.

00:23:40:24 00:23:35:16

אחרי שהיא קילחה אותי, היא איפרה
אותי ואז גזזה את הציפורניים שלי.

00:23:43:11 00:23:41:01

רגע, למה היא קילחה
אותך עם שמרים?

00:23:47:03 00:23:43:14

אני לא יודעת,
זה המנהג כשמתחתנים.

00:23:50:07 00:23:47:18

אני רק זוכרת שקילחו
אותי עם השמרים.

00:23:52:22 00:23:50:12

אוקיי, מה עוד עשו עבורך?
- היא קילחה אותי בתוך הבית.

00:23:55:22 00:23:53:01

היא קילחה אותי במטבח
כפי שתיארתי לך.

00:24:02:22 00:23:56:09

לפני כן התקלחתי בנהר, אבל כשמסרו
לחתן, קילחו אותי כפי שתיארתי לך.

00:24:06:10 00:24:03:03
אוקיי, אחרי שהאישה קילחה אותך
עם שמרים, קילחה גם במים נקיים.

00:24:11:24 00:24:06:13
כן, לאחר מכן היא קילחה
אותי עם מים נקיים וסבון.

00:24:16:00 00:24:12:17
אחרי זה עשו לי
גם תסרוקת בשיער.

00:24:20:24 00:24:16:02
סיפרת שהיא גזזה לך את הציפורניים?
- כן, היא גזזה לי את הציפורניים.

00:24:23:24 00:24:21:10
היא גזזה לי את הציפורניים
של הרגליים והידיים שלי.

00:24:27:06 00:24:24:02
כמו כן עשו לי תסרוקת
מאוד מושקעת בשיער,

00:24:31:22 00:24:27:08
ואז הוציאו אותי החוצה
כדי למסור אותי לחתן.

00:24:34:04 00:24:32:00
כשעשו לך את כל הדברים האלו,
איך הגבת באותם הרגעים?

00:24:39:05 00:24:34:06
יותר מאוחר התחלתי
לחשוב על הפרידה מאמי.

00:24:43:17 00:24:39:08
איך אצליח לעזוב את אמי,
אף פעם לא עזבתי את אמי.

00:24:48:10 00:24:43:24
שאלתי אם לוקחים אותי
עוד באותו יום, ומה עושים.

00:24:53:04 00:24:48:12
אמי אמרה לי, את תלכי
היום ומחר תחזרי לביתך.

00:24:57:10 00:24:53:08
אמרתי לאמי, אם אחזור

למחרת לבית, אני מסכימה.

00:25:03:05 00:24:57:19
אחרי שקיבלתי את מה שהם אמרו לי,
סחבו אותי, הוציאו אותי לאוהל...

00:25:08:20 00:25:03:24
סיפרת שהלכת לנהר?
- הלכתי לנהר בהתחלה בבוקר.

00:25:13:24 00:25:08:23
בבוקר התקלחתי בנהר, ואז בערב קילחו
אותי שוב בבית כדי למסור אותי לחתן.

00:25:17:10 00:25:14:01
אבל הלכתי יחד עם אחיותיי
ואחיי והתקלחתי שם בעצמי.

00:25:23:02 00:25:18:12
ואחרי שהתארגנתי ככה, הם סחבו
אותי על גבם והוציאו אותי לחתן.

00:25:27:08 00:25:23:14
מחוץ לבית היה אוהל,
האורחים ישבו באוהל אכלו ושתו.

00:25:31:16 00:25:27:10
מי סחב אותך על גבו?
- מישהו מהמשפחה שלי סחב אותי.

00:25:35:24 00:25:32:00
קרוב משפחתי סחב אותי על גבו,
ואז מסר אותי לצד של החתן.

00:25:40:07 00:25:36:01
את זוכרת מי האדם שסחב אותך?
- באותו זמן לא זכרתי מי זה.

00:25:44:16 00:25:40:11
אבל אחרי שהתבגרנו, הוא סיפר
לי שהוא סחב אותי על גבו.

00:25:46:22 00:25:44:18
מי זה הבן אדם?
- זה היה דוד שלי.

00:25:53:02 00:25:47:12
בזמן שהוא לקח אותי על גבו,
היינו צריכים לקחת איתנו שטיח.

00:25:59:04 00:25:53:04

אנחנו נתנו את השטיח,
לכן לקחנו את זה איתנו.

00:26:07:13 00:25:59:08

כמו כן לקחנו איתנו אגרטל, סל
לאוכל, מחט, חוטי צמר, ותער.

00:26:13:07 00:26:08:07

עוד מישהי סחבה איתה חמאה,
היה הרבה ציוד של נשים.

00:26:15:18 00:26:13:11

הם ארגנו את כל הציוד
ולקחנו את זה איתנו.

00:26:20:19 00:26:16:06

מה קרה אחרי שארגנו את כל הציוד?
- אחרי שארגנו את כל הציוד

00:26:27:22 00:26:21:06

ואז לקחו את הציוד איתם,
בחתונה נכחו קייסים, זקני השבט.

00:26:34:00 00:26:28:03

נכחו גם אנשים מהצד שלי ומהצד שלו,
ההורים שלו ואנחנו המתחתנים נכחנו.

00:26:37:03 00:26:34:03

הם לקחו את כל הציוד והניחו אותו
במרכז, בפני ההורים של החתן.

00:26:42:06 00:26:37:17

האם הורי החתן באו אליכם יחד איתם?
- האבא בא יחד עם החתן.

00:26:46:06 00:26:42:09

הנשים לא באו איתם, אבל הבנים,
גם אחים של החתן, באו איתו ביחד.

00:26:49:06 00:26:46:08

אז החתן בא אליכם עם אביו?
- כן, אביו בא איתו.

00:26:54:16 00:26:49:23

אחרי שבאו, לקחו אותי אליהם,
אני כולי הייתי מכוסה בבגדים.

00:27:00:23 00:26:54:24

באותו רגע לבשתי גלימה,

ולא ראיתי מי הגיע ומי הלך.

00:27:06:22 00:27:01:17
בזמן שישבתי מכוסה עם הגלימה,
הקייסים ברכו אותנו.

00:27:09:17 00:27:07:00
לא הצצת לראות את החתן שלך?
- כולי הייתי מכוסה.

00:27:13:05 00:27:09:19
הייתי מכוסה עם ראש מכופף
מטה, לא הצלחתי לראות דבר.

00:27:16:21 00:27:13:23
לא ידעת עם מי את מתחתנת?
- לא ידעתי מי זה.

00:27:24:03 00:27:18:02
ואז אחרי שבירכו אותנו,
הם צהלו משמחה,

00:27:29:19 00:27:24:20
ואז הם מסרו אותי לחתן,
הם קיבלו אותי ולקחו אותי לביתם.

00:27:34:04 00:27:29:24
מה עשית בזמן הזה, רק ישבת בשקט?
- כן, כל הזמן הזה ישבתי בשקט.

00:27:37:23 00:27:34:12
לא בכית?
- כשעמדו לקחת אותי, עשיתי בלגן.

00:27:41:13 00:27:38:17
עד עכשיו הייתי
רק אצל הוריי!

00:27:50:06 00:27:42:00
כל הטקס ישבתי בשקט, ואז עזבנו
את הכפר וישנו בדרך אצל דודים.

00:27:57:19 00:27:50:16
היו שם דודים של החתן,
ישנו אצלם. אני ישנתי לבד.

00:28:01:17 00:27:58:13
אם הכלה ילדה קטנה, לא מאשרים
לה לישון ביחד עם החתן.

00:28:07:04 00:28:01:23
הורי החתן מבטיחים בפני זקני השבט,
הכלה לא תישן עם החתן עד זמן מסוים.

00:28:09:10 00:28:07:14
באותו יום אסור לי
לישון עם החתן.

00:28:14:03 00:28:09:23
אחרי שאמרו את כל זה,
הלכתי איתם וישנתי לבד בנפרד.

00:28:20:14 00:28:14:15
ישנתי באותה מיטה יחד
עם הדודה של החתן.

00:28:24:07 00:28:20:24
ואז קמנו בבוקר,
והם לקחו אותי לכפר שלהם.

00:28:26:20 00:28:25:00
הכפר שלהם היה רחוק,
זה נמצא במחוז טיגראי.

00:28:30:06 00:28:26:24
כמה ימי הליכה לוקח להגיע לשם?
- יוצאים בבוקר ומגיעים בערב.

00:28:35:20 00:28:31:07
איך אפשר ללכת ברגל כל היום?
- רכבנו על אתונות.

00:28:40:18 00:28:36:08
פעם סחבו אותי על גבם,
ופעם רכבתי על האתון וככה הגעתי.

00:28:43:10 00:28:40:20
לא הלכת ברגל?
- לא, ככלה אסור לי ברגל.

00:28:47:23 00:28:43:18
ואז המלווים פנו אליי וקראו לי,
גברת הכלה, עניתי להם...

00:28:56:17 00:28:48:17
הם אמרו לי שיתנו לי ללכת ברגל,
ושלא אספר להוריי כשנגיע לכפר.

00:28:58:13 00:28:57:01
הם אמרו לי את זה,

ואני לא הגבתי להם.

00:29:03:05 00:28:58:19

ואז בדרך כאבו לי השיניים.

00:29:08:22 00:29:03:11

בלילה הקודם היו לי כאבים קלים,
ולמחרת הכאבים בשיניים החמירו.

00:29:12:08 00:29:09:02

בגלל הכאבים לא הצלחתי לדבר,
לכן כל הזמן הייתי בשקט.

00:29:16:22 00:29:12:18

ואז האיש שסחב אותי,
שמע שאני נאנחת מכאבים.

00:29:21:23 00:29:17:09

הוא שאל אותי מה קרה לי,
השבתי לו שכואבות לי השיניים.

00:29:25:17 00:29:22:09

הוא הוריד אותי מגבו, עשו צל
עם המטרייה ובדקו את השיניים שלי.

00:29:30:11 00:29:26:09

הם בדקו את השיניים ומצאו
שכואב לי בשיניים הטוחנות.

00:29:36:17 00:29:30:16

הם הבחינו שהשחרתי קצת,
ועודדו אותי להתחזק עד שנגיע.

00:29:39:09 00:29:36:20

אמרו לי שהם לא יכולים לעשות
כלום שיעזור לי באמצע היער.

00:29:41:16 00:29:39:20

וככה הגענו לבית של החתן.

00:29:48:10 00:29:42:13

כשהגענו, במקום לקחת אותי לאוהל,
לקחו אותי הביתה לעקור לי את השן.

00:29:51:04 00:29:48:18

כיוון שהייתי חולה,
והשיניים שלי התנדנדו.

00:29:55:12 00:29:51:13

מיד הזמינו מישהו שעוקר שיניים,

והוא עקר לי את השן שהתנדנדה.

00:30:00:03 00:29:56:06

בזמן שהוא עקר לי את השן,
לא הפסיק לרדת דם מהפה שלי.

00:30:06:07 00:30:00:10

כדי להפסיק את הדימום, אמרו לי
ללגום ערק ולשמור את זה בתוך הפה.

00:30:10:22 00:30:06:16

ואז התחילו לשאול היכן
החתן והכלה, למה לא נכנסים.

00:30:14:23 00:30:11:00

השיבו להם שכבר הגענו,
הרי הערב כבר ירד.

00:30:20:16 00:30:15:12

אמרו להם שכבר הגענו, אך
הכלה חולה ולקחו אותה לבית.

00:30:31:05 00:30:20:22

השיבו להם, ברוך ה' שהגענו בשלום,
בגלל המרחק הם חששו שקרה לנו משהו.

00:30:38:08 00:30:31:10

ואז חמותי הגיעה, היא הרימה
את הכיסוי שלי ונישקה אותי.

00:30:41:13 00:30:38:10

היא שאלה אותי מה קרה לי,
השבת לי לה שכואבות לי השיניים.

00:30:45:06 00:30:41:17

לא ידעתי שהיא חמותי,
השבת לי לה שכואבות לי השיניים.

00:30:48:01 00:30:45:08

היא אמרה לי, תהיה חזקה
את תרגישי יותר טוב.

00:30:53:23 00:30:48:03

ואז אמרה להם, שהאורחים מחכים
באוהל ושיכנסו יחד איתי בשירה.

00:30:57:00 00:30:54:13

ואז הם סחבו אותי על גבם,
ונכנסו לאוהל בשירה.

00:31:01:24 00:30:57:21
אחרי שהאורחים קיבלו את פנינו,
לקחו אותי חזרה לבית.

00:31:04:19 00:31:02:09
בגלל הכאבים שהיו לי
לא יכולתי לשבת באוהל.

00:31:08:09 00:31:05:11
האורחים אכלו, שתו
ורקדו כל הלילה.

00:31:11:19 00:31:08:13
מה איתך?
- אני הלכתי לישון בבית.

00:31:13:22 00:31:11:22
החתן גם רקד איתם כל הלילה.

00:31:23:00 00:31:14:17
אבל אני ישנתי בבית כשאחד
המלווים וגיסי שמרו עליי.

00:31:28:21 00:31:23:12
למחרת הרגשתי יותר טוב.

00:31:34:16 00:31:28:24
כל הזמן הזה היית מכוסה?
- הייתי מכוסה רק יום אחד.

00:31:38:14 00:31:35:00
כשעוד הייתי בבית הוריי ועד
שבאו לקחת אותי הייתי מכוסה,

00:31:43:03 00:31:38:16
ואחרי שהגעתי אליהם,
ביום הראשון הייתי מכוסה.

00:31:46:10 00:31:43:06
אבל אחרי זה מורידים
ממני את הכיסוי.

00:31:53:02 00:31:46:13
ואז הילדים באו לראות את הכלה.
באו עם צדפים, זה היה נהוג ככה.

00:31:57:06 00:31:53:03
המלווים אמרו לילדים, תביאו לנו
צדפים ותוכלו לראות את הכלה.

00:32:07:07 00:31:57:17
הם אספו את כל הצדפים שהילדים הביאו ומילאו את הסלסלה.

00:32:12:07 00:32:08:03
בנוסף לזה, המלווים הסתובבו בין הבתים בשכונות

00:32:16:16 00:32:12:10
וביקשו מאנשים שיתנו להם, חלב, חמאה, וגבינות.

00:32:20:14 00:32:17:06
כשהם ביקשו, אנשים נתנו להם, זה היה החוק.

00:32:24:15 00:32:20:17
אחרי שהם הכינו עם זה דייסה כדי להביא לכלה,

00:32:29:06 00:32:24:18
באמצע הדרך האנשים חטפו למלווים את הדייסה.

00:32:35:17 00:32:30:00
חלק מהדייסה הם אכלו, חלק נזרק וחלק הם הצליחו להציל בגבורתם,

00:32:40:15 00:32:35:20
ככה הם הגיעו אליי עם חלק מהדייסה, אני זוכרת.

00:32:50:00 00:32:44:14
סיפרת שלקחתם אתכם תער, למה התער שימש אתכם?

00:32:55:24 00:32:50:08
התער היה בשבילי, היות שאני אישה, זה היה חלק מהציוד שלי.

00:33:00:00 00:32:56:02
נתנו לי גם מחט, ופרמתי את הצמות שלי עם המחט.

00:33:04:14 00:33:00:02
התער שימש אותי לגזוז ציפורניים, זה היה חלק מהציוד של הנשים.

00:33:07:21 00:33:05:00
אם הייתי מבקשת מחמותי

שתיתן לי את הציוד הזה,

00:33:13:22 00:33:08:09
היא הייתה מבקרת את אמי שלא נתנה ציוד מאורגן והייתה מרכלת עליה.

00:33:19:04 00:33:14:12
לכן אמי ארגנה את כל הציוד והביאה לי, והלכתי לחמותי כך.

00:33:24:05 00:33:19:16
אפילו לקחתי מגש אוכל לאינג'רה, ככה לקחתי את כל הציוד.

00:33:28:20 00:33:24:16
כמה זמן התגוררת בבית חמותך?
- אחרי שגרתי איתם.

00:33:33:23 00:33:28:22
סיפרת שאמך הייתה צריכה לבוא אליך יום אחרי?

00:33:35:13 00:33:34:03
היא צחקה איתי
כשהיא אמרה לי את זה.

00:33:40:24 00:33:35:16
אבל את חשבת שאמך תבוא אליך?
- כן, אבל גרתי אצל חמותי חודש.

00:33:46:18 00:33:41:08
אבל כשהלכתי אליהם, התחייבו שלא אשן יחד עם בעלי,

00:33:48:15 00:33:47:00
לכן ישנתי בנפרד!

00:33:54:17 00:33:49:06
הם קבעו שבמשך שבעה חודשים אסור לנו לישון ביחד.

00:34:01:10 00:33:55:02
בעלי לא הבין אם אני אשתו או לא, מכיוון שהם חתמו שלא נישן ביחד.

00:34:05:04 00:34:01:14
אסור לבעלי להפר את ההתחייבות ולגעת בי.

00:34:11:10 00:34:05:24

אבל כדי שאני אתרגל אליו, הוא היה מבקש להביא לו מים ולשטוף את רגליו.

00:34:16:17 00:34:11:23

כשהיה מבקש ממני, נתתי לו מים אך סירבתי לשטוף את רגליו.

00:34:23:21 00:34:17:07

המשכנו ככה, פעם אמו הלכה ללוויה והוא ביקש ממני שאשטוף את רגלו.

00:34:27:21 00:34:24:05

הוא חזר הביתה אחרי יום עבודה וביקש שאשטוף את רגלו, ואני סירבתי.

00:34:31:22 00:34:28:00

כשסירבתי לשטוף את רגליו הוא הרביץ לי בעדינות.

00:34:36:14 00:34:32:02

באותו רגע רציתי שהוא יבלע בבור בזמן עבודתו, כיוון שהוא הרביץ לי.

00:34:42:02 00:34:37:24

ואז סיפרתי לחמותי שהוא הרביץ לי, היא שאלה אותי מה עשיתי לו.

00:34:45:11 00:34:42:08

השבתי לה, שסירבתי לשטוף את רגליו ובגלל זה הוא הרביץ לי.

00:34:51:06 00:34:45:14

ואז כדי לשמח אותי, היא אמרה לי חכי, חכי אני אלמד לו שאסור להרביץ!

00:34:54:00 00:34:51:11

ואז היא נזפה בו בפניי, שלא ירים את ידו עליי לעולם.

00:34:58:12 00:34:54:12

היא אמרה לו שהיא מחויבת לשמור עליי, ושלא יעשה את זה שוב.

00:35:02:02 00:34:58:19

היא אמרה לו את זה, בלי לפרט יותר מדי על מה שקרה.

00:35:05:21 00:35:02:20

לאחר מכן הוא השיב לה שסירבתי לשטוף לו את הרגליים,

00:35:10:07 00:35:05:23
היא אמרה לו שישטוף את הרגליים
שלו בעצמו, כפי שהוא עשה עד כה.

00:35:16:01 00:35:11:00
היא אמרה לו שאחרי שתקופת ההתחייבות
תסתיים, ואני אוכל לישון איתו,

00:35:21:02 00:35:16:05
הוא יוכל לבקש ממני לשטוף את רגליו,
אבל כרגע אסור לו לבקש ממני לשטוף.

00:35:27:21 00:35:22:14
ואז ביקשו שאני אחזור לכפר
של הוריי, בעלי לא לקח אותי לשם.

00:35:33:23 00:35:27:24
אביו ואחיו של בעלי לקחו אותי
להוריי, השאירו אותי וחזרו לבתיהם.

00:35:43:03 00:35:34:20
אחרי שגרתי חודשיים עם הוריי, הם
באו להוריי עם אתון לקחת אותי חזרה.

00:35:48:00 00:35:44:00
ואז אחרי שלקחו אותי חזרה אליהם,
אישרו לי לישון יחד עם בעלי.

00:35:51:07 00:35:48:08
זה קרה בפעם השנייה שאביו
של בעלי לקח אותי מבית הוריי.

00:35:57:14 00:35:52:07
ואז זה עניין של גבר ואישה,
בכיתי המון, לא היה לי מה לעשות!

00:36:00:06 00:35:58:03
זה דבר שהוא בלתי נמנע!

00:36:07:00 00:36:00:15
ככה המשכנו לחיות, ואז חרשנו
שדות ועברנו לגור בבית משלנו.

00:36:11:22 00:36:07:13
אחרי כמה זמן עברתם לגור ביחד?
- עברנו לגור יחד שנה אחרי שהתחתנו,

00:36:17:21 00:36:12:22
שנה אחרי שחיתנו אותי, בגיל 14,

עברנו לגור בבית משלנו.

00:36:21:17 00:36:18:02
מיד לאחר שעברנו לגור ביחד,
נכנסתי להיריון.

00:36:27:03 00:36:22:08
נכנסתי להריון בזמן
שגרתי בבית של חמותי.

00:36:31:07 00:36:27:12
אחרי שבנו לנו את הבית,
עברתי לגור בבית משלנו.

00:36:33:24 00:36:31:19
לכן ילדתי בבית של חמותי.

00:36:40:00 00:36:34:10
כשנכנסת להריון היית ילדה קטנה,
את זוכרת איך העברת את ההיריון?

00:36:44:03 00:36:40:04
איך ידעת שאת בהריון?
- בהתחלה חשתי כאבים.

00:36:50:09 00:36:44:18
המחזור שלי פסק,
ואז סיפרתי את זה לחמותי.

00:36:53:19 00:36:50:22
סיפרתי לה שיש לי כאבים, ואני
מריחה חזק את האוכל שאני אוכלת.

00:37:00:01 00:36:54:06
כמו כן בכיתי שלא קיבלתי מחזור,
לא חשבתי שנכנסתי להריון.

00:37:05:02 00:37:00:04
נלחצתי מכך שלא היה לי תיאבון,
וחשבתי שאני הולכת למות,

00:37:09:12 00:37:05:03
אמרתי לגיסתי שאני מרגישה שאני
הולכת למות כמו אחיי שמתו.

00:37:14:02 00:37:09:18
גיסתי הייתה יותר גדולה ממני,
היא הייתה בת 17.

00:37:22:08 00:37:15:04

היא הסבירה לי שלא אפחד מזה,
והמחזור שלי פסק כי נכנסתי להיריון.

00:37:29:14 00:37:22:18
היא הסבירה לי למה נגעלתי מאוכל
ושהיו לי בחילות בגלל ההיריון.

00:37:34:17 00:37:30:07
לא סיפרתי את זה לחמותי,
אלא רק לגיסתי.

00:37:39:13 00:37:35:11
אחרי שהיא הסבירה לי, שאלתי אותה
אם התינוק זז בתוך הבטן כשהוא גדל,

00:37:45:12 00:37:39:23
היא הסבירה לי שהתינוק מתחיל לזוז
בבטן בחודש החמישי להיריון.

00:37:52:05 00:37:45:24
ואז כשהתינוק התחיל לזוז
בבטן שלי, אמרתי לבעלי.

00:37:56:23 00:37:52:09
אמרתי לו שיש לי משהו
בבטן שזז כמו תולעת.

00:38:00:21 00:37:57:18
ואז הוא השיב לי,
זה התינוק שזז בתוך הבטן שלך!

00:38:08:18 00:38:02:19
את היית בת 14, בן כמה היה בעלך?
- הוא היה בן 20.

00:38:10:11 00:38:08:22
גם הוא היה צעיר.
- כן, הוא היה צעיר.

00:38:13:19 00:38:10:24
הוא היה כהן,
למד להיות קייס.

00:38:18:23 00:38:15:12
הוא היה תלמיד אצל הקייס,
ואז ילדתי בת.

00:38:23:13 00:38:19:18
איך ידעת שעמדת ללדת,
מה עשית כשקיבלת צירים?

00:38:26:21 00:38:23:15
כשקיבלתי צירים...
- היה מישהו שהכין אותך לזה?

00:38:32:01 00:38:26:23
הסיפור היה שאמי באה אליי
כדי לקחת אותי לביתה.

00:38:36:22 00:38:32:16
היה נהוג שנשים
יולדות בבית אימן.

00:38:44:11 00:38:37:00
כיוון שהייתי צריכה ללדת בחורף,
במהלך ההיריון הכנתי מזון לבעלי.

00:38:51:07 00:38:45:00
אהבנו זה את זה מאוד,
ואז בזמן ההכנות הוא אמר לי

00:38:54:09 00:38:51:12
שאם אני הולכת לאמי,
הוא לא יישאר אצל אמו,

00:38:58:08 00:38:54:12
הוא יעזוב את חרישת השדות,
ויבוא לאמי להיות איתי ביחד.

00:39:06:21 00:38:58:15
ואז שנינו תכננו כשאמי תבוא לקחת
אותי, הוא יסרב לשלוח אותי אליה.

00:39:13:06 00:39:07:12
אמרתי לו שגם אני לא רוצה ללכת לאמי
ושיגיד לה שהוא מסרב לשלוח אותי.

00:39:19:11 00:39:13:20
אמרתי לו שאני לא אעזוב לבדו,
ככה התייעצנו בינינו.

00:39:23:23 00:39:20:09
חרשנו שדות במשותף עם ההורים שלו,
לא התחלקנו בשדות,

00:39:25:12 00:39:24:00
רק עברנו לבית משלנו.

00:39:30:08 00:39:25:14
אחרי שאמרתי לו ככה, ובמקביל

הכנתי הרבה קמח בשביל בעלי.

00:39:34:03 00:39:30:22
ואז אמי באה אליי עם אחי הגדול
כדי לקחת אותי לביתה.

00:39:37:19 00:39:34:14
אם שמעת על זה, היה נהר גדול שנקרא
"טקזה" שהיה חוסם את כל השבילים.

00:39:42:14 00:39:38:03
הייתי צריכה ללדת בחודש דצמבר,
ואמי באה לקחת אותי בחודש ינואר,

00:39:46:23 00:39:42:18
בעצם היא באה אליי בחודש נובמבר
לקחת אותי אליה לתקופה הלידה.

00:39:51:03 00:39:47:06
כשאמי באה לקחת אותי נהייתי
עצובה, וגם בעלי נהיה עצוב.

00:39:55:12 00:39:51:05
ואז אמי אמרה לי שמחר אנחנו הולכות
אליה, ואם ארגנתי את הדברים שלי.

00:40:03:07 00:39:55:20
היא אמרה שלקראת הלידה של בתה (שלי)
היא טחנה קמח וארגנה את כל הדברים.

00:40:09:18 00:40:03:18
היא אמרה לי לקחת איתי
רק בגדים להחלפה.

00:40:13:24 00:40:09:21
היא שאלה אם הכנתי מזון לבעלי,
השבתי לה שטחנתי לו הרבה קמח.

00:40:19:21 00:40:14:15
ואז אמי פנתה לבעלי (דמקה),
וביקשה ממנו שילוה אותנו בבוקר.

00:40:27:15 00:40:19:24
היא אמרה לבעלי, נקום בבוקר
כשהתרנגול יקרקר והוא ילוה אותנו.

00:40:31:18 00:40:28:02
היא ביקשה ממנו שיקום
כדי שנצא מוקדם לדרך.

00:40:37:21 00:40:32:04
כשהיא אמרה לו את זה, הוא השיב לה
שהוא לא רוצה לשלוח את אשתו אליה.

00:40:42:22 00:40:38:03
היא אמרה לו, למה אתה לא מוכן
לשלוח אותה איך תלד פה את בנה.

00:40:47:15 00:40:43:15
האל הציל לי אותה
מתוך שלוש הבנות שנולדו לי,

00:40:51:13 00:40:47:19
איך תשאיר את ביתה
ללדת בבית של חמותה.

00:40:53:20 00:40:51:16
אמי אמרה לו, שהיא לוקחת
אותי לבית שלה בכפר שלה.

00:40:59:19 00:40:54:01
בעלי השיב לאמי, אם היא מתעקשת הוא
מעדיף שנתגרש והיא תיקח אותי לביתה.

00:41:01:03 00:40:59:24
אנחנו התייעצנו מראש.

00:41:04:18 00:41:01:23
אמי אמרה לבעלי, אם זה מה
שהוא טוען, הוא מפסיד מזה.

00:41:13:10 00:41:04:20
היא אמרה לו שכל הזמן הזה
שהוא למד כדי להיות קייס,

00:41:19:09 00:41:13:12
היא אמרה, אתה זה שמפסיד את הדת
שלך בגלל זה, שלא יקרה כלום לבתה.

00:41:21:06 00:41:19:12
ואז היא שאלה אותי,
מה אני אומרת בנושא הזה,

00:41:27:02 00:41:21:08
אמרתי שאם הוא מסרב לשלוח אותי,
אני שאר פה ואלד פה.

00:41:31:01 00:41:27:05
היא השיבה לי, פה את רוצה ללדת
כנראה שהתייעצתם לפני כן.

00:41:38:01 00:41:31:24
בבוקר לא יצאנו לדרך כפי שתכננו,
ואז אמי סיפרה להורים של בעלי.

00:41:42:21 00:41:38:13
חמתי אמרה לאמי, שתיקח אותי לביתה
ושאמרנו לה כך כיוון שאנחנו צעירים.

00:41:48:17 00:41:43:15
היכן שהיא תחליט ללדת,
האל ישגיח עליה וגם אצלכם.

00:41:50:11 00:41:48:19
היא אמרה לאמי, שאני כמו בתה
ושהיא תדאג ליילד אותי.

00:41:54:01 00:41:50:14
אם אתם מחליטים לקחת אותה,
מבחינתי אתם יכולים לקחת אותה.

00:41:57:02 00:41:54:14
חמותי אמרה לאמי, זו הבחירה
שלך, היא הבת שלך!

00:41:59:03 00:41:57:18
אמי השיבה לה שאנחנו
סירבנו שתיקח אותי אליה.

00:42:03:13 00:41:59:05
חמתי אמרה לאמי, שאינה יודעת
איזה סוד הם מסתירים מאיתנו.

00:42:11:02 00:42:04:03
ואז אחי שסיפרתי שהרבצתי לו,
בא להעיר אותי מהמיטה כמו גבר.

00:42:15:16 00:42:11:16
אמר לי קום מהמיטה ונלך לביתנו,
הוא דיבר אליי וקילל אותי כמו גבר.

00:42:19:02 00:42:15:23
אמרתי לו, מה אתה מדבר אליי
כמו אל גבר ורבתי איתו.

00:42:24:13 00:42:19:05
ואז אמי התחילה ללכת מהר לביתה
גם אני התחלתי ללכת בעקבותיה.

00:42:27:21 00:42:25:06

זה קרה ביום למחרת?
- כן, ביום למחרת.

00:42:31:05 00:42:28:01
התוכנית שלנו לצאת לדרך
לפנות בוקר לא יצאה לפועל.

00:42:38:01 00:42:31:08
באיזה חודש היית להריון?
- הייתי בחודש השמיני.

00:42:41:10 00:42:38:05
נשאר לי חודש עד ללידה,
הייתי צריכה ללדת בחודש דצמבר.

00:42:45:07 00:42:41:15
זה היה בחורף, בחורף הנהר מתמלא לכן
אמי בא לקחת אותי לפני שהשביל יחסם.

00:42:53:15 00:42:45:17
ככה המשכתי ללכת אחריה,
אמי הלכה לפניי ואני עקבתי אחריה.

00:43:00:21 00:42:54:01
כשהלכתי אחרי אמי, בעלי בכה
ובא אחרינו יחד עם זקני שבט.

00:43:09:00 00:43:01:02
ואז עליתי על גבעה, הסתובבתי לאחור
ראיתי שהוא בא אחרינו עם זקני השבט.

00:43:13:23 00:43:09:14
אמי גם הסתובבה וראתה אותם,
ואז אמרה שהדרך הזו אינה מבורכת,

00:43:15:13 00:43:14:03
ואמרה לי לחזור לבעלי.

00:43:20:17 00:43:16:09
היא אמרה שהיא לא רוצה שזקני שבט
יבקשו ממנה להחזיר אותי לבעלי,

00:43:23:22 00:43:20:19
היא בירכה אותי שיהיה לי לידה קלה,
ושהאל יפגיש אותנו שוב בשלום.

00:43:26:14 00:43:23:24
היא נפרדה ממני לשלום,
והמשיכה ללכת לביתה.

00:43:31:00 00:43:27:02
היא נישקה אותך או נפרדה ממך מרחוק?
- לא נישקה אותי, הרי היא נעלבה.

00:43:34:23 00:43:31:03
אחרי שהיא הלכה,
התכופפתי והתיישבתי במקומי.

00:43:38:08 00:43:35:19
אחרי שהתיישבתי, זקני השבט באו
ושאלו אותי מה אמי אמרה לי,

00:43:40:21 00:43:38:17
ולמה היא המשיכה ללכת לביתה,
כשהיא ראתה אותם באים.

00:43:43:18 00:43:41:07
סיפרתי להם מה שהיא אמרה
וביקשתי מהם שלא ילכו אחריה.

00:43:46:21 00:43:43:21
אמרתי להם שאמי איחלה לי
לידה קלה והמשיכה בדרכה.

00:43:52:07 00:43:46:24
ואז חזרתי לביתי יחד עם בעלי,
גיסי וזקני השבט.

00:43:55:00 00:43:52:16
ואמי המשיכה ללכת לביתה.

00:43:58:18 00:43:55:13
ככה המשכנו לחיות, ואז
קיבלתי צירים כשהייתי בביתי.

00:44:03:06 00:43:59:05
היו לי צירים,
ולא יכולתי לישון בגלל זה.

00:44:08:24 00:44:03:17
קראתי לבעלי (דמקה) ואמרתי לו
שיש לי כאבי גב וקשה לי לישון.

00:44:15:00 00:44:09:03
הוא אמר לי שהוא לא מבין בזה,
והלך לקרוא לאימא שלו.

00:44:17:24 00:44:15:05
אמו העירה אותי ושאלה
מתי הכאבים התחילו,

00:44:22:14 00:44:18:03
השבתי לה שהרגשתי את הכאבים
גם בזמן שניסיתי לישון.

00:44:26:20 00:44:22:23
וככה חמותי בא לביתנו
והתיישבה לידי.

00:44:31:06 00:44:26:23
ואז הם פרסו לי את השטיח ללידה,
וכל פעם התינוק עמד לצאת וחזר.

00:44:33:23 00:44:31:14
וככה הצירים חזרו
לי למחרת בבוקר.

00:44:38:17 00:44:34:08
באותו יום חמי זכרנו לברכה אמר,
לא רוצה לשמוע אותי צורחת בלידה.

00:44:44:10 00:44:39:12
הוא אמר להם, אף שאמה ביקשה לקחת
אותה, התעקשתם להשאיר אותה פה.

00:44:50:15 00:44:45:09
והוא לא רוצה לראות אותי סובלת,
אז היה לנו שדה תירס גדול,

00:44:57:20 00:44:50:24
לכן הוא הלך לשבת בשדה תירס יחד עם
בעלי, הוא לא רצה לשמוע אותי סובלת.

00:45:01:07 00:44:57:23
הוא הלך יחד עם בעלך?
- כן, גם בעלי הלך איתו לשדה התירס.

00:45:07:12 00:45:02:02
אחרי שהם הלכו, המיילדת
שלי הייתה אישה חירשת.

00:45:14:11 00:45:07:20
ואז צרחתי מכאבים במשך 2-3 שעות
הרגשתי שאני עומדת למות.

00:45:20:01 00:45:14:17
אמרתי לחמותי שתביא לי מיילדת אחרת
לא רוצה שהאישה החירשת תיילד אותי.

00:45:26:08 00:45:20:03

הרוח של האישה החירשת מסוכנת,
והתחננתי שיחליפו אותה לפני שאמות.

00:45:30:08 00:45:26:19
הצירים שלי היו חזקים,
לכן ביקשתי שיחליפו אותה.

00:45:34:06 00:45:30:12
ואז חמותי אמרה לאישה החירשת
שתעזוב אותי, אף שלא ידעה ליילד.

00:45:40:00 00:45:34:09
ואז כשהיא נגעה בגב שלי,
התינוקת יצאה החוצה.

00:45:45:09 00:45:40:04
ואז חמותי אמרה, שכמעט הרגה
את בתה (אותי) במו ידיה.

00:45:50:10 00:45:46:01
ואז נולדה לי
תינוקת יפיפייה.

00:45:56:10 00:45:51:15
אחרי שהיא ניקתה את התינוקת,
הגברים ירו בנשק!

00:45:59:14 00:45:56:24
מי ירה בנשק?
- זה סימן שילדתי בשלום.

00:46:05:13 00:45:59:21
היו אומרים שכשאישה יולדת בשלום,
ויורים, הרוח הרעה מסתלקת מהמקום.

00:46:11:10 00:46:05:15
כשירו בנשק, בעלי וחמי הבינו שילדתי
בשלום, והתחילו להשמיע קולות שמחה.

00:46:15:20 00:46:11:21
ואז הם באו אליי,
אחרי הכול ילדתי בשלום.

00:46:18:08 00:46:16:03
לאחר מכן, בחודש ינואר...

00:46:22:03 00:46:19:05
רגע, ילדת בשלום...
- כן, ילדתי בשלום.

00:46:26:20 00:46:22:05
לפי המסורת הנוצרית היה את המנהג
שאחרי שילדת עברת לגור לבית נפרד?

00:46:28:06 00:46:26:22
לא היה בית נפרד!

00:46:35:14 00:46:28:08
נשארנו באותו בית, אבל במשך
80 ימים אסור לישון עם הבעל,

00:46:38:00 00:46:35:16
וגם אסור לנו לבשל
אוכל למשפחה.

00:46:44:00 00:46:38:13
כמו כן ארגנו לי מיטה נפרדת
שהייתי הולכת לישון בה לבדי.

00:46:49:04 00:46:44:05
ובמשך שבועיים סוגרים היטב
בוילון את המקום שישנתי בו.

00:46:55:16 00:46:50:02
לקחו וילון מצמר, והסתירו
את המקום שישנתי בו במשך שבועיים.

00:47:03:04 00:46:55:22
ואז אנשים שבאו לבקר הביאו לי
לשם דייסות, משקה "טלה" ודבש,

00:47:08:07 00:47:03:10
הודיתי לאורחים על המתנות, ורק
הייתי מסדרת את המקום שישנתי בו.

00:47:16:15 00:47:08:19
הביאו לי גם קמח, אבל במשך 80 ימים
לא בישלתי אוכל ולא עבדתי.

00:47:21:01 00:47:16:22
לכן אף שלא עברנו לבית נפרד,
בתוך הבית היינו בנפרד.

00:47:22:12 00:47:21:05
אם ילדת בת, צריך לעשות
את זה במשך 80 ימים.

00:47:27:11 00:47:22:24
אחרי שישבתי בנפרד 80 ימים,
עשינו בריתה לבתי.

00:47:34:04 00:47:28:07
חודש אחרי שילדתי, רצו לשתף
את כולם בשמחתנו על הולדת בתי.

00:47:38:00 00:47:34:15
לקראת חודש ינואר,
מפגס המים של נהר טקזה יורד.

00:47:45:15 00:47:38:15
כשזה קורה, התושבים משני צידיו
נפגשים, ומספרים בשורות זה לזה.

00:47:47:17 00:47:45:18
התושבים היו לוקחים איתם,
מתנות ומבשרים שמחות.

00:47:57:04 00:47:48:11
באותו זמן חמותי הכינה לחם ודבש
ונתנה לבעלי כדי שישלח את זה לאמי.

00:48:06:17 00:47:58:11
כמו כן אמי אמרה לאחי שאם ילדתי
בשלום, לשלוח לי החמאה שנתנה לו.

00:48:12:08 00:48:06:20
היא נתנה לו חמאה לבישול, לשיער,
לתת למישהו שבא לבשר לו שילדתי.

00:48:17:17 00:48:12:21
היא שלחה את אחי עם החמאה,
ואחי הגיע עד גדות הנהר,

00:48:22:16 00:48:18:00
וגם בעלי הלך לשם,
שניהם לא ידעו לשחות.

00:48:25:00 00:48:22:21
הם מעבירים את הדברים
דרך אנשים שידעו לשחות.

00:48:28:11 00:48:25:11
אבל כיוון שהמים בנהר זרמו בשקט,
הם יכלו לשמוע אחד את השני.

00:48:33:11 00:48:28:14
הם אמרו שלום אחד לשני מרחוק,
ובעלי בישר לו שילדתי בשלום.

00:48:39:23 00:48:33:22

ואחי, במקום לספר לאמי באותו רגע, הוא לא הלך לספר לה.

00:48:44:08 00:48:40:23
הוא נשאר לישון בשכונה אחרת, במקום ללכת לספר מייד לאמי.

00:48:46:19 00:48:44:18
את הדברים שחמותי שלחה לאמי, הוא שלח לאמי דרך אדם אחר.

00:48:53:24 00:48:47:08
אמי חשבה שאחי ישן אצל אחרים כי הוא מפחד לבשר לה שמתתי בלידה.

00:48:57:18 00:48:54:24
והיא בכתה עד הערב, האדם שלקח את מה שחמותי שלחה לה, אמר לאמי

00:49:00:07 00:48:57:22
שאחי הלך לישון אצל חברים ושאני ילדתי בשלום,

00:49:09:19 00:49:00:12
לכן הבאתי לך את הלחם והדבש, כדי לבשר לך שבתך ילדה בשלום.

00:49:16:06 00:49:10:01
אמי לא הקשיבה לו, ואמרה, עד שבני לא מבשר בעצמו שילדתי בשלום,

00:49:21:20 00:49:16:09
זה אומר שבתי מתה, היא חשבה שיבשרו לה על מותי בבוקר!

00:49:26:20 00:49:22:00
ואז היא קמה השכם בבוקר והלכה לכנסייה שהייתה קרובה אליהם,

00:49:31:10 00:49:27:00
והיא התחילה להתגלגל בכנסייה, ואז אחיה הגדול...

00:49:33:03 00:49:31:16
מה זאת אומרת היא התגלגלה בכנסייה?

00:49:39:17 00:49:33:04
היא התפללה לאלוקים, שלא יבשרו לה דבר רע על בתה (עליי).

00:49:44:18 00:49:40:06
דוד של אמי היה כומר.

00:49:50:04 00:49:45:01
הוא הלך לכנסייה השקם בבוקר
כשהתרנגולות התחילו לקרקר,

00:49:55:06 00:49:51:11
ואז הכומר ראה אישה
שמתפללת בכנסייה לבדה.

00:49:58:23 00:49:55:24
הוא תהה לעצמו, מי הקדים אותו
והגיע להתפלל לפניו וניגש אליה,

00:50:01:00 00:49:59:01
הוא ראה שזאת הייתה אמי,
הוא שאל אותה אם זאת היא,

00:50:04:07 00:50:01:02
היא השיבה לו שכן, הוא שאל אותה
למה היא הגיעה מאוד מוקדם לכנסייה.

00:50:11:23 00:50:04:24
היא השיבה לו, כבוד הקייס, האם
אתה חושב שבתי קסנש בחיים?

00:50:15:22 00:50:12:08
הקייס איחל לה מזל טוב, ואמר
שבנה מסרשה ישן אצלם בבית.

00:50:19:13 00:50:16:00
אמי השיבה, אתה אומר לי את זה
סתם כדי להרגיע אותי עד הבוקר.

00:50:26:05 00:50:19:24
הקייס אמר לה שזו האמת,
ושילדתי בת בשלום.

00:50:29:06 00:50:26:08
היא לא האמינה לו והמשיכה
להתפלל עד הבוקר בכנסייה.

00:50:35:11 00:50:29:10
ואז כשאנשים התחילו להגיע
להתפלל בכנסייה ובבתי הכנסת,

00:50:40:06 00:50:35:14
כל האנשים התחילו לאחל לה מזל טוב,

היא תהתה האם זו האמת.

00:50:45:14 00:50:41:19
היא אמרה לעצמה, הרבה אנשים איחלו
לה מזל טוב, כנראה שבתו בסדר.

00:50:48:05 00:50:45:21
היא שאלה את האנשים אם אני בסדר
הם השיבו לה שילדתי בשלום.

00:50:53:23 00:50:48:07
ואז אחי הלך לאמי ואמר לה,
אימא מזל טוב, קסנש ילדה בשלום.

00:50:56:23 00:50:54:02
הוא אמר לה שהוא לא בא להודיע לה
כי החברים שלו לקחו אותו לביתם.

00:51:03:07 00:50:57:01
אמי כעסה עליו, למה לא סיפר לה
ושהוא יודע שהיא מאוד מודאגת.

00:51:11:12 00:51:03:21
מאז עבר הרבה זמן כולל החגים, ואמי
לא באה לבקר אותי כי נעלבה ממני.

00:51:19:19 00:51:12:06
ואז ביום ה-80 עשינו בריתה לבתי,
בכפר חגגו את הבריתה כמו חתונה.

00:51:22:10 00:51:19:24
באירוע ערכו סעודה גדולה
ולא היה חסר שום דבר.

00:51:26:01 00:51:22:12
ביום הבריתה, כשערכו סעודה,
צמתי כל היום.

00:51:34:21 00:51:27:07
ואז הלכנו לעשות את הבריתה, וראיתי
שם רק את סבתי, אחיי, ודוד שלי.

00:51:38:15 00:51:35:03
אמי לא נכחה בבריתה,
הרי צמתי באותו יום.

00:51:44:22 00:51:38:21
ואז התחלתי לבכות שם,
חשבתי שאמי מתה כי לא היינו בקשר.

00:51:51:11 00:51:45:00
אמרתי לעצמי שסבתי הגיעה רק עם אחיי
כיוון שאמי מתה, ובכיתי המון,

00:51:53:24 00:51:51:13
ואז סבתי ניגשה אליי ושאלה
אותי למה אני בוכה,

00:51:55:02 00:51:54:02
אמרתי לה, כיוון שאמי
לא הגיעה לבריתה.

00:51:59:07 00:51:55:06
סבתי השיבה לי, אמך לא
הגיעה כי היא נעלבה ממך.

00:52:02:08 00:51:59:15
שאלתי אותה ממה אמי נעלבה,
היא השיבה, כשאמך באה לקחת אותך,

00:52:06:16 00:52:02:12
כדי ליילד אותך בביתה, ואת העדפת
להישאר עם בעלך, אמך נעלבה מכך.

00:52:12:08 00:52:07:22
סבתי סיפרה לי את זה, ואמרתי לעצמי
אם זו הסיבה זה לא נורא והנחתי לזה.

00:52:18:08 00:52:12:10
ואז הלכתי לבריתה, הסעודה הייתה
גדולה והיו שם הרבה אנשים.

00:52:24:22 00:52:18:21
כמו כן הזמינו זמר, יחד עם הזמר
שרנו ורקדנו כל היום באוהל.

00:52:32:08 00:52:25:13
ואז סבתי וכל המשפחה שהגיעו
לבריתה חזרו לכפר שלהם ביום הרביעי.

00:52:35:24 00:52:32:18
האורחים שהביאו לי קמח, חזרו יחד
עם החמורים שלהם שהביאו את הקמח.

00:52:45:03 00:52:36:18
בכפר שגדלתי בו גדלו חיטה, שעורה
שעועית, עדשים, גרגירי חומוס,

00:52:49:01 00:52:45:06
כל התבואות שהאל ברא,

היה ניתן למצוא בכפר שלנו!

00:52:52:12 00:52:49:04
איך נקרא הכפר?
- וויילם-מיכאל.

00:52:54:17 00:52:52:14
וויילם-מיכאל?
- כן, קראו לכפר מיכאל.

00:53:01:04 00:52:54:23
אבל בכפר שאמי חיה בו,
צמח רק תירס ודגן טף.

00:53:08:13 00:53:01:13
לכן העמסתי על החמורים את הדגנים
שלא צמחו בכפר של אמי ושלחתי לה.

00:53:16:05 00:53:09:09
לאחר שהעמסתי היטב את הדגנים
על החמור ושלחתי לאמי.

00:53:24:00 00:53:16:18
אמי אמרה ששלחתי את הדגנים
כדי שהיא תשלים איתי.

00:53:32:10 00:53:24:03
סבתי כעסה על אמי, שבכל זאת אני
בתה ושעשיתי טעות כי הייתי צעירה.

00:53:37:13 00:53:32:17
ככה המשכנו את חיינו,
ואז היה חג בכפר של אמי.

00:53:44:22 00:53:37:23
טחנתי הרבה קמח, השריתי את השעורה
והכנתי את הבלילה למשקה הטלה,

00:53:47:23 00:53:45:06
כמו כן הכנתי אינג'רה,
ארגנתי את כל הדברים.

00:53:55:14 00:53:48:15
העמסתי 3 חמורים, וביקשתי מבעלי
שייקח את זה לאמי לפני סעודת החג.

00:53:59:16 00:53:55:15
אני לא הלכתי, ואז בעלי שאל
אותי, איך ילך לאמי בלעדיו,

00:54:02:15 00:53:59:17

השבתי לו שאני
אבוא בחג עצמו.

00:54:06:09 00:54:02:22

אמרתי לו שייקח לה את הדברים כדי
שיהיה לסעודה שהיא תערוך לנו.

00:54:07:24 00:54:06:12

ואז בעלי לקח את הדברים
לאמי יחד עם אחיו.

00:54:13:17 00:54:08:07

הם הגיעו לאמי, והורידו לה
את הדברים ששלחתי לה.

00:54:17:17 00:54:13:24

ואז בעלי התכופף ונישק את ברכה,
היא לא אמרה לו כלום,

00:54:20:24 00:54:17:21

היא אמרה לו מזל טוב,
והודתה לאל שילדתי בשלום.

00:54:27:04 00:54:21:09

ואז ביום החג עצמו,
אני ובעלי באנו לאמי ביחד.

00:54:34:02 00:54:27:13

ברגע שהגענו לאמי לא נישקתי אותה,
נפלתי לרגליה וביקשתי שתסלח לי,

00:54:39:23 00:54:34:20

אמרתי לה שפגעתי בה, ושאצטער
כל חיי אם אאבד אותה.

00:54:44:21 00:54:40:01

אמרתי לה שלא התכוונתי לפגוע בה,
ושהתנהגתי ככה כיוון שהייתי צעירה.

00:54:48:10 00:54:45:02

ואז נישקתי את אמי!

00:54:53:08 00:54:48:13

אמי אמרה שזה כבר עבר, ושנעלבה
כי אני הבת היחידה ששרדה לה,

00:54:54:22 00:54:53:11

והיא רצתה ליילד
את בתה היחידה.

00:55:02:14 00:54:55:22
היא אמרה לי, אם בתך שילדת תעשה
לך דבר כזה, זה ימצא חן בעיניך?

00:55:07:11 00:55:02:18
אחרי שאמי כעסה עליי ככה,
השלמתי עם אמי.

00:55:10:23 00:55:08:21
סיפור מאוד יפה!
- כן.

00:55:23:16 00:55:13:15
תמשיכי לספר אחרי שבתך גדלה
ועד שבעלך הלך לצבא.

00:55:29:02 00:55:23:23
כן, כשמלאו 8 שנים לבתי,

00:55:37:11 00:55:31:13
כל היום הייתי בקציר עם חמי,
בכפר שלנו הגברים והנשים עשו קציר,

00:55:42:08 00:55:37:20
קצרנו חיטה כל היום,
ואז בתי קראה לי, אימא, אימא.

00:55:46:10 00:55:42:10
ענית לה, והיא אמרה לי
שהיא עייפה ושהיא רוצה לישון.

00:55:53:07 00:55:46:17
בתי עזרה לנו באיסוף החיטה
שקצרנו, אמרתי לה שתלך לישון.

00:55:56:00 00:55:53:10
חמותי אמרה לה שלא תישן בשמש.

00:56:00:00 00:55:56:02
אמרתי לה שיש לנו
אוכל, שתייה וגם צל.

00:56:05:13 00:56:00:02
הלכתי לעץ ועשיתי צל
בעזרת הבגד העליון שלי.

00:56:08:05 00:56:06:10
ואז בתי ישנה שם מתחת לעץ.

00:56:13:08 00:56:08:14
היא ישנה הרבה שעות, השגחתי עליה
מדי פעם ואז קמה פתאום בבהלה.

00:56:16:19 00:56:13:19
כשהיא קמה בבהלה וצעקה
רצנו אליה מהר.

00:56:23:21 00:56:16:23
שאלנו אותה מה קרה, והיא השיבה שאיש
שחור החזיק את ידה ולקח אותה איתו.

00:56:28:01 00:56:24:10
אחרי שהרגענו אותה,
אני פחדתי מאוד ממה שקרה לה.

00:56:30:16 00:56:28:03
חמותי ידעה מה פשר החלום של בתי,
ואני לא ידעתי מה פשר החלום.

00:56:34:20 00:56:31:01
חמותי הרגיעה את בתי
ואמרה שהאיש השחור אינו קיים,

00:56:38:23 00:56:34:22
בתי הייתה בהירת עור.
אחרי שחמותי הרגיעה אותה,

00:56:44:13 00:56:39:17
בתי ביקשה לחזור הביתה, כי פחדה
שאותו איש יחזור לקחת אותה,

00:56:47:16 00:56:44:18
הפסקנו את הקציר באמצע
וחזרנו לביתנו.

00:56:56:18 00:56:48:12
ברגע שהגענו לביתנו, בערב עשיתי
טקס קפה, קליתי גרגירי תירס וכד'..

00:57:03:02 00:56:56:24
אחרי מה שקרה לבתי,
חמותי...

00:57:07:19 00:57:03:05
למחרת בבוקר, חמותי, כפי שנהוג
בכפר אם קמים בבהלה משינה,

00:57:13:04 00:57:07:23
חמותי הכינה ביצים ורטבים, והלכה

מוקדם כדי להניח את זה במקום רחוק.

00:57:17:19 00:57:13:13
למחרת בתי התלוננה על כאבים,
אחרי שחמותי זרקה את האוכל.

00:57:21:17 00:57:17:24
בתי התלוננה על כאבי ראש,
ואז ביום השביעי היא מתה.

00:57:23:22 00:57:23:04
היא מתה.

00:57:27:09 00:57:24:20
מה עשיתם כשהיא התלוננה
על כאבי ראש?

00:57:34:18 00:57:27:11
מה יכולנו לעשות? מלבד להתפלל לאל.
הרי חיינו בכפר, לא היו לנו רופאים.

00:57:41:24 00:57:35:22
ואז אחרי שבתי מתה, לא הצלחתי
להביא ילדים נוספים חוץ ממנה.

00:57:49:06 00:57:42:10
בכינו המון על מות ביתי,
ואז חמותי כעסה עליי שאפסיק לבכות.

00:57:54:16 00:57:49:17
השבתי לה, את לא מרחמת על בתי
בתי היחידה נקטפה לי בעודה צעירה.

00:57:57:14 00:57:54:20
אמרתי לה שתניח לי
לבכות כמה שארצה.

00:58:04:17 00:57:57:23
היא אמרה, אני צריכה לעודד אותך
ולא לגרום לך להתאבל עוד יותר.

00:58:09:23 00:58:04:19
היא אמרה לי, העיקר שתהיו
בריאם ותוכלו להביא עוד ילדים.

00:58:14:08 00:58:10:04
אחרי זה נדרתי נדר,
שהאל ייתן לי בת.

00:58:21:01 00:58:14:21

ביקשתי מהאל שייתן לי בת כדי להשכיח את מות בתי, ונדרתי על קברה של בתי.

00:58:23:10 00:58:21:10

ביקשתי שהאל ייתן לי בת כדי שאשכח את בתי שמתה.

00:58:27:14 00:58:23:12

ידעתי לסרוג בגדים, הבטחתי שאסרוג בגדים בעצמי ואלביש אותה.

00:58:30:20 00:58:27:16

לבתי שמתה היה שיער חלק כמו השיער של הבנות בארץ.

00:58:35:10 00:58:31:04

כל מי שנתקל בה היה מחבק ומנשק אותה.

00:58:42:13 00:58:36:07

ואז חודשיים אחרי שהיא נפטרה, הריתי את בתי שקראתי לה בשם מִסְרַט.

00:58:49:18 00:58:43:24

באותו זמן ידעתי בעצמי שנכנסתי להיריון ומאוד שמחתי.

00:58:59:04 00:58:50:08

חודשיים אחרי שנכנסתי להיריון, לקחו את בעלי למלחמה.

00:59:02:07 00:58:59:09

את זוכרת איך לקחו אותי למלחמה? - הסיבה שלקחו אותי למלחמה,

00:59:07:07 00:59:04:01

באותה תקופה הייתה קבוצת מורדים שנקראו "אֶדְנֶגוֹרִי-טְרִיט",

00:59:13:16 00:59:07:13

באותם הימים הם היו חוטפים אנשים ולוקחים אותם למלחמה.

00:59:21:11 00:59:13:19

ואז אֶדְנֶגוֹרִי-טְרִיט אמרו לו שלוקחים אותי ללמוד ויחזור ללמד את האזרחים.

00:59:26:09 00:59:22:02

הוא נפרד ממך והלך או נחטף? - כן, הוא היה בבית.

00:59:32:20 00:59:26:11
באותם הימים היינו באבל על מות
בתי ועל מות אביו של בעלי.

00:59:38:14 00:59:33:00
ממה נפטר אביו של בעלך?
- הוא היה זקן, הוא חלה ומת.

00:59:41:13 00:59:38:17
הוא מת חודש אחרי מותה של בתי.

00:59:45:14 00:59:41:22
היינו בתקופת אבל, ואז כשבאו
לקחת את בעלי, בעלי אמר להם,

00:59:51:22 00:59:45:17
שזה עתה הוא איבד את בתו ואביו
ושאין מי שיחזיק את הבית שלו,

00:59:56:01 00:59:51:24
הוא אמר לי שאשתו בהריון,
לכן ביקש מהם שלא ייקחו אותו.

00:59:59:04 00:59:56:05
הם באו אליו ולקחו אותו?
- כן, החיילים באו ולקחו אותו.

01:00:01:08 00:59:59:07
הם לקחו אותו בכוח?
- כן, הם לקחו אותו בכוח.

01:00:07:06 01:00:01:17
לא הבנתי איך זה קרה, תספרי לי
את כל הסיפור, הם לקחו אותו מביתו?

01:00:10:22 01:00:07:08
הם לקחו אותו מהבית,
ואמרו לו שהוא הולך לצבא.

01:00:17:13 01:00:11:14
הם אמרו לו, אחרי שהוא יהיה בצבא
הוא יחזור ללמד את התושבים.

01:00:21:09 01:00:17:20
את זוכרת שהם באו לקחת אותו מביתכם?
- בוודאי, אני זוכרת היטב!

01:00:27:07 01:00:21:10
מה עשיתם באותו רגע שבאו לקחת אותו?

- זה היה בקיץ, ישבנו בבית ושיחקנו.

01:00:34:06 01:00:27:14
כשזה קרה, הלכתי לחמותי להודיע
לה שהחיילים באו לקחת את בעלי,

01:00:39:17 01:00:34:16
באותם הימים שמענו שהחיילים לקחו
הרבה אנשים להתגייס לצבא.

01:00:45:21 01:00:40:05
בכינו כשזה הגיע אלינו, למעשה
הם לקחו לצבא הרבה אנשים בכוח.

01:00:49:15 01:00:46:00
כשבאו לקחת את בעלי,
חמותי התחננה שירחמו עליה.

01:00:55:12 01:00:49:21
חמותי הסבירה להם, שאשתו בהריון
אביו ובתו נפטרו ושהוא באבל.

01:00:59:06 01:00:55:14
כמו כן היא אמרה להם שהיא חולה
והתחננה בפניהם שלא ייקחו אותו.

01:01:04:19 01:00:59:18
הם אמרו לה שהוא יחזור עוד
חודשיים ולקחו אותו יחד איתם.

01:01:11:11 01:01:05:12
מי הם היו אלו שבאו לקחת את בעלך?
- הם שלטו במחוז שנקרא "סקוטה".

01:01:16:03 01:01:11:14
הם באו לקחת אותו ברכב?
- לא היו רכבים, הם לקחו אותו ברגל.

01:01:17:22 01:01:16:06
הם היו חיילים?
- כן, הם היו חיילים.

01:01:20:01 01:01:18:01
הם נשאו עליהם כלי נשק?
- כן, היו להם נשקים.

01:01:23:13 01:01:20:04
אם בעלך היה מתחבא ובורח מהם?
- הם היו הורגים אותו.

01:01:26:10 01:01:23:18
אם הוא היה מסרב ללכת,
הם היו יורים בו והורגים אותו.

01:01:31:05 01:01:26:13
ואז באותו יום הם לקחו את בעלי,
הם לקחו אותו בלי לאזוק אותו.

01:01:35:15 01:01:31:07
הם שמו אותו באמצע, והחילים
הקיפו אותו מסביבו ולקחו אותו.

01:01:40:04 01:01:36:00
ואז הם לקחו אותו לאזור "סקוטה",
אחרי הוא שהה במשך שבוע בסקוטה.

01:01:45:01 01:01:40:13
הוא שלח מישהו להודיע לנו שאין לו
מה לאכול וביקש שנשלח לו צידה.

01:01:53:07 01:01:45:23
ביקש שנשלח לו דגן טף דרך מישהו
או שאני אקח לו בעצמי לסקוטה.

01:01:56:20 01:01:53:16
ואז אמרתי לעצמי, שהוא יוכל
לטחון את הדגנים שם.

01:02:01:11 01:01:56:23
לכן העמסתי שני חמורים, אחד בטף
ועל החמור העמסתי חיטה.

01:02:04:11 01:02:01:22
לקחתי איתי אוכל ויצאתי לדרך,
כדי לתת לבעלי את מצרכי המזון.

01:02:07:22 01:02:04:22
אחרי שיצאתי לדרך
והגעתי לאמצע הדרך,

01:02:16:14 01:02:08:23
הרי בעלי היה במועצת חקלאים, פגשתי
בדרך את חבריו במועצה שברחו משם.

01:02:21:08 01:02:16:23
הוא שאל אותי לאן אני הולכת, השבתי
שאני בדרכי למסור מצרכי מזון לבעלי.

01:02:27:04 01:02:21:10
הוא אמר לי לחזור לביתי

מכיוון שלקחו אותם לאדיס אבבה.

01:02:29:05 01:02:27:09
שאלתי אותו שוב אם לקחו אותם
לאדיס אבבה, הוא השיב לי שכן.

01:02:31:05 01:02:29:11
באותו רגע ישבתי
במקום ובכיתי!

01:02:37:06 01:02:31:21
אותו אדם אמר לי להפסיק לבכות,
ושהם יחזרו מהר לבתיהם.

01:02:41:11 01:02:37:12
ואז חזרתי וסירבתי
להיכנס לביתה של חמותי,

01:02:45:09 01:02:41:20
פחדתי שהיא תשמע את הבשורה
שהם לקחו אותם למקום מרוחק.

01:02:49:00 01:02:45:22
סירבתי להיכנס לביתה,
אנשים אמרו לי ללכת לספר לה.

01:02:53:13 01:02:49:13
אחרי שכל היום הייתי אצל השכנים,
הלכתי בערב לביתה של חמותי.

01:02:58:04 01:02:53:16
היא נבהלה ושאלה מה קרה שחזרנו
מוקדם, ולא נשארנו לישון בדרך.

01:03:06:04 01:02:59:23
השבתי לה ששלחתי לו את הדגנים,
אף שפרקנו את זה אצל השכנים.

01:03:10:21 01:03:06:17
אמרתי לה ששלחתי לו את הדגנים,
ושחזרתי כיוון שהתעייפתי בדרך.

01:03:15:18 01:03:11:06
אמרתי לה ששלחתי את הדגנים
עם אנשים מסוימים שהלכו לשם.

01:03:21:16 01:03:16:01
היא אמרה, טוב ששלחתי לו את הדגנים
היה עדיף שהיית רואה אותו וחוזרת.

01:03:26:19 01:03:21:24
אמרתי לה שסקוטה רחוקה, זה הליכה
של יומיים בדרך והתעייפתי בדרך,

01:03:31:06 01:03:26:22
ולא היו רכבים שהגיעו לשם, אמרתי
לה שבקרוב אלך שוב לבקר את בעלי.

01:03:38:15 01:03:31:09
היא לא נרגעה, והם התרחקו עוד יותר
והקשר נותק, ככה חלפו עוד כמה ימים.

01:03:42:13 01:03:39:00
ואז אני ילדתי,
הפעם אמי באה אליי.

01:03:44:24 01:03:43:00
הפעם היא לא אמרה לי שתיקח אותי
ללדת אצלה כמו בלידה הקודמת.

01:03:48:24 01:03:45:02
היא אמרה לעצמה שאין
מישהו שידאג לי בבית,

01:03:54:04 01:03:49:01
ושבלידה הקודמת שבעלי היה בבית
לא הלכתי אליה, הפעם יהיה לי קשה.

01:03:57:20 01:03:54:14
כל הלידות שלי היו בחורף,
לכן אמי באה אליי.

01:04:02:01 01:03:57:24
ואז אמי נשארה אצלי שלושה
חודשים ועזרה ליילד אותי.

01:04:08:23 01:04:03:01
אחרי שיילדתי ועשינו
את הבריתה, אמי חזרה לביתה.

01:04:11:14 01:04:09:17
אחרי שאמי הלכה
המשכנו את חיינו...

01:04:17:01 01:04:11:24
ואז בדיוק כשעברו שנתיים מאז שלקחו
את בעלי, דודו ברח משם וחזר לכפר.

01:04:18:21 01:04:17:04
אחרי שנתיים?

- כן, אחרי שנתיים.

01:04:28:01 01:04:19:09
אחרי שבן דודו של בעלי ברח מהצבא,
שמעתי אנשים שאמרו שהוא חזר.

01:04:37:07 01:04:28:24
אמרנו שנברר איתו איך הוא חזר
לכפר ובעלי נשאר עדיין בצבא.

01:04:42:12 01:04:37:16
ואז הלכנו לשאול את האיש שברח,
באותו זמן בתי הייתה בת שנתיים.

01:04:47:03 01:04:43:03
אחרי שהוא ברח מהצבא, הלכנו
לשאול לשלומו, הוא היה מאוד תשוש.

01:04:51:11 01:04:47:11
ואז שאלנו אותו איך הוא חזר
לכפר ובעלי נשאר בצבא.

01:04:57:13 01:04:51:22
הוא השיב לנו שבעלי נפצע
ובגלל זה לא יכול לברוח משם.

01:05:02:15 01:04:57:17
הוא אמר לנו שמי שהיה פצוע
באותו זמן, לא יכול לברוח משם

01:05:04:16 01:05:02:22
אבל אלה שלא נפצעו ברחו
מהצבא וחזרו לכפר שלהם.

01:05:11:20 01:05:04:23
הוא אמר שאם בעלי יחלים מפציעתו,
הוא יוכל לחזור לביתו.

01:05:14:11 01:05:12:01
אמרנו לעצמנו שהוא סתם אמר לנו
את זה, ושבעלי כבר מת שם.

01:05:18:13 01:05:14:24
והמשכנו לחכות בשקט, לא היה
שום קשר ולא שמענו עליו,

01:05:22:24 01:05:18:16
לא ידענו היכן הוא היה, והוא לא שלח
לנו מכתבים, ככה חיינו במשך 5 שנים.

01:05:26:15 01:05:23:01
לא היו אנשים שהלכת לשאול אותם?
- את מי יכולתי לשאול לגביו?

01:05:33:03 01:05:27:00
לקחו את כולם לצבא, לא ידענו
מי מת שמה ולנחם את משפחתו.

01:05:37:18 01:05:33:16
ולא הודיעו לנו מי
נשאר בחיים, כולם נעלמו בצבא.

01:05:43:07 01:05:38:04
אחרי שחייתי ככה
במשך 5 שנים,

01:05:50:06 01:05:43:20
מצד אחד בתי כבר גדלה,
בנוסף לזה אחרים לא הניחו לי.

01:05:54:02 01:05:50:07
למה את מתכוונת?
- כי רצו להתחתן איתי.

01:06:00:15 01:05:54:07
כמו כן אם היית נשואה לחייל ונכנסת
להריון, היו מענישים אותך בחומרה.

01:06:04:10 01:06:00:24
הם השגיחו על כל הנשים
שבעליהן הלכו לצבא.

01:06:09:13 01:06:04:13
הממשלה עזרה לנו, דאגה שיחרשו
לנו את השדות ולספק לנו מזון.

01:06:13:03 01:06:09:15
הממשלה דאגה לנו
ושמרה עלינו היטב.

01:06:20:07 01:06:13:08
אבל אם היו תופסים אותך
שילדת בזמן שהממשלה תמכה בך,

01:06:22:03 01:06:20:15
הם היו מענישים
אותך בחומרה.

01:06:26:10 01:06:22:16
הם היו לוקחים לך הכול,

מסלקים אותך רק עם הבגדים שלבשת.

01:06:32:15 01:06:26:20
ואז ביקשתי מהם להתגרש ולחזור לכפר
של הוריי כדי לא להגיע למצב הזה.

01:06:39:06 01:06:32:20
אחרי זה חמותי שאלה אותי, שמעת
שבני מת, לכן רצית לחזור להורייך?

01:06:44:05 01:06:39:14
השבתי לה, שאני לא שמעתי שהוא מת
ואיני יכולה להמשיך לגדל כך את בתי.

01:06:51:20 01:06:44:07
אמרתי לה אם הייתי יודעת שהוא פצוע
ואת כתובתו, הייתי הולכת לבקר אותו,

01:06:56:06 01:06:52:01
אבל עד עכשיו לא הודיעו לנו אם
הוא מת או חי, איך אני אמשיך ככה.

01:07:00:10 01:06:56:14
לאחר מכן גם הוריי הגיעו וביקשו
שיחזירו להם את בתם (אותי).

01:07:02:15 01:07:00:12
הם טענו שהם לא מוכנים
שבתם תמשיך לחיות בצורה הזאת.

01:07:07:02 01:07:03:00
היה אפשר להתגרש
לפי המחוז שלך.

01:07:09:13 01:07:07:12
הם סירבו שתגרשי?
- ההורים לא יכלו לבקש שתגרשי.

01:07:17:16 01:07:09:23
אחרי שאמרו לי ככה, הלכתי למחוז
סקוטה עם אישור ממועצת החקלאים.

01:07:24:07 01:07:17:23
רגע לפני שנגיע לזה, רצית להתגרש
כיוון שאנשים הציקו לך להינשא להם?

01:07:25:04 01:07:24:09
כן!

01:07:29:24 01:07:25:12

מה הם היו אומרים לך?
- מה שהם היו אומרים לי זה...

01:07:34:06 01:07:30:05
"למה את צריכה להמשיך לחיות ככה,
הרי בעלך הלך למלחמה,"

01:07:39:02 01:07:34:09
"אינך יודעת אם הוא מת או חי,
למה את צריכה לחיות ככה עם בתך,"

01:07:44:22 01:07:39:05
"אין לך משפחה שדואגת לך,
למה את נשארת ככה כל השנים,"

01:07:51:01 01:07:45:19
"יכולת ללדת עוד 2-3 ילדים
למה את נשארת רק עם ילדה,"

01:07:53:08 01:07:51:12
זה מה שהם היו אומרים לי.

01:07:57:22 01:07:53:13
האם פנו אליך כדי להתחתן איתך?
- הייתי מקבלת כל מיני מסרים.

01:08:02:20 01:07:58:15
מסרים להתחתן עם מישהו
ולהישאר באותו כפר

01:08:07:00 01:08:03:00
אם ברצוני להישאר בכפר הולדתו
של בעלי ושל בתי, ככה אמרו לי,

01:08:09:15 01:08:07:05
אמרתי להם, אם אני כבר מתחתנת שוב,
אני אלך ואתחתן בכפר הולדתי.

01:08:15:07 01:08:10:01
האם פחדת שיתחתנו איתך בכוח?
- לא, היה אסור להתחתן בכוח.

01:08:18:23 01:08:15:11
אבל כשפנו אליי לפי המנהג,
כמה אנשים טובים אפשר למצוא?

01:08:21:24 01:08:19:01
יכול לקרות מצב שהייתי
פוגעת בכבוד האישי שלי.

01:08:25:18 01:08:22:01
כמו כן הייתי הולכת לשדה
לשתול, לקצור ולאסוף קרשים,

01:08:29:18 01:08:25:22
אם בזמן הזה מישהו היה פוגע בי
או אונס אותי, מה יכולתי לעשות?

01:08:33:12 01:08:29:21
לכן החלטתי להתגרש בזמן
ולחזור לכפר של הוריי.

01:08:35:22 01:08:34:04
היית מפחדת מזה?
- כן, הייתי מפחדת.

01:08:40:09 01:08:36:01
הייתי מפחדת שמישהו יעשה לי
משהו בכוח ויפגע בכבוד שלי.

01:08:42:24 01:08:40:15
האם ניסו לפגוע בך אי פעם?
- אף פעם לא ניסו לפגוע בי.

01:08:44:23 01:08:43:11
אבל כל הזמן חששתי מזה!

01:08:50:14 01:08:45:18
ואז הלכתי למועצת חקלאים
ושיתפתי אותם בבעיות שלי.

01:08:57:08 01:08:50:23
הם אמרו לי שאני יכולה לקבל
אישור להתגרש רק במחוז סקוטה,

01:09:01:02 01:08:57:11
הם אמרו שהם לא יכולים לתת לי
אישור להתגרש בכפר עצמו.

01:09:04:15 01:09:01:05
אמרתי, מאחר שבעלי היה במועצת
החקלאים, שייקח אותי לסקוטה.

01:09:13:05 01:09:04:22
הוא הסכים, והלכתי עם אחיו של בעלי,
האמת אחיו הסכימו, רק חמותי סירבה.

01:09:17:21 01:09:13:10
לכן הלכתי יחד למועצת החקלאים
בסקוטה עם אחיו של בעלי.

01:09:24:04 01:09:18:12
אחרי שהגענו לסקוטה ישנו שם,
ואז המתנתי בתור ונכנסתי.

01:09:26:17 01:09:24:10
ואמרתי להם שבאתי לבקש
להתגרש מבעלי

01:09:32:00 01:09:27:01
אמרתי להם שבעלי נלקח לצבא לפני
כמה שנים, ולא שמעתי עליו עד עכשיו,

01:09:34:11 01:09:32:06
לכן הגעתי הנה
כדי להתגרש ממנו.

01:09:40:15 01:09:35:15
הם אמרו לי שצריך להודות לי
שחיכיתי לו את כל השנים האלו.

01:09:45:18 01:09:41:04
אינך יכולה להמשיך לחיות
אם לא הודיעו לך שהוא מת או חי,

01:09:51:12 01:09:46:12
הם אמרו, את עוד צעירה וצריכה
להמשיך הלאה, נתנו לי להתגרש.

01:09:55:07 01:09:52:11
אישרו לי להתגרש, וגם חתמו לי
על המסמך ונתנו לי אותו.

01:10:02:21 01:09:55:19
הם כתבו במסמך להתחלק שווה בשווה
בכל הפרות, העזים ובהון המשותף.

01:10:10:23 01:10:03:00
לאחר החלוקה, הם כתבו שיתנו את חלקי
ושאני אוכל לחזור עם זה לכפר שלי.

01:10:15:00 01:10:11:02
לגבי מצרכי מזון, כתבו שלא יתחלק
בינינו כי זה לצורך הקיום שלנו.

01:10:19:11 01:10:16:15
אבל לגבי בעלי החיים
והבקר, הם כתבו

01:10:23:08 01:10:19:12

שיחלקו אותם ויתנו לי החלק
של בתי, ואחזור עם זה לכפר שלי.

01:10:25:18 01:10:23:11
הם חתמו על מסמך
כזה ונתנו לי.

01:10:32:09 01:10:25:24
אחרי 4 חודשים קיבלתי את החלק שלי,
ארזתי הכול וחזרתי לכפר הולדתי.

01:10:34:10 01:10:33:00
איך חמותך הגיבה כשעזבת?

01:10:40:03 01:10:34:12
היא בכתה, והילדים שלה הרגיעו אותה
היא התגעגעה, היה לה קשה להיפרד.

01:10:44:10 01:10:40:05
כשהיא ראתה אותי ואת בתי,
היא הרגישה שבנה נמצא בחיים.

01:10:49:23 01:10:45:00
חמותי בכתה, אבל אני עזבתי
וחזרתי לכפר הולדתי עם בתי.

01:10:55:23 01:10:50:07
מה את זוכרת מהיום של העזיבה?
- אם יש משהו שאני זוכרת כשעזבתי,

01:11:05:15 01:10:56:07
חמותי אמרה לי שאחכה כחודשיים
אחרי שאגיע להוריי ושלא אתחתן מיד.

01:11:11:10 01:11:05:24
השבתי לה שזה תלוי במה שאחשוב
לנכון לעשות ובאמונות שלי,

01:11:15:15 01:11:11:19
אמרתי לה שאם ארצה לחכות, אחכה,
ואם ארצה לחכות, אז אחכה.

01:11:20:04 01:11:16:05
אמרתי לה שאחשוב על הכול
ואחליט מה לעשות.

01:11:23:21 01:11:20:20
ואז אחיו של בעלי לקחו אותי
עד להוריי, וחזרו לכפר שלהם.

01:11:27:15 01:11:24:12
אחרי שהתגרשתי ונפרדתי מהם.

01:11:33:03 01:11:27:18
אילו דברים לקחת איתך כשעזבת?
- לקחתי פרות, עזים ושוורים.

01:11:39:00 01:11:33:06
אבל בדגנים הם לא התחלקו איתי,
לקחתי איתי 15 שקים של דגנים,

01:11:42:23 01:11:39:02
לקחתי את כל הדגנים שהיו לי,
לא השארתי שום דגן,

01:11:49:03 01:11:43:00
כולל שומשום, פשתן וחילבה, זרעתי
את כל זה בעצמי והפקתי את כל היבול.

01:11:52:14 01:11:49:05
הממשלה עזרה לי לחרוש את השדות
ולהפיק את היבולים.

01:11:58:19 01:11:53:01
ככה הגעתי לכפר הולדתי,
ביום שהגעתי לשם,

01:12:06:14 01:11:58:22
אנשים מסרו מכתב להוריי, וביקשו
להתחתן איתי אחרי שאתגרש ואחזור.

01:12:11:03 01:12:07:18
רק התגרשתי וחזרתי, וכבר ביקשו
מהוריי את ידי בכפר הולדתי.

01:12:15:22 01:12:11:05
הוריי השיבו להם "כל עוד היא
נשואה, הם לא יכולים להתערב,"

01:12:22:08 01:12:15:24
"אבל כשהיא תתגרש ותחזור, היא תתחתן
עם מי שמיועד לה" ככה הם אמרו להם.

01:12:29:04 01:12:23:18
ואז הוריי אמרו לי, שאנשים
מבקשים מהם שתתחתני איתם.

01:12:30:20 01:12:29:11
שאלתי אותם, איתי הם רוצים
להתחתן, הם השיבו לי שכן.

01:12:34:11 01:12:31:10
אמרתי שחזרתי לכפר הולדתי
לא כדי למצוא בעל.

01:12:40:16 01:12:35:11
אחרי שחזרת לכפר שלך וחיזרו אחרייך.
- כן, אחרי שהוריי אמרו לי את זה...

01:12:44:14 01:12:40:24
אמרתי להם שלא חזרתי כדי למצוא בעל,
חזרתי להוריי לחכות לבעלי הקודם,

01:12:47:20 01:12:44:17
לכן סירבתי להתחתן שוב.

01:12:53:05 01:12:48:10
ארבעה חודשים אחרי שהתגרשתי
וסירבתי להתחתן שוב עם מישהו אחר,

01:12:58:09 01:12:53:10
בעלי הקודם היה פצוע והגיע
לסקוטה, בדיוק אחרי 4 חודשים.

01:13:01:16 01:12:58:22
תראי איזה גורל!
אחרי שהוא חזר לשם.

01:13:06:09 01:13:02:05
מי חזר, למי את מתכוונת?
- בעלי, הוא שרד את המלחמה.

01:13:12:10 01:13:06:23
אחרי שהוא הגיע פצוע לסקוטה,
הוא ביקש שיביאו לו את אשתו ובתו,

01:13:19:14 01:13:12:18
ואת אמו, אפילו אם ילדתי עוד ילדים,
הוא שלח שליח שיודיע את זה למשפחתו.

01:13:29:18 01:13:19:21
ואז אחיו ואמו הלכו אליו, ואמרו לו
שאני חזרתי לכפר שלי והתחתנתי שוב.

01:13:35:01 01:13:30:00
הוא השיב להם, שזכותי להתחתן
שוב ושאל אותם מתי עזבתי.

01:13:36:15 01:13:35:09
הם השיבו לו שעזבתי

לפני ארבעה חודשים.

01:13:45:14 01:13:36:23
הוא אמר להם אחרי שחיכתה 5 שנים
ולא שמעה עליו דבר כאילו אני מת,

01:13:50:00 01:13:45:17
הוא אמר להם שחיכיתי לו כל הזמן
כיוון שהייתי אשתו שנאמנה לו.

01:13:55:18 01:13:50:11
ואז הוא נתן להם כסף ובגדים
וביקש מהם לשלוח לי.

01:14:00:06 01:13:55:21
הוא אמר להם שאם לא התחתנתי, שיגידו
לי שהוא מבקש שאבוא אליו לסקוטה.

01:14:04:07 01:14:00:21
ואחרי ששנינו ניפגש
נעבור לגור באדיס אבבה.

01:14:08:24 01:14:05:19
הוא אמר להם, שאם היא התחתנה שוב
להגיד לי שמאחל לי חיים מאושרים,

01:14:12:22 01:14:09:01
והוא מאחל שימצא אישה גם לעצמו,
וביקש מהם שימסרו לי את הכסף.

01:14:20:00 01:14:13:03
אמרו לו שנולדה לו בת,
לכן הוא קנה לה בגדים.

01:14:25:24 01:14:20:09
גם לי קנה בגדים ושם כסף במעטפה,
נתן להם את זה וביקש מהם לשלוח לי.

01:14:31:15 01:14:26:08
אותם אנשים לא מלומדים השתמשו בכסף
ובבגדים, ושלחו לנו רק מכתב ריק.

01:14:34:07 01:14:32:08
מי עשה את זה, ההורים שלו?
- אימא שלו עשתה את זה.

01:14:39:02 01:14:34:24
אחרי שאמו שלחה את המכתב,
פתחתי את המכתב,

01:14:45:02 01:14:39:22
וראיתי שהוא שלח כסף, ושהוא קבע
תאריך מסוים שאגיע אליו.

01:14:50:20 01:14:45:18
אמו חיכתה עד שהמועד שהוא קבע
יעבור ולא הלכתי כי לא ידעתי,

01:14:56:04 01:14:50:22
היא חיכתה עד שהמועד יעבור,
ורק אז היא שלחה לי את המכתב.

01:14:57:10 01:14:56:06
היא עשתה את זה
כדי שאני לא אלך אליו.

01:15:04:10 01:14:58:17
ואז היא הלכה לבקר אותו שוב,
ואמרה שהתחנתני שוב וסירבתי לבוא.

01:15:07:13 01:15:04:24
אבל את הדברים שהוא שלח לנו,
היא אמרה לו שהם מסרו לי.

01:15:12:14 01:15:08:06
הוא השיב לה, אם היא התחנתה זה בסדר
הוא שאל איך הוא יוכל לפגוש את בתו.

01:15:17:07 01:15:13:09
הרי כל הזמן היה במלחמה, הוא לא
התחתן שוב והביא לעולם עוד ילדים.

01:15:19:08 01:15:17:18
לכן הוא שאל את אמו,
איך הוא יוכל לראות את בתו.

01:15:27:00 01:15:19:18
היא אמרה לו שישלחו לי מכתב לכפר
יתאמו תאריך והוא יפגוש את בתו.

01:15:31:11 01:15:27:03
הוא הקשיב לה והלך חזרה לעיר,
זאת אומרת, חזר לאדיס אבבה.

01:15:36:06 01:15:31:20
אחרי שהוא חזר לעיר, שמעתי את מה
שקרה וגם קיבלתי את המכתב שלו,

01:15:39:20 01:15:36:07
בכיתי הרבה, באותו רגע

התעקשתי שאני הולכת אליו.

01:15:47:15 01:15:40:02
אמי אמרה "תראי את התאריך של המכתב
אילו ידעת קרוא וכתוב היית מבינה".

01:15:49:10 01:15:48:01
היא אמרה לי,
"איך את אומרת דבר כזה!"

01:15:54:21 01:15:49:22
"אחרי שאמו השאירה את הכסף שהוא שלח
לכן לעצמה, את רוצה לחזור אליו."

01:15:57:21 01:15:54:24
היא אמרה לי להישאר בכפר,
אחרת היא תקלל אותי.

01:16:00:24 01:15:57:24
כשהיא אמרה לי,
"את רוצה ללכת לאיבוד בעיר",

01:16:03:04 01:16:01:11
אמרתי לעצמי שאני לא יכולה
יותר להעליב את אמי,

01:16:08:09 01:16:03:06
לפני זה סירבתי ללדת אצלה, ועכשיו
אני מתעקשת ללכת לעיר לחפש אותו?

01:16:11:08 01:16:08:12
אמרתי לעצמי שהוא מפסיד מזה,
והחלטתי להישאר בכפר.

01:16:14:02 01:16:11:23
אחרי שנשארתי בכפר, גברים אחרים
באו לבקש להתחתן איתי.

01:16:21:14 01:16:14:23
כשאחד מהם הגיע לביתנו לבקש את ידי,
באותו זמן המפקד הראשי הגיע אלינו.

01:16:32:18 01:16:22:13
כשהמפקד הראשי הגיע לבקר,
אירחו אותו בבית של הסבים שלי.

01:16:34:10 01:16:32:22
אנשים באו להגיד לו שלום
בבית של הסבים שלי.

01:16:40:07 01:16:34:22
ואז המפקד שאל את הגבר שבא לבקש
את ידי, מיהו ולמה הוא מחכה שם?

01:16:44:03 01:16:40:12
הוא השיב לו, "אדוני המפקד",
המפקד היה נשוי לעקרה.

01:16:50:14 01:16:44:17
אמר לו שחזרה לפה בחורה שהתגרשה
ויכולה ללדת אך מסרבת להתחתן,

01:16:53:13 01:16:50:19
וסיפרו לו שיש לי ילדה אחת.

01:17:00:17 01:16:54:00
ואז כשהגבר השני בא לבקש את ידי,
כשאשתו של אחי שטפה את רגלו,

01:17:07:11 01:17:01:07
המפקד שאל אותו, לשם מה בא לכאן
הוא השיב לו שהוא בא לבקש את ידי.

01:17:11:01 01:17:07:14
המפקד שאל אותו, מי זאת?
הוא השיב, בתם של בעלי הבית.

01:17:14:11 01:17:11:11
הוא אמר לו שזו בחורה שיש לה בת אחת
והיא הייתה נשואה במחוז טגראיי.

01:17:18:05 01:17:14:18
"אחרי שהתגרשה וחזרה לכאן
עד עכשיו היא סירבה להתחתן,

01:17:22:08 01:17:18:09
"אבל עכשיו היא מסכימה להתחתן
לכן באתי לבקש את ידה".

01:17:26:15 01:17:23:08
המפקד אמר לו, "תסתלק מכאן אדם שפל,
אתה בא לבחורה שכבר ביקשתי את ידה".

01:17:30:15 01:17:26:17
"אפילו הוריה לא החזירו לי
תשובה, ואתה בא לבקש את ידה.

01:17:33:14 01:17:30:20
של הבחורה שביקשתי את ידה!"
ככה המפקד אמר לו.

01:17:38:05 01:17:33:17
הוא השיב לו, "אדוני המפקד הרי הנך
אדם מכובד, אנא אל תקלל אותי".

01:17:42:18 01:17:38:08
"אינני אדם שפל,
אני בן למפקד מכובד כמוך".

01:17:45:09 01:17:43:13
"אני לא ידעתי שביקשת את ידה".

01:17:49:08 01:17:45:16
ישנו משל שאומר "אלף איש מבקשים
את ידה ורק גבר אחד מתחתן איתה".

01:17:53:20 01:17:49:17
"לכן אם ברצונך להתחתן איתה,
תתחתן, אתה לא צריך לקלל אותי".

01:18:01:12 01:17:54:09
אחרי האיש התארח ושתה קפה, אמר
לסבתי שהוא רוצה להתחתן איתי.

01:18:05:03 01:18:02:00
היא אמרה לו, שבעזרת האל תספר
לי עליו, ושלחה אותו לדרכו.

01:18:10:17 01:18:06:17
ואז אותו האיש התחיל לדרוש
שיתנו לו להתחתן איתי.

01:18:13:03 01:18:11:17
למי כוונתך כשאת
אומרת אותו האיש?

01:18:18:09 01:18:13:05
תסלחי לי, אבל שכחתי לספר לך
סיפור גדול ומאוד משמעותי שקרה לי.

01:18:19:16 01:18:18:12
תספרי לי.
- בסדר.

01:18:28:20 01:18:20:01
הסיפור הוא, לפני שהתגרשתי
מבעלי, קרה לי סיפור מאוד גדול.

01:18:32:05 01:18:29:01
ספרי לי...

- פעם אחת חמותי טענה

01:18:37:11 01:18:32:15
שהכלה שלה (אני) מתגעגעת לכפר
הולדתה ושאני רוצה לחזור לבקר שם.

01:18:44:02 01:18:37:15
היא ביקשה מהשכנים שהיו בדרכם לכפר
של ההורים שלי שייקחו אותי איתם.

01:18:50:15 01:18:44:09
היא ביקשה מהם להפגיש אותי
עם אמי ולהחזיר אותי אליה.

01:18:56:06 01:18:51:12
ואז חמותי אמרה לי שהיא מצאה
אנשים שהולכים לכפר של הוריי,

01:18:59:12 01:18:56:08
היא אמרה לי ללכת איתם
לבקר את הוריי ולחזור אליהם.

01:19:06:09 01:18:59:21
אז סחבתי תינוקת בת שבעה חודשים,
הסכמתי להצעה של חמותי והלכתי איתם.

01:19:12:08 01:19:06:24
אנשים שהלכו איתי, הייתה אישה קשישה
עם בנה, הנכד שלה ואתון משא,

01:19:14:14 01:19:12:10
כמו כן הם נשאו
איתם רובים.

01:19:20:09 01:19:14:15
בנה של האישה הגיע ממחוז סקוטה,
והם עבר לגור בכפר שלנו.

01:19:22:24 01:19:20:18
לכן חמותי ארזה את דבריי
ושלחה אותי ואני הלכתי איתם.

01:19:26:00 01:19:23:04
בנוסף הייתה עוזרת לאישה הקשישה,
וכולנו יצאנו לדרך ביחד.

01:19:28:18 01:19:26:12
אחרי שהגענו להוריי,
שהייתי אצלם מעט זמן

01:19:31:14 01:19:28:22
ואז האישה הקשישה ביקשה להחזיר
אותי לחמותי כפי שהיא הבטיחה לה.

01:19:37:01 01:19:31:23
אמרתי לעצמי שלא אפר את מילתי
וחזרתי איתה לחמותי.

01:19:40:18 01:19:37:06
בדרכנו חזרה, כשחצינו את נהר טקֶזָה,
האישה הקשישה ראתה מרחוק

01:19:45:02 01:19:41:03
גופה של אדם שנפטר, ואנשים סחבו
את גופתו לכנסייה כדי לקבור אותו.

01:19:55:07 01:19:45:11
היא אמרה שהיא לא ממשיכה בדרכה,
התעקשה ללכת ולקבור את האיש.

01:19:57:15 01:19:55:18
אמרתי לה שהיא
לא מכירה את הנפטר,

01:20:00:22 01:19:57:17
היא אמרה לי שזה לא משנה, כל עוד
היא ראתה גופה היא לא תמשיך בדרכה.

01:20:03:21 01:20:01:00
אותה קשישה התעקשה, ואמרה שתמשיך
בדרכה רק אחרי שיקברו את הגופה.

01:20:10:10 01:20:04:14
השקפנו מרחוק על הגופה
של הנפטר והלכנו אליהם.

01:20:15:07 01:20:10:22
אחרי שקברנו את הנפטר, היא אמרה
שהיא רוצה לנחם את משפחתו של המת.

01:20:20:22 01:20:15:20
והלכנו איתה שוב, עד שניחמנו
אותם נהיה כבר חושך.

01:20:29:14 01:20:21:10
כשעמדנו לצאת לדרכנו, הם הציעו לנו
לישון אצלם, חלק הכירו את הקשישה.

01:20:34:06 01:20:30:00
הקשישה אמרה, אם הציעו לנו לישון

נישן אצלם ונצא לדרך בבוקר.

01:20:41:12 01:20:34:20
ואז הנכד שלה סירב לה בכל תוקף,
"סבתא, אני לא נישאר לישון פה".

01:20:46:17 01:20:41:18
היה לו רובה וגם אתון לרכב עליו,
לכן הוא סירב להישאר לישון שם.

01:20:51:11 01:20:47:01
ואז סבתו אמרה לו שהיא נשארת שם
ושיבוא לקחת אותה בעוד מספר ימים.

01:20:57:02 01:20:51:23
הנכד שלה סירב להישאר לישון שם,
כיוון שהיו לו אויבים באותו מקום,

01:21:00:21 01:20:57:12
הם ראו אותו מסתובב שם,
ואנחנו לא ידענו מזה כלום.

01:21:03:14 01:21:01:15
ואז כשהם אמרו לי להישאר לישון שם,
אמרתי שאני לא רוצה להישאר לישון,

01:21:09:03 01:21:03:17
הכפר היה מאוד חם, אמרתי להם שאני
לא נשארתי לישון שם יחד עם בתי.

01:21:10:16 01:21:09:11
אמרתי להם שאני רוצה
לחזור לכפר שלי.

01:21:18:21 01:21:11:00
המשרתת הייתה כפופה לאביו, ביקשה
לחזור לביתה כי היא פחדה מאשתו.

01:21:24:01 01:21:19:02
לכן אני והמשרתת הלכנו יחד עם אותו
הבחור, והסבתא שלו נשארה לישון שם.

01:21:25:21 01:21:24:06
היא ביקשה ממנו שיחזור
לקחת אותה למחרת.

01:21:29:07 01:21:26:00
ואז יצאנו לדרך
והתחלנו ללכת,

01:21:36:14 01:21:29:11
שני האויבים שלו ראו שלא נשארנו,
לכן לקחו נשק וארבו לנו בדרך.

01:21:38:18 01:21:36:22
הם רצו לירות בנו
ולהרוג אותנו!

01:21:43:02 01:21:39:07
הם התחבאו וחיכו לנו,
הגענו לאזור של המארב.

01:21:48:13 01:21:43:08
ואז כשעלינו את הגבעה,
הבחור הציע לי לעלות על האתון.

01:21:55:03 01:21:48:23
השבתי שאני לא עייפה, כשנגיע לגבעה
הקרובה לכפר, אני אעלה על האתון.

01:21:59:12 01:21:55:10
אמרתי לו שאני לא עייפה כרגע.
הרי סחבתי איתי תינוקת בת 7 חודשים!

01:22:05:06 01:21:59:23
ואז הוא העלה את המשרתת
על האתון והם המשכנו להתקדם.

01:22:08:08 01:22:05:08
הם התרחקו ממני, ואני הייתי
מאחוריהם כיוון שהתעייפתי.

01:22:13:23 01:22:08:09
ואז שני האויבים שהתחבאו שם,
אמרו לו לעצור והתחילו לירות עליו.

01:22:19:23 01:22:14:17
בזמן שהבחור ירה עליהם בחזרה,
האתון הפילה את המשרתת,

01:22:26:24 01:22:20:07
כיוון שהיא נבהלה
ורצה חזרה למקום שהייתי בו.

01:22:33:00 01:22:27:05
כשהאתון הגיעה אליי היו נעליים
לידי, באותו רגע צרחתי חזק.

01:22:38:02 01:22:33:05
המשרתת נפלה מהאתון על הסלעים,

ולא ידעתי אם היא חיה או מתה.

01:22:40:20 01:22:38:06
הבחור לא ידע לאן האתון ברח.

01:22:45:19 01:22:40:21
הוא תפס מחסה והתחיל לירות עליהם,
והם ירו עליו גם, ונהיה מאוד חשוך.

01:22:52:18 01:22:46:09
הייתה מהומה מהירי, כיוון שהתחבאנו,
איש לא שמע אותנו כי התרחקנו מהכפר,

01:23:01:14 01:22:53:03
בזמן חילופי היריות ביניהם,
הקליעים נפלו בסמוך אליי.

01:23:04:13 01:23:01:23
באותו רגע נשכבתי על הרצפה
והחזקתי את ראשי.

01:23:10:07 01:23:04:19
כשנשכבתי על הרצפה, נפלה לי
נעל אחת, החזקתי את הנעל בידי.

01:23:15:01 01:23:10:13
אותתי לאתון והיא באה אליי, אחרי
שתפסתי אותה, הם הפסיקו את היריות.

01:23:22:23 01:23:15:10
האתון נשאה שתי מזוודות שהיה בהם
נשק, תפסתי אותה ונכנסתי לתוך היער.

01:23:24:13 01:23:23:15
ואז הירח עלה!

01:23:27:22 01:23:24:22
הלכת לשם ברגל?
- בוודאי, למה, היו מכוניות?

01:23:32:22 01:23:27:24
לא, אני מתכוונת אם רכבת על האתון?
- לא עליתי על האתון.

01:23:39:24 01:23:33:00
הלכתי ברגל וגררתי את האתון איתי,
תפסתי בידי והלכתי ליער.

01:23:47:11 01:23:40:15
ואז אחרי שעליתי גבעה גדולה,

מצאתי מקום נוח שהיה בו עץ גדול.

01:23:52:22 01:23:47:13
הלכתי לשם כדי לצרוח ולהזעיק
לעזרה, לכן צרחתי שם חזק.

01:23:58:07 01:23:53:02
האנשים שחזרו מהניחום אבלים שמעו
את היריות וגם את הזעקה שלי.

01:24:06:23 01:23:59:09
אותם האנשים תהו האם היריות
מגיעות מאיתנו, ונבהלו ממה שקרה.

01:24:12:05 01:24:07:02
אבל המקום היה מרוחק.
לבחור שהיה איתי קראו אספה עלמייהו.

01:24:19:07 01:24:12:15
ואז המשכתי לצרוח שהשודדים
יורים על אספה עלמייהו.

01:24:28:02 01:24:19:13
השודדים התחילו לירות לכיוון
שלי, ובאותו רגע השתתקתי.

01:24:34:19 01:24:28:16
זה אומר שהם הבינו היכן אני
נמצאת, לכן הפסקתי לצרוח.

01:24:39:15 01:24:35:05
חילופי היריות היו בשיאן,
ואז הגיעו אנשים.

01:24:43:02 01:24:39:20
אלו אנשים שהיו בניחום אבלים,
והם היו בדרך חזרה לכפר שלו.

01:24:49:03 01:24:43:05
הם הגיעו ואמרו, היכן האישה שזעקה,
וביקשו להפסיק את היריות מיד!

01:24:50:12 01:24:49:05
הם ביקשו שיפסיקו לירות
לפני שאנשים יהרגו.

01:24:54:16 01:24:50:14
הרבה אנשים הגיעו לשם,
הרי הירח זרח והחושך נעלם.

01:24:56:16 01:24:54:24
ואז אמרו להפסיק את היריות
מייד, כדי שלא יהרגו אנשים.

01:25:04:16 01:24:57:01
ואז הם צעקו לעברי, היכן אני מתחבאת
ושאני אגיד להם איפה אני נמצאת.

01:25:12:01 01:25:05:15
כשהם אמרו את זה, השבתי להם שאם
הם לא יגידו לי את השם המלא שלהם,

01:25:17:18 01:25:12:03
אני לא אגיד להם היכן אני נמצאת,
אמרתי רק את המשפט הזה והשתתקתי.

01:25:21:10 01:25:17:23
יכול להיות שהם יחד עם השודדים
והם יכלו לבוא אליי ולתפוס אותי.

01:25:27:17 01:25:22:00
בשלב הזה הם כבר הפסיקו את היריות.
כשאמרו את שמותיהם הבחור זיהה אותם,

01:25:29:13 01:25:27:19
אני לא הכרתי
אף אחד מהם.

01:25:34:18 01:25:30:00
ואז הבחור צעק אליי: "תקבלי אותם,
הם קרובים שלי" והשתתק חזרה.

01:25:40:00 01:25:35:08
לאחר מכן אותם האנשים
הגיעו אליי.

01:25:44:00 01:25:40:10
הם באו ללחוץ את ידי,
וסירבתי ללחוץ את ידם.

01:25:48:14 01:25:44:09
הם אמרו לי למסור להם את האתון,
סירבתי לתת להם את האתון.

01:25:52:02 01:25:48:17
הם ביקשו שאתן להם לסחוב את התינוקת
שלי, סירבתי לתת להם את התינוקת.

01:25:53:21 01:25:52:08
אמרתי להם שימשיכו בדרכם

01:25:58:03 01:25:53:24
ושאם הם רוצים, אקח אותם למקום
היריות שהחברה שלי נפלה בו.

01:25:59:19 01:25:58:05
וביקשתי שייקחו את הגופה שלה.

01:26:05:06 01:26:00:07
הבחור המשיך את היריות, אני לא
יודעת אם הוא נפצע, אבל הוא לא מת.

01:26:09:22 01:26:05:09
אמרתי להם שהמשרתת מתה מהיריות,
לכן האתון הפילה אותה ובאה אליי.

01:26:11:09 01:26:09:24
הם שאלו אותי אם אני יודעת
היכן המקום שהיא נפלה בו,

01:26:13:12 01:26:11:11
השבתי להם שכן, והם ביקשו
ממני להוביל אותם לשם.

01:26:21:05 01:26:13:23
לקחתי איתי את האתון שסחבה עליה שתי
מזוודות והגענו למקום שהבחורה נפלה,

01:26:26:01 01:26:22:02
כמו כן הירח כבר זרח, והתאספנו
שם כ-30 אנשים גברים ונשים.

01:26:30:09 01:26:26:16
אחרי שהם הגיעו למקום,
מצאו את האישה שוכבת על הרצפה.

01:26:37:09 01:26:31:03
בכפר שלנו היו הרבה עצים,
לכן הם קטפו הרבה ענפים לחים

01:26:43:02 01:26:37:12
הבחורה נשמה, לא מתה, הם הכינו
אלונקה מהענפים ולקחו אותה.

01:26:50:01 01:26:43:05
הם ביקשו שיפסיקו את היריות, אמרו
להם שהם סוחבים את הגופה של הבחורה,

01:26:54:24 01:26:50:06
הם צעקו את זה כדי שהאנשים שירו

ישמעו, והמשכנו איתם לכפר שלנו.

01:27:00:21 01:26:55:07
המשכנו ללכת, וכל הדרך סירבתי לרכב
על האתון או להוריד את התינוקת שלי.

01:27:04:24 01:27:01:00
התינוקת לא זזה בזמן היריות?
- היא לא זזה, כאילו היא מתה.

01:27:12:17 01:27:05:12
אבל בדקת שהיא עוד בחיים?
- היא חיה, אבל אני קפאתי.

01:27:20:18 01:27:12:23
וככה המשכנו ללכת כל הדרך, בבוקר
כשהתרנגול עמד לקרוא, הגענו לכפר.

01:27:23:05 01:27:20:21
עדיין לא הגענו לכפר שלי,
הגענו לכפר של הבחור שהיה איתנו.

01:27:26:05 01:27:23:11
כשהגענו לשם הוא פנה אליי
בשמי, קסנש, ענית ל.

01:27:30:24 01:27:26:15
הוא אמר לי "אל תפחדי אני עומד
מאחוריך ויורה ברובה על אוטומט".

01:27:34:01 01:27:31:14
הוא אמר שאם לא הייתי
איתו, הוא היה נהרג שם.

01:27:41:20 01:27:35:08
ושהאתון הייתה בורחת אליהם, ושלושת
האויבים שלו היו לוקחים את הרובים.

01:27:47:09 01:27:42:01
הקליעים ברובה שלו כמעט נגמרו, ואם
לא הייתי צועקת, לא היו באים לעזור.

01:27:52:10 01:27:48:04
אחרי שהוא אמר לי את זה...

01:28:00:17 01:27:53:07
הכפר שלהם היה מקום תלול,
הוא הניח את הרובה על הכתפיים,

01:28:06:12 01:28:00:21

הוא ירה על אוטומט.

01:28:12:17 01:28:06:23

אף שלא היו לנו מכוניות,
הכפר עצמו היה כמו עיר.

01:28:19:11 01:28:12:22

כשהתושבים שמעו את היריות, הם תהו
מה קרה, הבחור היה הקצין של הכפר.

01:28:23:13 01:28:19:19

התושבים רצו לברר מה קרה,
ואז כולם באו אלינו.

01:28:29:20 01:28:24:14

הבחור אמר שהוא ירה כאות שמחה
על שניצלנו מהתקרית שנקלענו אליה.

01:28:34:03 01:28:30:03

ואז כל התושבים הביאו
איתם אוכל ומשקאות.

01:28:37:13 01:28:34:17

בחזרה לכפר ליוו אותנו 30 אנשים
והם הביאו אוכל עבור כולם.

01:28:44:00 01:28:37:17

כשהיינו שם, הורדתי
את התינוקת שלי מהגב.

01:28:50:08 01:28:44:08

הורדתי אותה וראיתי שהתינוקת
איבדה את נשמתה, היא לא נשמה.

01:28:54:24 01:28:50:21

האימא החורגת של אותה הבחורה
שנפצעה היא קרובת המשפחה שלי.

01:28:59:15 01:28:55:21

שתינו צרחנו מבכי,
חשבנו שהתינוקת מתה,

01:29:04:22 01:28:59:17

חשבתי שהרגתי במו ידי את התינוקת
שקיבלתי אחרי ייסורים, ובכינו יחד.

01:29:12:07 01:29:05:00

כשבכינו, אמרו לנו להפסיק לבכות
ושיש לתינוקת חום באזור של הלב.

01:29:18:24 01:29:12:16
ואז אימא החורגת של הבחור
הביאה איתה חמאה,

01:29:27:00 01:29:19:06
היה איזשהו כלי מסוים,
איך זה נקרא, זה סוג של עלה,

01:29:28:21 01:29:27:02
היא האכילה אותה בעלה.

01:29:29:18 01:29:28:23
איזה עלה?

01:29:34:01 01:29:29:19
היא האכילה בעזרת העלה,
את החמאה בעזרת מסרגה.

01:29:38:03 01:29:34:04
היא מרחה את החמאה מסביב
לשפתיה של התינוקת וכך האכילה,

01:29:43:18 01:29:38:20
זה כדי להרטיב את שפתיה
ואז הפה שלה נפתח,

01:29:48:10 01:29:43:22
האישה לקחה אוכל בידה
והכניסה לפיה.

01:29:54:23 01:29:49:09
אחרי שהחמאה הרטיבה את השפתיים
של התינוקת, הגרון שלה נפתח.

01:29:57:24 01:29:55:18
ואז חלק אמרו לי
להניק אותה,

01:30:01:21 01:29:58:01
וחלק אמרו שהחלב אינו טרי,
וזה עלול להזיק לתינוקת.

01:30:04:00 01:30:02:01
לכן הם אמרו להניק
אותה חלב רגיל.

01:30:12:01 01:30:04:10
היא לקחה בד כמו הבקבוק של התינוקות
שהישראלים בארץ מניקים את ילדיהם,

01:30:20:06 01:30:12:11
היא קשרה את הבד והשרתה אותו בחלב
ואז נתנה לתינוקת לינוק מזה.

01:30:24:06 01:30:21:00
לאחר מכן התינוקת ינקה ממני.

01:30:29:01 01:30:25:00
כשכל זה קרה אמרו לי לא לבכות,
כמו כן חמותי לא שמעה על המקרה,

01:30:30:19 01:30:29:04
חזרתי לביתי רק למחרת.

01:30:36:05 01:30:31:18
ואז נשארנו לישון שם,
למחרת התינוקת הרגישה יותר טוב.

01:30:38:19 01:30:36:15
וכל האנשים חזרו
לבתיהם למחרת בבוקר.

01:30:42:22 01:30:39:05
לכן למחרת בבוקר,
הבחור לקח אותי לכפר שלי.

01:30:50:11 01:30:43:07
כשהגעתי לכפר שלי,
קיבלו את פניי בברכת שלום.

01:30:55:13 01:30:50:15
בזמן ישיבתי בבית, עדיין לא נכנסתי
לביתי, אלא הייתי בביתה של חמותי.

01:31:03:10 01:30:55:20
ואז אותו האיש שהיה איתי, בא אליי
עם חיילים ואנשים ממועצת חקלאים.

01:31:05:14 01:31:03:24
כשהם באו אליי,
שאלתי אותו מה קרה,

01:31:11:00 01:31:05:22
הוא מנה את השמות של האנשים
שירו עליו בדרך שחזרנו,

01:31:15:20 01:31:11:04
הוא ביקש שאגיד שראיתי אותם
ושאני אעיד על אותם אנשים.

01:31:21:02 01:31:15:23
אמרתי לו, על מה אעיד בדיוק!
לא שמעתי שהיורים אמרו את שמם.

01:31:24:11 01:31:21:22
רק שמעתי את קולו,
כשהיורה אמר, תעצור במקום!

01:31:29:03 01:31:24:13
אמרתי, כשהתחלתם בחילופי יריות
צרחתי כדי להזעיק עזרה,

01:31:32:24 01:31:29:10
ובגלל זה כמעט הרגתי את בתי,
אחרי שעברתי את כל המלחמה הזאת,

01:31:36:06 01:31:33:01
והוא מבקש ממני להעיד עדות שקר?
השבתי לו שאני לא רוצה להעיד.

01:31:38:12 01:31:37:05
מאיפה הכרתי
את האנשים שירו עלינו?

01:31:40:13 01:31:38:13
אם אעיד סתם, זה אומר
שאני הופכת אותם לאויבים שלי.

01:31:43:05 01:31:41:17
הם שאלו אם אני מוכנה להעיד,
אמרתי להם שאני מסרבת להעיד.

01:31:47:01 01:31:44:03
אמרו לי שייקחו אותי לסקוטה,
אמרתי להם שאין לי בעיה ללכת לשם.

01:31:51:04 01:31:47:08
אמרתי להם שאני לא אהיה נכה
מההליכה, ושאעיד על מה שראיתי.

01:31:58:18 01:31:52:04
לכן אחרי שהגעתי לביתי, למחרת
הוא בא אליי בליווי חיילים,

01:32:05:06 01:31:59:09
ואז החיילים ליוו אותי, לקחתי
את בתי ואחים של בעלי גם באו.

01:32:09:24 01:32:06:10
הגעתי לסקוטה,

ואז הלכתי להעיד.

01:32:14:20 01:32:10:12
הם פנו אליי ואמרו לי, גברת קסנש,
הגעת להעיד לטובת אספה עלמייהו.

01:32:21:03 01:32:15:14
אמרתי שלא באתי להעיד בעד מישהו,
אלא באתי להעיד על מה שראיתי.

01:32:30:07 01:32:22:15
לפני זה הוא העיד במועצת החקלאים,
והמועצה קיבלה לידיה את מסמך העדות.

01:32:34:17 01:32:31:09
ואז הם שאלו אותי אם נכחתי
בזמן היריות, השבתי להם שכן.

01:32:40:03 01:32:35:00
הם שאלו איך הצלחתי להינצל
ואיך עזרתי לו להינצל ממוות.

01:32:44:11 01:32:40:05
השבתי להם, שכשהיינו בדרכנו
לכפר, הוא הלך לפניי,

01:32:48:19 01:32:44:15
אמרתי להם שהמשרתת הייתה איתנו,
כשירו, האתון העפילה את המשרתת,

01:32:53:15 01:32:49:03
אחרי שהם פתחו בחילופי יריות,
האתון באה אליי ומשכתי אותה.

01:32:55:24 01:32:53:20
לאחר מכן צרחתי חזק
כדי להזעיק את התושבים.

01:33:00:20 01:32:56:17
אמרתי להם שמעבר לזה,
אני לא יודעת מי ירה עלינו,

01:33:02:24 01:33:01:01
גם לא שמעתי שהם צעקו
את השמות שלהם.

01:33:04:24 01:33:03:02
אמרתי להם ששמעתי רק שהם
צעקו לעברו, תעצור מיד!

01:33:08:20 01:33:05:10
אמרתי שאני לא מוכנה להעיד בשקר,
גם אם יכרתו לי את הגידים שלי.

01:33:13:11 01:33:09:15
אמרתי את זה אף שהוא
אח של חברותיי שקרובות אליי.

01:33:14:22 01:33:13:18
אני לא מכירה
את האנשים שירו עלינו!

01:33:17:18 01:33:16:05
ככה העדתי בפניהם.

01:33:22:16 01:33:18:09
כמו כן הם כבר לקחו עדות
מהבחורה שכמעט נהרגה מהיריות.

01:33:28:18 01:33:23:15
הם לקחו אותה להעיד ישר בסקוטה,
אמרו לה שייקחו אותה לרופא שם.

01:33:33:10 01:33:29:00
היא העידה בפני מועצת החקלאים
ששמעה שהיורים צעקו את שמותיהם.

01:33:40:09 01:33:33:24
והעד השלישי העיד שכשהוא
היה בדרכו מביתו לכפר אחר,

01:33:45:03 01:33:40:12
הוא פגש בדרך את היורים
שהתחבאו עם נשקים,

01:33:50:17 01:33:46:19
ואז אחרי שהוא אמר להם שלום
והמשיך בדרכו, הוא פגש אותנו.

01:33:55:09 01:33:50:19
הוא העיד שאחרי שהוא אמר לנו שלום
והמשיך בדרכו, התחילו חילופי יריות.

01:33:59:10 01:33:55:12
ככה הוא העיד עדות שקר,
אף שהוא לא היה באותו מקום.

01:34:05:12 01:33:59:22
ואז כשהגיע מועד השבועה על העדות,
הבחורה טענה שהיא לא זוכרת הכול,

01:34:07:20 01:34:06:01
היא אמרה שהיא אפילו לא
זוכרת שהיא נפלה מהאתון.

01:34:11:11 01:34:08:00
היא התוודתה בפניהם שהוא אמר לה
את השמות שלהם ולהעיד שזה הם.

01:34:16:18 01:34:11:21
והעד השלישי אמר שהוא העיד
כי הוא עני, ושהציע לו כסף,

01:34:19:10 01:34:17:01
הוא העיד שהוא לא היה
במקום של היריות.

01:34:26:14 01:34:20:00
זה קרה ביום שהייתי מקבלת עזרה
מהממשלה, כיוון שבעלי נלקח לצבא.

01:34:30:23 01:34:26:20
ואז לקחתי את התבואה שנתנו לי כעזרה
על החמור, וככה הגעתי לכפר שלי.

01:34:38:09 01:34:32:17
זהו, היה הסיפור שקרה לי.
- כן, אני מתפעלת מהסיפור.

01:34:43:20 01:34:38:15
ברשותך נחזור לסיפור שעצרנו קודם.
- כן, עצרתי כשבאו לבקש את ידי.

01:34:47:03 01:34:43:23
המפקד הראשי סילק את האיש
שבא להוריי לבקש את ידי.

01:34:51:22 01:34:47:13
לאחר מכן הוא שלח אנשים
להוריי וביקש לקחת אותי אליו.

01:34:58:07 01:34:52:02
הוריי וסבים שלי השיבו לו, איך ניתן
לך אותה, אם אין לנו את אותה דת.

01:35:06:05 01:34:59:03
אמרו לו שהוא מפקד מכובד, שהוא מגן
על התושבים ומתייחס אליהם בכבוד,

01:35:08:07 01:35:06:08

אבל הדת שלנו שונה
משל המפקד.

01:35:13:04 01:35:09:03
לכן הוריי אמרו לו שאחרי
שהתגרשתי וחזרתי אליהם,

01:35:15:13 01:35:13:09
הם לא הסכימו לתת לו אותי
כיוון שהדתות שלנו שונות.

01:35:18:19 01:35:16:09
כשהוריי אמרו לו את זה,
הוא התעקש שיתנו לו אותי.

01:35:24:06 01:35:19:00
למה הם התכוונו?
- אני נוצרייה והוא יהודי,

01:35:28:05 01:35:24:14
לכן הוריי סירבו לחתן אותנו,
בגלל הדתות השונות שלנו.

01:35:32:04 01:35:28:19
אחרי שהוריי אמרו לו כך, הוא
שלח אליהם זקני שבט במשך זמן רב.

01:35:34:22 01:35:32:13
לבסוף כשהוא הבין
שזה לא מצליח לו.

01:35:40:12 01:35:35:00
ואז הייתה לי חברה מאוד טובה,
אינני יודעת מי סיפר להם עליה.

01:35:46:12 01:35:40:24
המפקד חזר לכפר שלנו עם החיילים שלו
לאחר שהוא עזב, אחרי תקופה ארוכה.

01:35:49:15 01:35:46:20
הוא חזר אלינו עם החיילים שלו,
והם התמקמו בסמוך לכנסייה.

01:35:53:22 01:35:50:00
המפקד הגיע לשם בחושך,
אף אחד לא ידע על כך.

01:35:57:04 01:35:54:02
ואז בזמן שישבתי עם אמי
ותפרתי בגדים.

01:36:00:08 01:35:57:12
אמי אמרה לי, "קסנש, תיזהרי
שהמפקד הזה לא ישחד אותך",

01:36:08:12 01:36:00:18
"כל החיילים הקיפו אותו כל הזמן
הנוצרים, היהודים והמוסלמים",

01:36:12:16 01:36:08:16
היא השביעה אותי
שהמפקד לא ישחד אותי.

01:36:14:06 01:36:12:21
מי אמר לך את זה?
- אמי.

01:36:19:02 01:36:14:16
כשהיא השביעה אותי ב"וולדה"
היא התכוונה לאלוקים.

01:36:22:15 01:36:19:18
אני אמרתי לאמי שאין לה מה לדאוג
ושהוא לא יצליח לשחד אותי.

01:36:26:04 01:36:22:17
את ראית אותו מתישהו?
ידעת מי הוא?

01:36:31:05 01:36:26:06
ראיתי אותו כשבא לבקש את ידי,
עם זאת סירבתי להיות איתו יחד.

01:36:38:09 01:36:31:22
את לא רצית אותו?
- באותו זמן לא רציתי להתחתן איתו.

01:36:42:12 01:36:38:21
ואז החברה שלי באה אליי,
הרי הוא תדרך כבר את החיילים שלו,

01:36:45:07 01:36:42:19
אמרו לחברה שלי לשחד אותי ולקחת
אותי, היא אמרה להם שלא תצליח,

01:36:48:07 01:36:45:09
הם אמרו לה לתמרן אותי
ולקחת אותי אליהם.

01:36:52:13 01:36:48:12

למה היא נענתה לבקשתם?
- היא רצתה לרצות את החיילים,

01:36:56:21 01:36:52:18
היא הייתה רווקה, כנראה שהייתה
בקשר זוגי עם אחד החיילים.

01:37:05:03 01:36:57:07
ואז היא באה אלינו ועמדה
ליד הקיר, אמי הציעה לה לשבת.

01:37:13:15 01:37:05:15
ואני אמרתי לה שהשעה מאוחרת
למשחקים ושמחר ניפגש ונשחק.

01:37:19:06 01:37:13:23
באותו רגע, בתי שראית עכשיו,
הלכה לשחק בבית של סבתא שלי,

01:37:21:00 01:37:19:16
בתי לא חזרה משם מהר.

01:37:29:14 01:37:21:03
באותו רגע חברה שלי נתנה לי מכה
במרכז הראש שלי, וברחה מהר.

01:37:34:23 01:37:30:09
המכה כאבה לי, כעסתי שהטיפשה
הזאת הרביצה לי וברחה מהר,

01:37:40:21 01:37:35:06
מיד זרקתי את הבגדים ורדפתי
אחריה, ואמי ביקשה ממני לחזור.

01:37:44:19 01:37:40:23
היה חשוך ולא היה אור ירח,
רדפתי אחריה כדי להרביץ לה,

01:37:48:13 01:37:44:23
ואז היא נכנסה איפה שהחיילים
היו ונעלמה לי.

01:37:52:21 01:37:48:20
אני לא ידעתי שהיו שם חיילים,
ואז כשנכנסתי לתפוס אותה,

01:37:56:11 01:37:53:00
החיילים תפסו אותי,
והעלו אותי על האתון.

01:38:05:20 01:37:57:12
באותו זמן, בן דוד של אמי היה יחד
עם החיילים, הוא היה החייל שלו.

01:38:12:20 01:38:06:00
אמרתי לו, אתה יושב כאן והיא
מרביצה לי וברחה כדי לתמרן אותי.

01:38:16:17 01:38:13:00
התעקשתי להרביץ בחזרה
לאותה הבחורה הטיפשה שהרביצה לי.

01:38:22:14 01:38:16:24
לקחו אותי על האתון, אננה דסה ז"ל
הוא יהודי, הוא נפטר פה בחדרה.

01:38:28:05 01:38:22:23
הוא היה מקורב להוריי ולסבים שלי,
הוא אמר שיחזיר אותי למחרת לביתי.

01:38:33:23 01:38:28:07
הוא ניסה להרגיע אותי, ואז הם
לקחו אותי על האתון שלהם.

01:38:37:23 01:38:34:01
מה עשית, לא התעקשת לרדת מהאתון?
- הם תפסו חזק ולא נתנו לי לרדת.

01:38:43:21 01:38:38:05
ואז שוב פעם הבחורה הזאת הלכה
וסיפרה לאמי שהחיילים לקחו אותי.

01:38:47:11 01:38:44:01
דוד שלי שמעה שהחיילים חטפו
אותי והוא התחיל לירות בנשק.

01:38:55:13 01:38:48:09
כשהתחיל לירות, המפקד ביקש ממנו
שהוא לא יהרוג אנשים מהירי.

01:38:59:15 01:38:55:23
המפקד אמר לו, שהוא רק ביקש להתחתן
איתי, ולא הגיע לגרום לשפיכות דמים,

01:39:03:06 01:38:59:18
ושאם אני לא רוצה להתחתן איתו,
הוא יחזיר אותי למחרת לכנסייה.

01:39:10:16 01:39:03:14
הוא אמר לחיילים שבמקום עבודתו

שהוא משרת בו את תושבי הכפר,

01:39:14:23 01:39:10:18

הוא לא רוצה שפיכות דמים,
ככה אמר להפסיק את היריות.

01:39:18:03 01:39:15:07

ואז יצאנו לדרך
עם שלוש אתונות.

01:39:22:20 01:39:18:04

אתון אחד למפקד, אתון שני לאותו אדם
ואתון שלישי עבורי ועבור עוד חייל.

01:39:25:19 01:39:22:21

ואז לקחו אותי משם
בדהירה על האתון.

01:39:27:21 01:39:25:24

ואז מיד אמי
הגיעה בצרחות!

01:39:31:06 01:39:28:05

לא נבהלת?
- גם אם כן, לא היה לי לאן ללכת.

01:39:35:03 01:39:31:10

לא, השאלה שלי היא אם נבהלת או לא?
- בוודאי שנבהלתי.

01:39:39:16 01:39:35:05

התחלתי למרר, עד מתי אחיה ככה,
למה הוא עשה את זה דווקא לי.

01:39:43:18 01:39:39:22

אחרי שגירש את הבחור שרצה להתחתן
איתי, הוא משתמש בכוח ולוקח אותי!

01:39:50:22 01:39:43:24

הוא השתמש בכוח שלו ועשה לי את זה!
כך אמרתי לחייל שהיה איתי.

01:39:55:11 01:39:51:20

אותו החייל אמר לי שאם אני לא רוצה
להתחתן איתו, הם יחזירו אותי לביתי.

01:40:00:03 01:39:56:00

לאחר מכן אמי הגיעה
לשם יחד עם בתי.

01:40:02:09 01:40:00:05

לאן היא הגיעה?
- למקום שהיינו בו.

01:40:06:20 01:40:02:10

הרי היו חילופי היריות
וכולנו צרחנו.

01:40:12:14 01:40:07:02

ביקשו מדוד שלי להפסיק את היריות
וגם החיילים הפסיקו לירות.

01:40:18:03 01:40:13:00

ואז כשהם ראו שאמי הגיעה למקום,
הם חטפו אותי והסתלקו מהמקום.

01:40:19:20 01:40:18:05

אפילו אמי לא נפרדה ממני.

01:40:26:23 01:40:20:14

ואז באותו רגע אמי חזרה
לביתה יחד עם בתי.

01:40:32:01 01:40:27:04

אחרי שאמי חזרה לביתה, גם אנחנו
הלכנו וישנו שם באותו יום.

01:40:34:19 01:40:32:04

לאן הלכתם?
- לכפר של המפקד.

01:40:36:16 01:40:34:23

זה היה רחוק?
- כן, זה היה רחוק.

01:40:38:24 01:40:36:19

הוא היה גר בכפר רחוק
שנקרא סֶמָאן מְנֻטָה.

01:40:43:07 01:40:39:05

כמה זמן לקח להגיע לשם מהכפר שלך?
- אם זה הליכה ברגל,

01:40:47:21 01:40:43:11

לגברים לקח כמה שעות להגיע לשם,
אבל הנשים, לקח להן יום שלם.

01:40:49:09 01:40:48:14

יום שלם?
- כן.

01:40:54:00 01:40:49:11
אז הם לקחו אותך על האתון?
- כן, רכבנו על האתון.

01:40:59:09 01:40:54:07
לאחר מכן הגענו לכפר
שנקרא אטלם.

01:41:04:11 01:40:59:21
כשהגענו, סירבתי לישון עם המפקד,
הסיבה שסירבתי לישון איתו היא

01:41:09:12 01:41:04:23
מפני שבאותו זמן הייתי רווקה,
חששתי שהוא יכניס אותי להיריון,

01:41:13:24 01:41:09:14
היות ששמרו עליי כל הזמן, לא רציתי
ללדת ממזר, לכן סירבתי לישון איתו.

01:41:19:24 01:41:14:11
כשסירבתי לישון עם המפקד,
אננה דסה אמר לבוא לישון אצלו.

01:41:23:10 01:41:20:07
אני מכירה את אננה דסה מקודם,
פעם הוא היה בא לבקר את הוריי.

01:41:28:01 01:41:23:17
הוא אמר לי שאף אחד לא יכול
להכריח אותי, ושישן איתי ביחד.

01:41:32:24 01:41:28:09
אחרי שנרדמתי,
עזב אותי והלך.

01:41:37:23 01:41:34:22
הוא השאיר אותי לבד
והלך, ואז...

01:41:47:18 01:41:38:21
הצלחתי לזהות אותם לפי הזיעה שלהם,
הייתה להם זיעה שונה, ונבהלתי מזה.

01:41:51:18 01:41:48:00
ואז, כשקמנו למחרת בבוקר,

01:41:56:19 01:41:52:10
הודיעו למפקד מרשה נגדו

שיחזור למקום שהיה בו קודם,

01:42:03:02 01:41:57:19
הם שלחו אליו שליח שיודיעו לו
שפרצה מלחמה והאויבים פלשו לשם.

01:42:10:00 01:42:03:19
באותו זמן איינאו מרשה ז"ל
ועוד אנשים אחרים היו איתי,

01:42:14:02 01:42:10:03
המפקד אמר להם לקחת אותי למקום
מסוים ולהשאיר אותי שם.

01:42:19:02 01:42:14:05
ואז הם לקחו לבית של דודים שלי,
בכפר הולדתי וגרתי אצלם.

01:42:25:12 01:42:19:24
מה עשית כשכל זה התרחש?
- הייתי בשקט, לא עשיתי כלום.

01:42:27:17 01:42:25:13
אחרי שישנת אצלם, לא עשית כלום?
- לא עשיתי כלום.

01:42:35:03 01:42:27:19
הרי לא יכולתי לבקש ממנו שיחזיר
אותי לביתי. כי הוא חזר למלחמה.

01:42:38:13 01:42:35:11
הוא השאיר אותי אצל אחרים
כדי שישמרו עליי.

01:42:40:19 01:42:38:15
זאת אומרת, שמרו עלייך?
- מה?

01:42:43:22 01:42:40:22
האם הם שמרו עלייך?
- בוודאי, שמרו עליי היטב.

01:42:48:14 01:42:44:00
שמרו עליי כדי שלא אברח
או שלא יקרה לי דבר רע.

01:42:53:19 01:42:48:19
כמה שומרים שמרו עלייך?
- היו 2 שומרים.

01:42:55:16 01:42:53:22
הם היו גברים או נשים?
- השומרים היו גברים.

01:43:03:02 01:42:55:19
המקום שהם לקחו אותי אליו,
היה לבית של בן דוד של אמי.

01:43:07:24 01:43:03:18
גם הם התאכזבו מהמעשה של המפקד,
הם אמרו "למה הוא עושה דבר כזה",

01:43:12:15 01:43:08:01
"אם את לא רוצה להיות איתי,
למה הוא משתמש בכוח?!"

01:43:18:05 01:43:12:18
"למה הוא לא מכבד אותנו, אנחנו
שכנים וגם ליווינו אותו בחתונה",

01:43:22:08 01:43:18:13
"למה עשה דבר כזה, כשהורייך סירבו
לתת לו אותך בגלל הדת",

01:43:26:12 01:43:22:16
"איך הוא לא מכבד את הדת",
ככה הם טענו והתאכזבו ממעשיו.

01:43:29:22 01:43:27:01
הם טענו כך כלפי המפקד,
ואז אחרי ארבעה ימים אצלם...

01:43:32:24 01:43:29:24
אם הם טענו ככה,
למה הם לא עזרו לך לברוח?

01:43:37:24 01:43:33:01
הוא היה חוזר לקחת אותי,
הרי הכפר שלהם היה תחת פיקודו.

01:43:42:10 01:43:38:02
אם המפקד לא היה מגיע לאותו מקום,
הייתי נשארת ומסתתרת באותו כפר.

01:43:44:14 01:43:42:12
אבל הוא הסתובב
שם כל היום!

01:43:50:23 01:43:45:21
כשכל זה קרה, המתנתי בשקט

ולא עשיתי שום דבר.

01:43:55:20 01:43:51:02
ואז אחרי ארבעה או חמישה ימים
המפקד חזר מהמלחמה.

01:44:00:11 01:43:56:12
ואז דוד שלי שאל את המפקד
למה הוא עושה לי את כל זה,

01:44:05:04 01:44:00:21
המפקד השיב לו שהוא לא מחזיק
אותי בכוח כשעצוב לי.

01:44:12:12 01:44:05:15
ואז הפיצו שמועה שהוא ממיר את דתי
ומסרב להחזיר אותי להוריי.

01:44:16:23 01:44:12:17
הרי אנשים סכסכנים עושים צרות,
הם הלכו לאמי וסיפרו לה

01:44:20:06 01:44:17:01
שאמרתי שכולנו אנשים
ושלא אכפת לי מה שהוריי יגידו.

01:44:22:07 01:44:21:07
למה הם התכוונו?

01:44:25:00 01:44:22:10
הם הודיעו לאמי שאמרתי להם
היהודים והנוצרים כולם בני אדם,

01:44:30:18 01:44:25:01
שאחיה לפי הדת שאני רוצה, ושהוריי
לא יתערבו לי, כך הם סכסכו בינינו.

01:44:40:07 01:44:31:20
ואז הם באו אליי ואמרו לי, שאמי
לא רוצה לראות אותי יותר לעולם.

01:44:48:11 01:44:40:24
המשכתי את חיי ככה, בלי
לפגוש את הוריי במשך שנתיים.

01:44:50:20 01:44:48:14
מה קרה עם הבת שלך?
- בתי נשארה אצל אמי.

01:44:53:22 01:44:51:06

מה עשית איתה?
- כלום, היא נשארה אצל אמי.

01:44:57:15 01:44:54:13
מה עשית עם הגעגועים אליה?
- מה אפשר לעשות!

01:45:04:01 01:44:57:17
לאחר מכן שלחנו להוריי את זקני השבט
כדי שיסלחו, שישלימו עם המפקד.

01:45:10:21 01:45:04:03
הוריי סירבו בכל תוקף להשלים איתו
עד שהוא לא מחזיר להם אותי אליהם.

01:45:19:11 01:45:11:07
ואז עזבנו את הכפר שלו,
ועברנו למקום שנקרא "אֶוֹצֵרָה".

01:45:24:05 01:45:19:14
הם בחרו בו לפקד על המקום,
לכן עברנו לשם.

01:45:28:16 01:45:24:08
הייתם בעל ואישה בשנתיים האלו?
- כן, הרי חיינו באותו בית.

01:45:35:06 01:45:29:01
הוא עדיין לא התגרש מאשתו,
היא הייתה גרה בבית אחר.

01:45:39:14 01:45:35:08
את גרת יחד עם אשתו?
- אני גרתי איתו באותו בית.

01:45:43:07 01:45:39:21
הוא התגרש מאשתו,
רק אחרי שהוא תפס אותי.

01:45:48:06 01:45:44:07
לאחר מכן פניתי אליו אמרתי לו,
שאני לא יכולה להתמודד עם המצב.

01:45:51:19 01:45:48:09
אמרתי לו, כבוד המפקד,
אני רוצה להיות כמו הוריי.

01:45:55:11 01:45:52:11
איך אני יכולה לחיות רחוק מאמי
כשאני הבת היחידה שלה.

01:45:58:08 01:45:56:03
ביקשתי שישלח להוריי זקני שבט
כדי שהם יאשרו לנו את זה.

01:46:01:11 01:45:58:09
אם הוריי לא יישארו, רציתי להיות
כמוהם, לכן אמרתי לו שישחרר אותי.

01:46:05:12 01:46:02:09
הוא השיב לי שהוא שלח להוריי
זקני שבט בפעם השנייה,

01:46:07:19 01:46:05:15
הוא קבע איתם מועד לפגישה,
וששנינו נלך לפגישה ביחד.

01:46:13:07 01:46:08:16
מועד הפגישה חל בחג שהוריי אירחו
בו אנשים, והלכנו אליהם באותו חג.

01:46:18:00 01:46:13:15
הלכנו ולא נכנסתי לבית של אמי,
התארחתי בבית של אנשים אחרים.

01:46:24:12 01:46:18:15
כשהם נפגשו באמצעות זקני השבט,
הוריי דרשו שבתם תהיה כמוהם!

01:46:28:14 01:46:24:15
דרשו שבתם תהיה כמוהם,
וביקשו שהמפקד ישחרר אותי.

01:46:32:13 01:46:29:04
הוא השיב להם, "אני לא מתווכח יותר,
בסך הכול רצתי להתחתן עם בתכם",

01:46:35:20 01:46:32:23
"אם אתם מתעקשים, אני אחזיר
את בתכם בחודש הבא".

01:46:38:09 01:46:36:15
הוא אמר להם ככה,
והסכים לשחרר אותי.

01:46:41:01 01:46:38:22
לאחר מכן שאלו אותי אם אני רוצה
לחזור להוריי, השבתי להם שכן.

01:46:47:11 01:46:41:09

ואז למפקד היה נשק
שנקרא "ג'ימסרי",

01:46:50:08 01:46:47:13
הם הניחו את הנשק על הרצפה
ואמרו לי לקפוץ מעליו,

01:46:53:05 01:46:50:09
כדי שאני אהיה כמו הוריי
ואחזור לבית הוריי.

01:46:57:16 01:46:54:00
אמרתי להם שאני מוכנה למות מהנשק
כדי להיות כמוהם וקפצתי מעל הנשק.

01:47:02:11 01:46:57:24
מי אמר לך לעשות את זה?
- זקני השבט, וההורים שלי.

01:47:07:08 01:47:02:23
הם רצו להשביע אותי שאם אני אהיה
כמו הוריי, שאני איהרג מאותו נשק.

01:47:10:10 01:47:07:10
מה זאת אומרת, לא הבנתי?
- זאת הייתה שבועה!

01:47:14:20 01:47:11:10
את נשבעת להורייך?
- כן, נשבעתי להוריי.

01:47:21:02 01:47:15:01
המפקד אמר שאם זה יוצר מריבות
ולא אהבה, הוא ישחרר אותי.

01:47:23:16 01:47:21:17
ככה הם אמרו זה לזה.

01:47:28:00 01:47:24:00
לאחר מכן חזרנו לביתו של המפקד,
ואז ארזתי את הדברים שלי

01:47:32:04 01:47:28:04
והתכוננתי לחזור לבית הוריי,
אחרי שגרתי שם במשך שנתיים.

01:47:36:10 01:47:32:19
ואז מיד נכנסתי להריון עם בני,
הבחור שראית אותו עכשיו.

01:47:41:23 01:47:36:15
אף שבמשך הרבה זמן לא הצלחתי
להיכנס להריון, רק אז הריתי.

01:47:45:23 01:47:42:12
ואז נהייתי חולה במשך תקופה,
ושכחתי מההריון שלי.

01:47:51:12 01:47:46:23
במקום שגרנו בו
היו רופאים ומורים.

01:47:56:06 01:47:51:15
ואז אמרתי לו, מר המפקד, קמתי
חולה, ואני לא מצליחה לאכול.

01:47:59:11 01:47:56:10
הוא העסיק משרתת עבורי,
המשרתת טיפלה בי,

01:48:03:20 01:47:59:13
זה היה כמו גן עדן,
לא בישלתי אינג'רה ולא הכנתי קפה.

01:48:09:22 01:48:03:24
מאז שהתחתנתי איתו הייתי כמו נסיכה,
ישבתי רגל על רגל ולא עשיתי כלום.

01:48:19:21 01:48:10:16
ואז הוא לקח אותי למרפאה שהייתה
בסמוך לביתנו ועשיתי שם בדיקות.

01:48:24:10 01:48:20:10
אחרי הבדיקה הרופא אמר למפקד,
מזל טוב, מזל טוב!

01:48:30:02 01:48:24:23
גברת קסנש "בלעה זבוב",
היא בהריון!

01:48:33:06 01:48:30:18
כשהרופא בישר לו את זה,
חשתי צער בליבי!

01:48:38:19 01:48:34:08
לא מכיוון שלא רציתי ללדת,
אלא כי רציתי להיות כמו הוריי.

01:48:46:23 01:48:39:08
אבל בני יוולד לאב יהודי,

ואנשים יקללו את הילד שהוא יהודי.

01:48:51:00 01:48:47:17
גם כהה, רוב האנשים לא משכילים,
וכל הזמן הקניטו אחד את השני.

01:48:55:05 01:48:51:03
לכן שקעתי במחשבות מה
אני אעשה בנושא הזה.

01:48:58:12 01:48:55:20
ואז שוב פעם שלחתי להוריי
את אותם זקני השבט,

01:49:02:17 01:48:58:15
הם הודיעו להוריי
שנכנסתי להריון,

01:49:11:09 01:49:03:05
הם אמרו להחליט אם להחזיר אותי
בהריון או להישאר עם המפקד.

01:49:19:16 01:49:12:17
אחיה של אמי היה אדם רע,
איחל שההריון שלי יהיה מים.

01:49:25:21 01:49:19:19
הוא סירב שאני אחזור אליהם בהריון,
"זה בית של קייסים ולא מטומטמים".

01:49:32:05 01:49:26:13
הוא אמר שנכנסתי להריון מאדם שלא
מהדת שלי, ושההריון שלי יהיה מים.

01:49:37:05 01:49:32:12
אז אמי הגיבה בכעס, "הילדה שלי
לא עם קרוב משפחתה ופגעה בך",

01:49:42:14 01:49:37:20
"היא נישאה לאדם רגיל, יכולה
להינשא לכל אדם שהיא רוצה",

01:49:48:11 01:49:43:01
"למה אתה מטיל קללה על בתי, העיקר
שהיא תלד בשלום, אני איילד אותה".

01:49:54:01 01:49:48:19
הוא הגיב לאמי, "אם את טוענת כך,
את תכננת את זה בכוונה",

01:50:00:00 01:49:55:09
"אחרת גם את היית מטילה עליה קללה",
הוא טען ככה, והסתכסך עם אמי.

01:50:04:23 01:50:00:23
ככה הם רבו עם אמי,
אחרי זה היא באה אליי ואמרה לי,

01:50:15:03 01:50:05:15
"קסנש, כל המשפחה החרימה אותי,
איני חיה איתך או עם אחיי והוריי",

01:50:19:15 01:50:15:24
"כל הדודים שלי הסתכסכו
איתי ולא נפגשים איתי"

01:50:21:14 01:50:19:22
היא באה אלינו
ואמרה לנו את זה.

01:50:28:19 01:50:21:22
ואז המפקד הלך אליהם ישר ואמר להם,
"מה האישה הזאת עשתה שרבתם איתה",

01:50:35:23 01:50:28:23
"אמנם היא הביאה את בתה לעולם
אבל היא לא ילדה את האופי של בתה",

01:50:39:04 01:50:36:01
"אם בתה בחר לחיות כך מרצונה,
מה אתם רוצים שהאישה תעשה!"

01:50:45:00 01:50:39:13
"אם שוב תריבו עם האישה,
אתם עלולים לריב איתנו",

01:50:47:00 01:50:45:14
ואז הוא אמר להם
לקום להשלים עם אמי.

01:50:51:23 01:50:47:03
ואז הם קמו בחוסר רצון,
ואמרו לה שלום והשלימו עם אמי.

01:50:57:08 01:50:53:03
הם שמו את הנושא מאחוריהם,
וכשילדתי, אמי באה ליילד אותי.

01:50:59:20 01:50:57:23
ואז ילדתי בשלום את בני.

01:51:02:17 01:51:00:00
מתי בתך חזרה אלייך?

01:51:07:18 01:51:02:22
אמי הייתה לבדה, שני הילדים
שלה היו כבר גדולים.

01:51:12:21 01:51:07:21
היא אמרה לי שאין עם מי לישון
בבית, אז הוריי היו גרושים.

01:51:17:13 01:51:13:02
לכן כשאמי נשארה לבדה,
השארתי את בתי שתגדל אצלה.

01:51:20:15 01:51:17:23
את הסכמת לזה?
- כן, הסכמתי לתת לה את בתי.

01:51:24:17 01:51:20:19
גם אני גדלתי אצל הסבים שלי,
היה נהוג לגדל את הילדים אצל הסבים.

01:51:30:23 01:51:24:22
לכן הסכמתי שאמי תגדל את בתי,
וככה המשכנו לחיות את חיינו.

01:51:34:02 01:51:31:12
כשחיינו ככה...

01:51:42:00 01:51:34:17
התחילו רציחות של אנשים,
זה היה במשטר של ה"דרג".

01:51:44:18 01:51:42:02
הכול התרחש בזמן שלטון ה"דרג"?
- כן, בזמן שלטון ה"דרג".

01:51:53:14 01:51:45:19
לאחר מכן פנו למפקד ואמרו לו
שיצא להילחם נגד שלטון ה"דרג".

01:51:58:21 01:51:53:17
הרי הוא הצטרף למלחמה,
הוא הצטרף למפלגת "איאפא",

01:52:07:07 01:51:59:16
היה לו רובה שנקרא "ג'ימסר",
הוא נתן את הרובה שלו ללוחמים,

01:52:13:22 01:52:07:13
הוא קיבל אישור לצאת לפנסיה,
רצה לנוח, לכן סירב להילחם שוב.

01:52:21:15 01:52:14:01
האם הוא היה הרבה בבית,
איך זה לחיות עם איש צבא בבית?

01:52:23:23 01:52:21:24
הוא חי עם חיילים.

01:52:28:24 01:52:24:00
אני מתכוונת לחיים שלך, הרי היה
חייל, איך נראו חיך כשחיית איתו?

01:52:31:01 01:52:29:02
עבודתו בצבא הייתה
במקום שחייתי בו.

01:52:34:16 01:52:31:16
גרת איתו יחד במחנה צבאי?
- היה לנו בית בנפרד.

01:52:41:06 01:52:35:05
היו לנו שני בתים שבנו לנו
באותו מקום, וחייתי איתו יחד.

01:52:44:09 01:52:42:04
חייתי איתו במקום
שהוא היה עובד בו.

01:52:48:12 01:52:44:12
במה הוא עבד?
- הוא היה קצין ראשי.

01:52:56:20 01:52:48:20
במסגרת תפקידו היו תחתיו 5
מפקדים שהיו כפופים אליו.

01:53:01:17 01:52:57:00
הוא היה נותן להם הוראות לבצע
עבודות בכל מיני מקומות שונים.

01:53:08:09 01:53:01:23
לאותם המפקדים היו חיילים תחתם,
היו להם גדודים של חיילים.

01:53:10:17 01:53:08:18
המפקדים העבירו

את ההוראות לחיילים.

01:53:16:17 01:53:11:00

וכשאנשים תפסו גנבים
והביאו אותם אליו,

01:53:23:22 01:53:17:16

הוא היה חוקר אם אכן זה הגנב
או לא, זו בעיקר הייתה העבודה שלו.

01:53:26:20 01:53:24:02

הוא היה יוצא לשדה הקרב?

01:53:29:15 01:53:26:22

הוא היה יוצא למלחמה
לפני שהוא התחתן איתי.

01:53:34:12 01:53:30:07

לפני שהוא נישא לי,
הוא היה במלחמה וחזר!

01:53:41:01 01:53:34:18

אבל אחרי שהוא נישא לי,
הוא הלך לשדה הקרב רק ל 5-6 ימים,

01:53:42:15 01:53:41:04

הוא לא היה נשאר
שם לתקופה ארוכה!

01:53:48:03 01:53:43:15

אוקיי, תמשיכי.
- אחרי שהזדכה על נשקו ב"איאפא",

01:53:50:18 01:53:48:19

אחרי שמפלגת איאפא
קיבלו בחזרה את הנשק שלו,

01:53:57:01 01:53:50:19

מפלגת ה"דרג" טענו נגדו, שהוא
נתן להם את הנשק ששייך ל"דרג".

01:54:03:03 01:53:57:13

לכן ה"דרג" הוציאו מודעה להסגיר
את אלוף מרשה נגדו בעודו בחיים,

01:54:08:24 01:54:03:10

ואם לא, מי שחותך את צווארו
והורג אותו, יקבל מהם פרס.

01:54:11:15 01:54:09:01

הוא הצטרף למפלגת איאפא?
- כן, הוא היה באיאפא.

01:54:15:18 01:54:11:17
הוא פרש מעבודתו,
ונשאר לגור במקום שאיאפא היו בו.

01:54:20:16 01:54:15:24
אחרי שפרש, גם הם לא ביקשו ממנו
שיעבוד עבורם, הוא יצא לחופש.

01:54:28:13 01:54:21:08
הוא פרש מתפקידו כמפקד ראשי,
היה מחוז משנה שעבד בו 4 שנים.

01:54:34:01 01:54:28:21
הוא פרש כי אמר שהוא התעייף מזה
והוא לא מתכוון לעבור את זה שוב.

01:54:40:21 01:54:34:20
למפלגת ה"דרג" היו בלשים
שחיפשו אותו כדי להרוג אותו.

01:54:43:03 01:54:41:01
אחרי שהם התחילו
לחפש אותו...

01:54:50:01 01:54:43:05
איך השמועה הזאת הגיעה אליכם?
- היו אנשים שבאו להודיע לנו.

01:54:56:10 01:54:50:06
כשחיפשו אותנו, עזבנו את המקום
שגרנו בו ועברנו למקום אחר.

01:55:00:08 01:54:56:13
עברנו למקום של ביתא ישראל
שנקרא סמאן' מינטה.

01:55:04:17 01:55:00:13
חזרנו לבית שגרנו בו לפני כן.
ואז בזמן שחיינו שמה...

01:55:06:05 01:55:04:22
זה הבית שאשתו גרה בו?

01:55:09:11 01:55:06:09
הוא התגרש מאשתו
ואנחנו בנינו בית לעצמנו.

01:55:11:16 01:55:09:13
אבל גרתם באותו אזור?
- כן, גרנו באותו אזור.

01:55:15:21 01:55:11:21
כשהגעת לאזור המגורים של אשתו
הקודמת, איך היא הגיבה?

01:55:21:13 01:55:15:23
לא עשתה דבר, לי היה ילד,
היא הייתה עקרה.

01:55:24:19 01:55:21:15
היא הייתה
בן אדם טוב!

01:55:29:06 01:55:24:21
היא טיפלה היטב בתינוק שלי,
היא הייתה אדם טוב.

01:55:32:07 01:55:30:04
ואז כשהמשכנו לחיות ככה...

01:55:34:14 01:55:32:22
הוא כבר התגרש ממנה באותו זמן?
- מה?

01:55:37:23 01:55:34:17
הם כבר התגרשו?
- כן, הוא התגרש ממנה לפני שילדתי.

01:55:44:09 01:55:38:10
ברגע שהוריי אישרו, הוא התגרש ממנה
ואחרי 80 ימים, התחלנו לחיות ביחד.

01:55:47:22 01:55:44:14
כשחיינו ככה מה שקרה הוא...

01:55:57:08 01:55:48:07
אמי התארכה אצלנו לקראת חג הפסחא,
וביקשה מאיתנו שנעשה את החג אצלה.

01:56:01:22 01:55:57:23
כשהיא הזמינה אותנו אליה לחג,
אני אמרתי לה שאבוא למחרת,

01:56:07:06 01:56:02:01
מכיוון שהיה לי דברים לסדר, אמרתי
לה שאסדר הכול ואלך אליה למחרת.

01:56:10:15 01:56:08:02
אמרתי למפקד שאם הוא רוצה
ללכת, שילך עם אמי באותו רגע.

01:56:15:05 01:56:11:04
הוא אמר, "אמך כיבדה אותנו ובאה
עד אלינו כדי להזמין אותנו לחג",

01:56:18:00 01:56:15:07
ואז הוא העמיס את האתון,
והלך יחד עם אמי לביתה.

01:56:22:00 01:56:18:19
אני נשארתי בביתי, תכננתי ללכת
לאמי למחרת יחד עם המשרתת שלי.

01:56:25:14 01:56:22:03
הייתה לי משרתת, והיה חייל ששמר
עליי, וגם היו לנו שתי אתונות.

01:56:30:00 01:56:25:21
הוא השאיר לי את האתון הנקבה,
ולקח את הזכר והלך עם אמי לביתה.

01:56:39:05 01:56:30:20
ואז בזמן שישבנו בביתי, החיילים
של שלטון ה"דרג" באו לתפוס אותנו.

01:56:40:22 01:56:39:19
זה אומר שהם רצו
להרוג אותנו!

01:56:42:09 01:56:40:24
הם באו לביתכם?
- כן.

01:56:46:17 01:56:42:14
ואז היה בחור בשם באבו שהתחבא
בשכונה, והתארח שם אצל אנשים.

01:56:52:00 01:56:47:00
קודם לכן הוא בירר שהמפקד הראשי
(בעלי) לא נמצא בבית, שהלך עם אמי.

01:56:58:22 01:56:52:10
הרי היו "מלשנים", הם סיפרו ל"דרג"
שהמפקד הלך עם אמי לביתה.

01:57:01:19 01:56:59:03
ככה סיפרו להם האנשים שאירחו

אותם והלשינו עלינו.

01:57:05:07 01:57:01:23

האיש שהייתי בביתו,
האיש שנתן לי מקלט בביתו,

01:57:09:03 01:57:06:01

אמרו לו שחיילי ה"דרג" באו
לתפוס ולכלוא אותי,

01:57:12:12 01:57:09:05

הם אמרו, אם נתפוס את אשתו,
בעלה יסגיר את עצמו בלית ברירה.

01:57:17:18 01:57:12:15

לכן מישהו סיפר לאיש שנתן לי מחסה
שבאו לתפוס אותי ושיוציא אותי משם.

01:57:19:09 01:57:17:21

גם לנו היה מישהו
שבא לספר לנו.

01:57:23:23 01:57:20:08

באותו יום ישבתי בביתי בערב
ואז הגיע בחור מסוים.

01:57:28:15 01:57:24:21

הוא פנה אליי, גברת
קסנֶש, עניתי לו.

01:57:35:13 01:57:29:10

הוא אמר שהוא בא לספר לי משהו,
חיילי ה"דרג" באו לתפוס אותי,

01:57:39:23 01:57:35:17

הוא אמר שהם שמעו שהמפקד לא
בבית, לכן הם באו לתפוס אותי,

01:57:42:01 01:57:40:01

הוא אמר לי להתחבא מהר
לפני שהם יבוא לתפוס אותי.

01:57:50:00 01:57:43:01

באותו רגע פניתי לאיש
שנתן לנו מחסה, מולטה,

01:57:51:16 01:57:50:03

ביקשתי ממנו שיעמיס לי
את האתון במהרה.

01:57:58:15 01:57:51:19
אמרתי לו שיש לי חייל ונשק, וביקשתי
שיעמיס את האתון כדי שאברח מהר.

01:58:01:06 01:57:58:17
הוא שאל מה קרה, השבתי לו שאמרו לי
שחיילי ה"דרג" באו לתפוס אותי.

01:58:07:23 01:58:01:08
ואז הוא העמיס לי מהר את האתון,
ולקחתי איתי החייל והמשרתת שלי.

01:58:13:10 01:58:08:06
כשיצאתי לדרך, אותו האיש ששמו
ביינה וואסה, כיום הוא גר בעפולה,

01:58:20:24 01:58:13:22
הוא לא שמע שהמפקד הלך עם אמי
לביתה, וואסה היה מביתא ישראל.

01:58:24:13 01:58:21:07
במקום שהייתם בו חיו ביתא ישראל?
- לא, זה היה אזור של הנוצרים.

01:58:30:14 01:58:24:20
ביינה וואסה היה גר
בסביבה של הנוצרים.

01:58:35:11 01:58:30:22
הוא רצה לדבר עם המפקד, וכשהגיע
לביתי ראה אותי שאני מתרוצצת.

01:58:39:03 01:58:35:18
הוא שאל אותי, קשנס מה קרה,
השבתי שהמפקד עזב את הבית אתמול,

01:58:41:11 01:58:39:13
הוא שאל אותי, לאן המפקד הלך
השבתי לו לבית של הוריי.

01:58:43:17 01:58:41:16
הוא שאל, למה אני נשארתי לבד,
השבתי לו שאני הולכת אליהם מחר.

01:58:47:05 01:58:44:00
אמרתי לו שנשארתי להתארגן,
וללכת להוריי לחג הפסחא.

01:58:51:17 01:58:47:21
הוא שאל למה אני מתרוצצת עכשיו,

השבתי לו שחיילי ה"דרג" באו לכאן,

01:58:53:08 01:58:51:19
הוא שאל איפה הם, אמרתי לו
את המקום שהם נמצאים בו.

01:58:57:06 01:58:53:14
ואז הוא אמר לי להתארגן מהר,
הוא נשא עליו רובה מסוג "מינשיר",

01:59:00:10 01:58:57:17
הוא אמר לי, שהוא לא ישלח
אותי לבד והוא יישאר מאחור,

01:59:05:01 01:59:01:07
ביינה וואסה הצטרף ללוות אותנו,
העמסתי את האתון, לקחתי את החייל,

01:59:08:02 01:59:05:09
העמסתי על החמור
את כל הנשקים שהיו בבית,

01:59:12:22 01:59:09:12
ואז יצאנו לדרך להורי"
בעלי היה אצלם.

01:59:14:12 01:59:13:03
כל הלילה הלכנו
ברגל להורי".

01:59:19:17 01:59:15:00
הכפר שממנו המשרתת שלי הגיעה,
ביינה וואסה הביא לי אותה.

01:59:24:13 01:59:20:00
כשהגענו לכפר שלה,
היא ביקשה ממני לחזור לשם.

01:59:27:16 01:59:24:23
שאלתי, לאן את ללכת, היא השיבה
לי שהיא רוצה לחזור לכפר שלה.

01:59:32:24 01:59:27:18
שאלתי אותה למה, היא השיבה שאין
רוח טובה בכפר שאנחנו הולכים אליו.

01:59:36:08 01:59:33:04
היא אמרה שהיא כבר רגילה לנדוד,
לכן היא לא רצתה להמשיך איתנו יחד.

01:59:41:13 01:59:36:22
ואז ביינה וואסה אמר,
שאני לא אשאר בלי משרתת,

01:59:45:08 01:59:41:22
הוא ביקש שנחכה לו,
שינינו את דרכנו וחיכינו שם,

01:59:48:10 01:59:45:10
הוא לקח את המשרתת
והשאיר אותה אצל אימא שלה.

01:59:58:11 01:59:48:13
אחרי שהוא חזר המשכנו ללכת בלילה,
וכשעלה השחר, הגענו לבית של הוריי.

02:00:01:09 01:59:58:23
באותו זמן הם עוד ישנו.

02:00:07:04 02:00:02:08
אמרנו להם בוקר טוב, ואז אמי קמה
משנתה בבהלה וראתה שזה אנחנו.

02:00:12:13 02:00:07:14
אמי יצאה וראתה את החייל, את ביינה
ואותי יחד עם התינוקת שלי על גבי.

02:00:19:05 02:00:12:16
הם שאלו אותנו מה קרה שהגענו מוקדם,
הרי המפקד הלך לבית הוריי לפנינו.

02:00:21:00 02:00:19:21
הסברנו להם מה קרה.

02:00:27:21 02:00:21:16
מייד כשעזבתי והלכתי להוריי,
ה"דרג" השתלטו על הבית שהייתי בו.

02:00:30:07 02:00:28:00
הם תפסו את האיש
שנתן לי מחסה.

02:00:35:05 02:00:31:05
הם שאלו אותנו, איפה האישה שנתת
לה מחסה, הוא השיב להם שעזבתי,

02:00:37:14 02:00:35:12
הם שאלו אותנו לאן עזבתי,
הוא השיב להם שהלכתי לבית הוריי.

02:00:40:20 02:00:37:16
הם אמרו, רק בעלה הלך לבית הוריי,
הוא השיב להם שהלכתי הבוקר.

02:00:43:20 02:00:41:23
הוא אמר להם, שבעלי הלך אתמול
ואני הלכתי אליהם לפנות בוקר.

02:00:45:14 02:00:43:23
הם שאלו אותי, למה לא
הלכתי להוריי יחד עם בעלי,

02:00:48:20 02:00:45:21
הוא השיב להם, "הייתה צריכה לסדר
דברים, וכשסיימה את הסידורים",

02:00:52:24 02:00:48:22
"היא לקחה את החייל והאתון
והלכה לבית הוריה".

02:00:56:02 02:00:54:03
הם אמרו לו שהוא משקר,
ויוציא אותי מהר מהמחבוא.

02:01:01:22 02:00:56:11
אמרו לו שהם ביררו שאני
נמצאת בבית עד שעות הערב.

02:01:04:21 02:01:02:13
הם אמרו לו להוציא אותי מהמחבוא,
אחרת ייקחו אותנו לכלא במקומי.

02:01:09:12 02:01:05:00
הוא אמר להם, "קחו אותי, מאיפה
אני אביא אותה", ואז לקחו אותנו.

02:01:15:17 02:01:10:20
ואז שמענו שכלאו את אותנו האיש
שנתן לי מחסה, הצטערנו מאוד על זה.

02:01:20:16 02:01:15:21
הוא היה אדם מאוד עשיר, היה
חסר לו רק חלב של תרנגולות!

02:01:23:23 02:01:21:07
הם נתנו לו קנס של 1,000 ביר,
זה היה הרבה כסף באתיופיה.

02:01:26:20 02:01:24:02
אחרי שהוא שילם את הקנס,

הם שיחררו אותנו.

02:01:32:23 02:01:27:20

אנחנו לא חזרנו שם,
נשארנו לגור אצל הוריי.

02:01:41:09 02:01:33:04

הם חרשו לנו את השדות, כמו כן
זרענו הרבה סוגי דגנים בשדות.

02:01:48:11 02:01:41:21

ואז המפקד אמר שהוא עזב את ביתו
במקרה, והתעקש לחזור לכפר שלו.

02:01:52:23 02:01:48:19

אמרתי לו שהוא יכול לחזור,
ואני אצטרף אליו יותר מאוחר.

02:01:58:09 02:01:53:00

אחרי שהמפקד חזר לביתו, בנו בא אליי
והחזיר אותי לביתי יחד עם הבקר שלי.

02:02:01:08 02:01:59:05

חזרנו והמשכנו לגור יחד
עם קהילת ביתא ישראל.

02:02:03:16 02:02:01:10

איפה גרתם?
- חזרנו למקום שביתא ישראל גרו בו.

02:02:05:10 02:02:03:17

איך נקרא המקום?
- סמאן מנטה.

02:02:07:16 02:02:05:13

חזרנו לגור בבית
שהמפקד היה גר בו.

02:02:14:16 02:02:07:24

ואז בזמן שגרנו שם...
הרי ה"דרג" המשיכו לחפש אותנו.

02:02:19:15 02:02:14:20

כמה זמן גרתם אצל ההורים שלך?
- גרנו שם שנה.

02:02:24:18 02:02:19:24

ואז אחרי שחזרנו לביתנו
והמשכנו לחיות שם...

02:02:30:06 02:02:24:23
ה"דרג" לא הפסיקו להציע פרס למי
שיתפוס את מפקד מרשה ויסגיר אותו,

02:02:35:15 02:02:30:12
ואז אחרי שחזרנו לגור לביתנו,
הגיעו חיילי "דרג" לחפש אותנו.

02:02:40:10 02:02:35:24
בזמן שישבנו בבית,
הם התחילו לירות בנשק.

02:02:44:15 02:02:40:14
כשהם ירו בנשק, המפקד סירב
להסגיר את עצמו וירה זיקוקים,

02:02:48:06 02:02:44:23
ואז כל החיילים של המפקד
יצאו החוצה והקיפו את הבית,

02:02:52:08 02:02:48:13
הם שמרו על ביתנו כל הלילה
ומנעו מהם להיכנס לביתנו.

02:02:54:23 02:02:53:00
אחרי חילופי יריות,
הם עזבו את המקום.

02:03:00:22 02:02:55:05
אם את מכירה את המקום שנקרא
דרסגה, המפקד הלך לשם.

02:03:06:06 02:03:01:01
הרי הלוחמים היו שם, המפקד אמר להם
שהוא ירה בנשקו והצליח להימלט מהם.

02:03:13:20 02:03:07:08
הוא סיפר להם כדי שלא יגידו לו
שהוא לא דיווח להם על המקרה.

02:03:20:08 02:03:14:01
היו שם אנשים סכסכנים, לא אזכיר
שמות, אבל כולנו עלינו לישראל,

02:03:22:13 02:03:20:20
הם טענו שהמפקד משקר.
שאלו אותם מה האמת,

02:03:27:08 02:03:22:15
הם אמרו שהמפקד תכנן להבריח

את אשתו למקום אחר ולמכור את רכושו,

02:03:29:23 02:03:27:10
ואז לחזור לחיות עם אשתו.

02:03:34:05 02:03:30:23
הם אמרו שדבריו של המפקד הם שקר,
והעידו נגדו על המקום שהלך אליו.

02:03:41:18 02:03:35:05
ואז הם החרימו לו את הנשק,
והם טענו שהוא שיקר להם וכעסו עליו.

02:03:44:08 02:03:41:20
הם החרימו את הרובה שלו
שנקרא "ג'מסירה".

02:03:47:10 02:03:44:12
ואז לקחו אותו לכלא!

02:03:52:06 02:03:47:12
איך שמעת על כל זה?
- הרי הייתי איתם באותו מקום.

02:03:57:13 02:03:52:20
הלכת איתו ביחד ללוחמים?
- לא הלכתי איתו, נשארתי בביתי.

02:03:59:02 02:03:57:15
זו הייתה השאלה שלי.
- אני נשארתי בביתי.

02:04:02:06 02:03:59:07
אני הייתי איתו בבית
כשהיו חילופי יריות ביניהם.

02:04:04:20 02:04:02:09
הייתי בביתי בשכונה שלנו.
- כן, הבנתי את זה.

02:04:10:20 02:04:04:22
אבל איך שמעת, שהם טענו שבעלך
שיקר ושהם לקחו למאסר בכלא?

02:04:12:21 02:04:10:23
בשלב יותר מאוחר
הם גילו את האמת.

02:04:19:19 02:04:13:06
המפקד הלך לספר להם את האמת

כדי שלא יגידו שהוא תומך ב"דרג",

02:04:24:13 02:04:19:23
אבל האויבים שלו העידו שהוא משקר,
ושהוא נפגש עם מישהו,

02:04:30:12 02:04:24:16
אבל הוא פגש רק את חותנו שקוראים
לו מספנט, הוא גר בקריית גת.

02:04:36:05 02:04:30:19
לא ירה, הוא בא לבקש יפה מהמפקד
שיצא להילחם איתם נגד "דרג".

02:04:40:22 02:04:36:14
אבל המפקד השיב לו שהוא מותש
ושהוא מסרב לחזור להילחם.

02:04:45:07 02:04:41:01
לכן לקחו אותו למאסר בכלא
במקום שנקרא טלמט.

02:04:49:13 02:04:45:20
כמו כן החרימו לו
את הנשק שלו.

02:04:53:02 02:04:49:18
ואז אותם אנשים שהעידו נגדו
הלכו ואמרו לדודים שלי

02:04:55:17 02:04:53:04
שהטילו גזר דין מוות על המפקד
והלכו להוציא אותו להורג.

02:05:00:11 02:04:56:02
אמרו להם שגזרו עליו גזר דין מוות,
ושיחתנו אותי עם מישהו אחר,

02:05:05:00 02:05:00:23
הם שיקרו לדודים שלי שהוציאו
את המפקד להורג, ושייקחו אותי.

02:05:07:04 02:05:05:03
אני מתכוונת לאותם אנשים שנתנו עדות
שקר על המפקד ושלחו אותו למאסר.

02:05:10:14 02:05:07:14
כשאמרת שנשארתי עם קרובי משפחה,
התכוונת למשפחתו של המפקד?

02:05:13:02 02:05:10:16

כן, נשארתי גם עם
קרובי משפחתי.

02:05:20:14 02:05:14:01

קרובי משפחתי היו באים לעודד
ולחזק אותי שהמפקד ישתחרר בקרוב.

02:05:27:21 02:05:20:22

ואז היה מישהו בשם קידנו וואסה,
הוא היה יהודי, הוא נפטר בבת ים.

02:05:30:23 02:05:28:04

הוא היה אחיו
של איוב וואסה.

02:05:34:14 02:05:31:01

הוא אמר, "לא נחזיר את אשת המפקד
לכפר שלה כל עוד אנחנו בחיים"

02:05:37:19 02:05:34:20

"אם היא תקלע לקשיים, נעזור לה
והיא תאכל את מה שאנו אוכלים",

02:05:40:20 02:05:38:00

הוא סירב שיחזירו אותי לכפר שלי,
ועודד אותי להיות חזקה.

02:05:46:17 02:05:41:01

מה חשבת באותו רגע, מה הרגשת?
- רק התפללתי שבעלי ישתחרר בשלום.

02:05:51:07 02:05:46:21

לאחר מכן הלוחמים הגיעו
מיד ותפסו אותי.

02:05:58:01 02:05:51:11

הם לקחו אותי למקום בשם "וושט-טגה"
שהיו סוגדים בו, שמעת על המקום הזה?

02:05:58:24 02:05:58:03

לא, לא שמעתי כלום על המקום.

02:06:03:04 02:05:59:02

"וושט-טגה" זה מקום שאנשים
התפללו בו בכפר סמאן מנטה.

02:06:06:04 02:06:03:10

זה היה מקום של נוצרים או יהודים?
- המקום היה של ביתא ישראל.

02:06:13:09 02:06:06:19
היה מישהו בשם מומה איילין, דוד
של אדון מרשה, גם לו החרימו נשק,

02:06:16:00 02:06:13:12
האשימו אותנו
ששיתף פעולה.

02:06:20:21 02:06:16:17
ואז הלוחמים באו אליי ואמרו
שהחבאתי רובים ונשקים

02:06:24:05 02:06:21:11
הם אמרו לי שכאשר בעלך נלקח
לכלא, החרימו לו רובה אחד,

02:06:28:19 02:06:24:12
אבל את הסתרת עוד כלי נשק בביתך,
ואמרו לי להוציא את הנשקים.

02:06:35:23 02:06:29:01
לא היה שום ציוד, את הנשקים החבאתי
כבר בבית של הוריי שהיה מאוד רחוק.

02:06:39:16 02:06:36:10
אמרתי להם שאין לי שום נשק,
הדבר היחיד שיש לנו הוא הרדיו,

02:06:45:20 02:06:39:18
אמרתי להם אם הם רוצים הם יכולים
לקחת את הרדיו, אבל אין לי שום נשק.

02:06:47:18 02:06:46:10
הם איימו עליי שירו בי,
אמרתי להם שירו בי.

02:06:53:08 02:06:48:00
ואז הם לקחו אותי בכוח,
בזמן שסחבתי את התינוק שלי על גבי.

02:06:54:23 02:06:53:09
שם הם איימו עליי
כדי להפחיד אותי.

02:06:59:12 02:06:55:07
ואז הבחור ששמו ממו איילין אמר,
מה אתם רוצים ממנה, בעלה בכלא,

02:07:03:07 02:06:59:17

הוא אמר שיחקרו את בעלי ושאין לי שום קשר לנשקים. הם הכו אותו.

02:07:06:17 02:07:03:10

הם הכו אותו עם המקל, כיוון שאמר להם ככה.

02:07:15:01 02:07:07:10

אחרי שהם חיפשו בביתי ובבית של השכנים שלי, הם לא מצאו שום נשק.

02:07:17:07 02:07:15:18

לא מצאו שום דבר ואז שחררו אותי.

02:07:28:07 02:07:18:09

המפקד לא הצטרף למפלגת ה"דרג" אחרי חודשיים הוא שוחרר לחופשי.

02:07:34:11 02:07:29:11

ואז הם אישרו להחזיר את הנשק שהלוחמים החרימו לו.

02:07:41:01 02:07:34:14

הנשק היה בדרסֶקה, הם נתנו לו אישור חתום שיחזירו את הנשק שנלקח ממנו.

02:07:46:18 02:07:41:18

ואז בעלי אמר שהוא הולך לדרסֶקה וביקש להכין לו אוכל לדרך,

02:07:51:04 02:07:46:21

הוא הלך עם ממוייה, הרי הם החרימו גם את הנשק של ממוייה.

02:07:56:20 02:07:51:12

לכן ביקשו שאכין להם אוכל לדרך, כי הם הולכים להחזיר את נשקם.

02:08:04:04 02:07:57:00

בזמן שהכנתי להם לחם, הבית שלנו לא היה אטום לגמרי, היו בו חורים.

02:08:11:05 02:08:04:18

ניסיתי להכין להם את כל האוכל, ואז ראיתי את המפקד שוכב עם נעליו.

02:08:13:05 02:08:11:09

הם תכננו ללכת להחזיר את הנשק ביום שלמחרת.

02:08:18:23 02:08:13:13
כמו כן הפקנו הרבה יבולים של תירס
ועשינו ערימה של התירס מחוץ לבית.

02:08:24:07 02:08:19:11
באותו זמן אחי בא להתארח אצלנו,
וגם בנו של המפקד ישב בבית לידו.

02:08:31:03 02:08:24:11
ואז כשעמדתי לצאת החוצה עם כד מים,
פניתי לאחי השני שבתמונה פה,

02:08:36:09 02:08:31:11
אמרתי לאחי אלנה, שאני יוצאת
ושיבוא ללוות אותי.

02:08:42:14 02:08:36:14
המקום שגרנו בו היה מקום מפחיד, לכן
אמרתי לאחי שילווה אותי והוא הסכים.

02:08:45:11 02:08:42:18
הבן השני של בעלי
נשאר לשמור על היבולים.

02:08:48:08 02:08:45:16
ואז כשדילגתי
מעל סלע מסוים...

02:08:53:06 02:08:48:09
ראיתי שבאו אלינו חיילי דרג
והסתתרו מאחורי הבית שלנו.

02:08:58:11 02:08:53:12
ואז ראיתי אש שבערה בביתנו
משתקפת ברובה שלהם.

02:09:02:17 02:08:58:22
באותו רגע אמרתי לאחי,
שחיילי ה"דרג" באו לתפוס אותנו.

02:09:07:11 02:09:02:19
שלחתי את אחי לבית, כדי שיגיד
לבעלי שיברח מהר מהבית.

02:09:10:22 02:09:07:20
אחי הלך והודיע לו שחיילי ה"דרג"
באו לתפוס אותו ושיברח מהבית.

02:09:12:24 02:09:10:24

אני עמדתי באותו מקום
ולא זזתי, הרי זה היה בערב.

02:09:18:07 02:09:13:04
אז בעלי שכב עם נעליו, וכשאחי הודיע
לו, הוא לקח את בנו ונכנס לתוך בור.

02:09:21:11 02:09:18:20
זו הייתה ירידה תלולה, הוא התגלגל
ונכנס לבור יחד עם בנו.

02:09:25:02 02:09:21:18
בן כמה הילד?
- מי, הבן שלי?

02:09:28:02 02:09:25:07
בני החורג?
הוא היה בן 3.

02:09:32:17 02:09:28:18
אחרי שבעלי התגלגל ונכנס לתוך בור,
אני נשארתי לעמוד באותו מקום.

02:09:36:05 02:09:32:20
באותו רגע לא המשכתי ללכת
למגרש וגם לא חזרתי לביתי.

02:09:40:20 02:09:36:06
ואז הם אמרו לגשת אליהם,
שאלתי מי זה, וסירבתי לגשת.

02:09:45:14 02:09:41:00
הם שאלו אותי מי אני,
ואז התחילו לקרוא בשם דסה פּרְדָה.

02:09:47:05 02:09:45:18
זה שמו של הבן אדם
שנתן לנו לגור בביתו.

02:09:52:02 02:09:47:24
השבתי להם שזה לא הבית של דסה
ושאנחנו חיים באותו בית.

02:09:55:24 02:09:52:18
ואז הוא אמר, מי את, גשי אלינו!
שאלתי אותו מי אתם, והתחיל ויכוח.

02:10:00:02 02:09:56:03
בזמן שהתווכחנו, אחי אמר לי,
הוא היה קורא לי בשם מָמָה.

02:10:06:24 02:10:00:05
אחי אמר לי שעדיף שהם יהרגו אותי
מאשר שיהרגו אותי והלך ללוחמי הדרג.

02:10:12:24 02:10:08:15
כשאחי הלך אליהם הוא ראה
את בעלה של הבת של בעלי.

02:10:18:16 02:10:13:03
הוא חייל של ה"דרג", בפעם הקודמת
הוא זה שירה בנשקו והסגיר את בעלי.

02:10:20:02 02:10:18:18
הוא חזר אלינו בפעם השנייה.

02:10:23:02 02:10:20:14
הוא שאל את אחי מי זאת האישה הזאת,
אחי השיב לו אדיי-קסייה (אני).

02:10:29:05 02:10:23:17
הוא אמר שדסה פרדה אמר להם לבוא
לביתו, לכן הם באו שוב לשם.

02:10:31:12 02:10:29:07
הוא אמר שהם לא ידעו שהמפקד
נמצא בבית הזה ולא באו לחפש אותו.

02:10:33:07 02:10:31:18
ואז הוא שמע אותי ובא אליי.

02:10:38:02 02:10:33:19
אמרתי לו, מה עשינו לו ובמה טעינו
לא הספיק מה שהוא עשה בפעם הקודמת!

02:10:41:18 02:10:38:05
אמרתי לו שבפעם הקודמת הם החרימו
את נשקו של בעלי ושלחו אותו לכלא.

02:10:44:23 02:10:41:20
כרגע אין לבעלי נשק, הוא צריך
ללכת לקבל את נשקו בחזרה.

02:10:47:20 02:10:45:00
אמרתי לו, למה הם עושים לנו
את זה, הוא התנצל בפניי,

02:10:50:12 02:10:48:02
ואז הם לקחו את אחי
ונעלמו מהמקום.

02:10:55:11 02:10:51:09
הם לקחו את אחי ונעלמו,
ואני לא ידעתי מה לעשות!

02:10:56:18 02:10:55:19
הם לקחו את אחיך בכוח?

02:11:01:08 02:10:56:21
הם אמרו לו שיוביל אותם
למקום מסוים ולקחו אותו איתם.

02:11:07:14 02:11:01:15
באותו רגע נשארתי לבד, היבולים
היו בחוץ, בעלי ברח מהבית,

02:11:10:19 02:11:07:17
וגם בני החורג לא היה איתי,
לכן קפאתי במקום.

02:11:15:24 02:11:10:22
באותו זמן היה לנו רק סכין, שאר
הנשקים החבאתי רחוק בבית הוריי,

02:11:24:09 02:11:16:02
לקחתי את הסכין שהחבאנו בבית,
והחבאתי אותה מחוץ לבית מתחת לסלע.

02:11:27:20 02:11:24:17
עשיתי את זה שבמקרה שיבואו לעשות
חיפוש בביתנו, שלא ימצאו את הסכין.

02:11:33:12 02:11:27:24
לכן יש מקום נכבד לסכין, החבאתי
את הסכין, ישבתי בשקט וחיכיתי להם.

02:11:39:11 02:11:33:23
ואז, כשנהיה בוקר, הלכתי ישר לבית
שדסה התארח בו, הוא היה אצל הוריו.

02:11:43:16 02:11:39:16
רק שביל הפריד בינינו, אמרתי
לדסה איך ישנת, הוא השיב ברוך ה',

02:11:47:07 02:11:44:11
אמרתי לו שלוחמי הדרג באו אלינו,
וחיפשו את השם שלך דסה,

02:11:52:23 02:11:47:17
ואני השבתי להם שזה לא הבית של דסה

איימת עלינו והלכת, מה תכננת לעשות.

02:11:57:08 02:11:53:02
אמרתי לו שבעלי התגלגל לבור
אינני יודעת אם חי או מת,

02:12:02:17 02:11:57:11
כמו כן אחי נעלם, ואני נשארתי
לבד עם התינוק שלי ולא ישנתי.

02:12:06:16 02:12:03:05
בנוסף לזה כל היבול היה מחוץ
לבית. אמרתי לו, מה עשינו לך!

02:12:10:09 02:12:06:18
הוא אמר שהוא לא עשה את זה, והלך
לביתו של צייל'ה אחרי מה שעשה לנו.

02:12:16:13 02:12:11:02
אחרי כל זה,
מאוחר בבוקר אחי חזר לבית.

02:12:19:05 02:12:17:06
שאלתי את אחי,
לאן לקח את חיילי ה"דרג",

02:12:23:12 02:12:19:16
הוא אמר לי שהוא לקח אותם
לאדם שהם ביקשו להגיע אליו,

02:12:29:23 02:12:23:17
הם אכלו ושתו אצלו, ולמחרת הראה
להם את הדרך וחזר לביתי.

02:12:33:06 02:12:30:06
גם המפקד חזר לבית
בשעה מאוחרת.

02:12:36:03 02:12:33:15
ואז הם לקחו את האוכל שהכנתי
להם והלכו לכפר דרסקה.

02:12:39:15 02:12:37:08
אחרי שהם הלכו לדרסקה,
סירבו להחזיר להם את הנשקים שלהם,

02:12:45:10 02:12:39:24
הוא ניסה שוב ושוב להחזיר את הנשק
ובסוף הם לא החזירו לבעלי את הנשק.

02:12:51:14 02:12:45:19
ואז המשכנו את חיינו, בעלי העסיק
חקלאים וגם הוא היה חקלאי בעצמו,

02:12:57:02 02:12:51:17
וככה חיינו שם פחות משנתיים
לאחר מכן עלינו לישראל.

02:13:02:04 02:12:59:18
הכפר סמאן-מנטה היה כפר של יהודים?
- כן, זה הכפר שלהם.

02:13:09:13 02:13:02:12
מה עשית עם הדת שלך, האם התגיירת
או שהמשכת לשמור על הדת שלך?

02:13:12:23 02:13:09:16
האם שמרת על החגים
והמנהגים של היהודים?

02:13:16:23 02:13:13:01
למשל, היית יושבת בבית נפרד
כשילדת? מה עשית בכל הנושא הזה?

02:13:21:15 02:13:17:02
לא הלכתי לשבת בבית נפרד,
אבל מאוד כיבדתי את הדת.

02:13:26:07 02:13:21:18
לא הדלקתי אש בימי שבת,
בישלתי אוכל לשבת בימי שישי.

02:13:29:22 02:13:26:23
כיבדתי ככה את הדת
וחייתי את חיי.

02:13:34:09 02:13:30:00
מעל ביתי היה בית נפרד לנשים שילדו,
הייתי הולכת לתת להן הרבה דברים.

02:13:38:17 02:13:34:24
כשהן ביקשו מים או קרש, נתתי להן,
כמו כן שאלתי לשלומן של הנשים.

02:13:40:18 02:13:39:07
מעבר לזה, אני בעצמי
לא ילדתי בבית נפרד.

02:13:43:24 02:13:41:00
אבל בנוגע לדת, שמרתי על הדת

יותר מהיהודים עצמם.

02:13:46:23 02:13:44:12
אפילו אחת מחברותיי אמרה לי,

02:13:53:08 02:13:47:20
"את עוזרת ותומכת
בכל היולדות היהודיות",

02:13:56:10 02:13:53:10
"אבל כשאת ילדת,
לא החזרנו לך את חובתנו",

02:14:00:17 02:13:56:22
היא אמרה, נפרדנו בלי שהחזרנו לך,
אחרי זה נפגשנו שוב פה בארץ.

02:14:04:04 02:14:00:23
"אם אנשים לא מתים,
האל תמיד מפגיש ביניהם",

02:14:08:15 02:14:04:10
כיבדתי מאוד את הדת
וחייתי בצורה מכובדת.

02:14:16:13 02:14:09:22
עשיתי דברים כאלו, אבל כשילדתי
לא נכנסתי ללדת בבית הנפרד.

02:14:21:07 02:14:17:04
כמו כן לא הייתי אוכלת
את הבשר של ביתא ישראל.

02:14:28:05 02:14:21:15
אחרי שעליתי לישראל, לפי המנהג
של הקייסים היהודים, אכלתי גרגרים,

02:14:32:21 02:14:28:14
הקייס היה באדגלין ביינסאיי,
הוא האכיל אותי גרגרים.

02:14:38:21 02:14:32:24
הוא היה אב הרוחני של בעלי
והסבים והסבתות של ההורים שלו,

02:14:43:08 02:14:39:01
לכן אכלתי גרגרים במשך 7 ימים
ולאחר מכן עליתי לישראל.

02:14:46:13 02:14:44:16

אבל כשחייתי באתיופיה,
לא אכלתי את הבשר שלהם,

02:14:50:23 02:14:47:00
וגם לא נכנסתי לבית היולדות שלהן,
אבל מאוד כיבדתי את הדת שלהם.

02:14:54:24 02:14:51:14
עשיתם איזשהו טקס מסוים,
כשאכלת גרגרים במשך 7 ימים?

02:14:57:08 02:14:55:15
את מתכוונת באתיופיה
או פה בארץ?

02:14:59:21 02:14:57:11
אני מתכוונת למנהג עצמו.
- כן, אוכלים גרגרים.

02:15:04:18 02:14:59:24
כשאדם נוצרי מתגייר, הוא צריך
לאכול גרגרים במשך שבעה ימים.

02:15:08:16 02:15:04:23
הוא אוכל גרגרי
חומס לא קלויים.

02:15:18:18 02:15:09:03
מקום השבועה נקרא אבא-גנטא, גם
היהודים הלכו לטבול ולקחת מי טהרה.

02:15:22:23 02:15:19:17
כל מי שהלך למקום השבועה צריך
להיות טהור, אסור לאכול ולשתות,

02:15:30:10 02:15:23:00
כל מי שהתפלל לאל וביקש בקשות מהאל,
אכל רק גרגרים טריים והתפלל.

02:15:33:12 02:15:30:13
מה קרה אחרי שאכלת רק גרגרי
חומס במשך שבעה ימים?

02:15:40:17 02:15:33:14
אחרי שאכלתי גרגרי חומס
במשך 7 ימים, הקיים הגיע.

02:15:43:02 02:15:40:20
ביום השביעי הם אפו לחם
ואני צמתי כל היום.

02:15:49:10 02:15:43:05
לאחר שצמתי, אפו לחם והקייס בירך
עליו, נשבעתי ואכלתי מהלחם.

02:15:55:09 02:15:49:14
מאז נטשתי את האמונה בדת הנוצרית,
וקיבלתי עליי את הדת היהודית.

02:15:58:11 02:15:56:23
הכול קרה בצורה הזאת.

02:16:02:00 02:15:58:16
השאלה האחרונה שלי היא...

02:16:09:09 02:16:02:22
האם יש משהו שאת מתגעגעת אליו
במיוחד בחיים שהיו לך באתיופיה?

02:16:18:02 02:16:11:11
אין שום דבר שאני מתגעגעת אליו
באתיופיה, למעט שנפרדתי ממשפחתי.

02:16:24:18 02:16:18:09
עזבתי הכול ובאתי הנה למען
ילדיי והנישואים שלנו,

02:16:28:06 02:16:25:01
למען ילדיי נפרדתי מאחיי
ומקרובי משפחתי.

02:16:31:02 02:16:28:09
כשמישהו מבני משפחתי נפטר,
רק הודיעו לי את בשורת האבל.

02:16:34:14 02:16:31:04
מאז שעליתי לארץ, בישרו לי
על פטירתם של שבעה מבני משפחתי.

02:16:36:18 02:16:35:11
התאבלתי במשך הרבה זמן!

02:16:43:02 02:16:36:23
הכול קרה כאילו זה בדיחה,
למשל אלמלא התינוק שלי,

02:16:50:09 02:16:43:04
כשבעלי סידר את המסמכים לעלות לארץ,
רציתי לשלוח את התינוק ולחזור לכפר.

02:16:54:15 02:16:51:12
ואז אמרו לנו שילד בן 9
לא יכול לעלות לישראל בלי אמו.

02:16:57:11 02:16:55:01
הוא יוכל לעלות לבדו
רק כשיגיע לגיל 18.

02:17:01:24 02:16:57:13
הם אמרו לי שאני יכולה לעלות
עם בני או לחזור יחד איתנו לכפר.

02:17:05:03 02:17:02:07
סירבתי לחזור עם בני לכפר,
לכן עליתי לישראל בגלל בני.

02:17:12:19 02:17:05:14
אבל אחרי שהגעתי לכאן,
כשאני רואה שמשפחות נפגשות בשמחות,

02:17:17:13 02:17:12:22
אני מתגעגעת מאוד למשפחתי,
זזה גורם לי לבכות!

02:17:24:12 02:17:17:15
למרות כל הקושי,
אני לא מרגישה שאני חיה עם בעלי.

02:17:32:04 02:17:24:23
אני מרגישה שהילדים של בעלי, הם כמו
הילדים שהריתי וילדתי אותם בעצמי.

02:17:34:03 02:17:32:06
אין אחד שאני יכולה להעיד
עליו שהוא אדם רע.

02:17:40:04 02:17:34:20
בעלי לא כל כך מצליח לדבר,
לכן ילדיו משוחחים איתי בטלפון.

02:17:43:06 02:17:40:06
הם אומרים לי, אם שוחחנו איתך,
זה כמו ששוחחנו עם אבא שלנו.

02:17:51:06 02:17:44:02
הם תומכים בי, כשטסתי לאתיופיה
הם עזרו לי בכסף לכל מיני הוצאות.

02:17:56:17 02:17:51:23
יש לבעלי ילדים כאלו, אני מתייחסת

אליהם כאילו הם ילדיי הביולוגים.

02:18:04:03 02:17:57:00
כמו כן כל בני המשפחה מעודדים אותי,
הם אומרים לי שהם כמו המשפחה שלי.

02:18:12:08 02:18:04:08
לבעלך יש ילדים אחרים?
- כן, יש לו ילדים מאשתו הראשונה.

02:18:14:20 02:18:12:11
אבל היא הייתה עקרה, לא?
- הוא התחתן עם העקרה אחריה.

02:18:18:03 02:18:15:00
הוא התגרש מאשתו הראשונה,
ואז התחתן עם האישה העקרה.

02:18:25:07 02:18:18:17
5 מילדיו נפטרו בישראל, ו-3 מילדיו
הגדולים נפטרו פה בארץ לאחרונה.

02:18:27:23 02:18:25:09
בגלל הצער הוא נמצא
במצבו הנוכחי.

02:18:33:22 02:18:28:08
הבן הבכור שלו נפטר בגיל 60,
והבן שאחריו גם נפטר בגיל 60.

02:18:40:24 02:18:34:00
לפני כשנתיים בנו בן ה-59 מת
בתאונת דרכים בחיפה.

02:18:45:09 02:18:41:20
ובתו שגרה באשקלון גם נפטרה,
הוא התאבל הרבה.

02:18:48:18 02:18:45:17
בסך הכול ארבעה מילדיו שילד
עם אישה אחרת, הם עוד בחיים.

02:18:52:20 02:18:49:01
הם מכבדים אותי מאוד,
ומזמינים אותי בחגים לבתיהם.

02:18:56:14 02:18:52:24
עם זאת, כל עוד
הגעגוע קיים בפנים,

02:19:02:06 02:18:56:17
לא משנה כמה אני אשמח
ואשבע מאוכל עד שאתפקע,

02:19:06:01 02:19:02:10
משפחה היא תמיד משפחה,
ואני נזכרת במשפחתי המון.

02:19:10:24 02:19:06:05
יש לי שני אחים באתיופיה, כשהם
מתקשרים אלינו, אני תמיד בוכה.

02:19:15:15 02:19:11:03
הם מעודדים אותי להיות חזקה
ולא לבכות, וככה אנו חיים.

02:19:17:22 02:19:15:22
לכן במצבים כאלו
אני מתגעגעת למשפחתי.

02:19:22:06 02:19:18:08
אני חיה כאילו
אין לי משפחה...

02:19:27:22 02:19:22:18
אני חיה במדינה זרה מבלי רצוני,
נהייתי בודדה, כאילו אין לי משפחה,

02:19:30:16 02:19:27:24
ככה אני שוקעת במחשבותיי,
כיוון שמשפחתי חסרה לי.

02:19:36:17 02:19:30:19
עם זאת בתי חיה פה בארץ,
היא אימא לשישה ילדים.

02:19:39:23 02:19:36:19
כשהנכדים שלי קוראים לי
סבתא ובאים לחבק אותי,

02:19:46:00 02:19:40:06
אני מודה לאל שזכיתי להגיע לזה,
ואני אסירת תודה כל כך לאל.

02:19:48:14 02:19:46:03
כמו כן אני מתפללת שהאל
יארץ את ימיו של בעלי,

02:19:54:24 02:19:48:16
המשרתות, האתונות והנשקים שהיו לנו,

זכיתי לכל הכבוד בזכות בעלי.

02:20:04:05 02:19:55:17
מעבר לזה, אף אדם שאינו משכיל
לא יוכל לענות לך על השאלות שלך.

02:20:10:20 02:20:04:12
אני בעצמי לא יודעת קרוא וכתוב,
אבל בליבי אני חשה שלמדתי המון.

02:20:16:15 02:20:11:01
אני גם נראית מלומדת!
למשל תשאלי אותי על חישוב של כסף,

02:20:20:03 02:20:16:24
אני אדע לחשב לך בעל פה
עד 100,000 שקלים.

02:20:24:05 02:20:20:13
לכן יש לי את היכולות האלו,
ולענות לך על כל השאלות ששאלת,

02:20:27:20 02:20:24:06
הודות לביטחון ולכבוד
שבעלי העניק לי.

02:20:32:05 02:20:28:09
הוא יכול היה להתחתן עם נשים
אחרות שהיו יותר טובות ממני,

02:20:34:21 02:20:32:07
אף שהיו אנשים מלומדים
בעלי תארים,

02:20:39:17 02:20:34:22
הרי לא היו חסרים אנשים
שידעו לקרוא בברית החדשה ובתורה.

02:20:45:04 02:20:39:24
אבל אני התמודדתי במצח נחושה,
אף שבהתחלה הוריי קיללו אותי,

02:20:52:24 02:20:45:13
אבל אחרי זה, הקללה הפכה לברכה,
לכן בזכות בעלי הגעתי למעמד הזה.

02:20:57:16 02:20:53:01
בלי בעלי לא היה לי את כל זה,
ואני מאוד מודה לו על הכול.

02:21:03:01 02:20:57:20

כולם מכבדים אותי ואומרים
לי שלום בזכות בעלי.

02:21:05:24 02:21:03:09

לכן אני מודה על הכול מקרב לב!